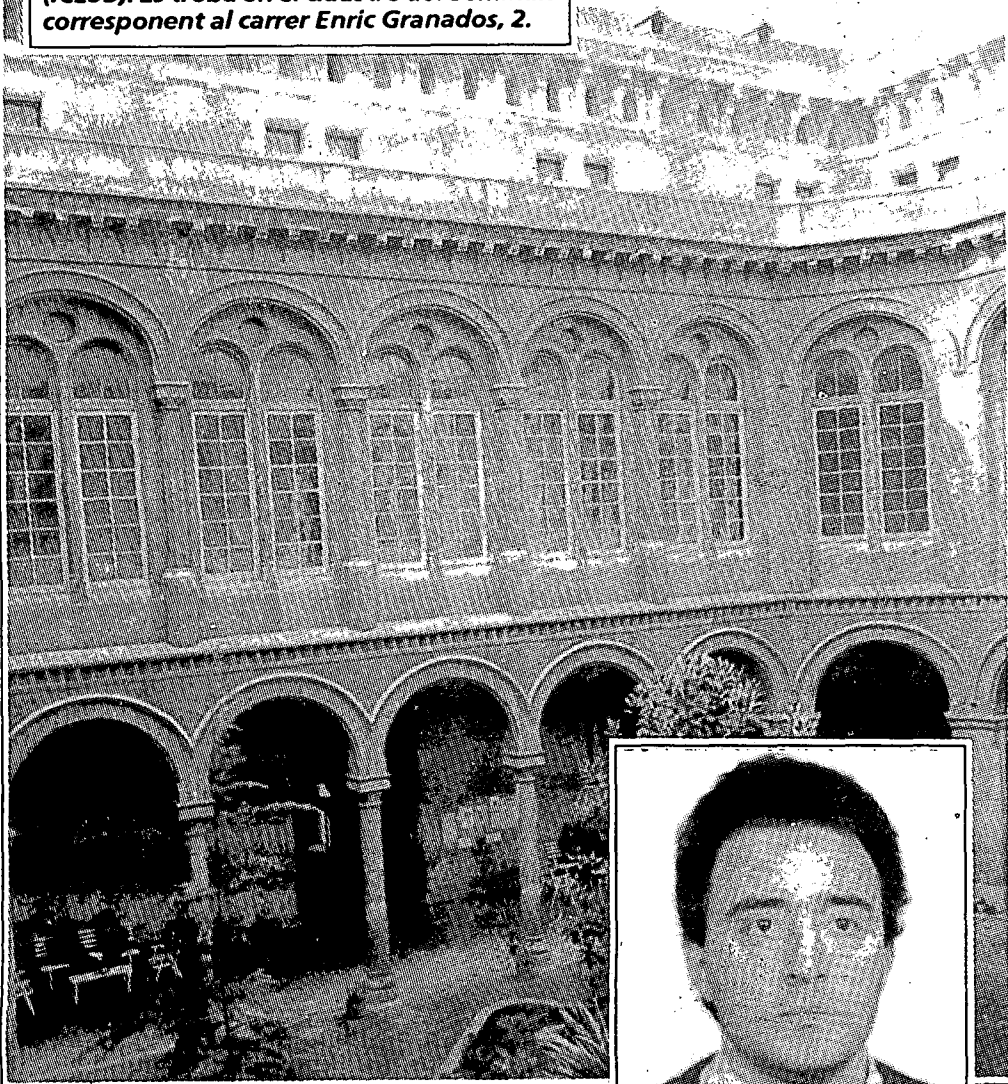

Catalunya Cristiana

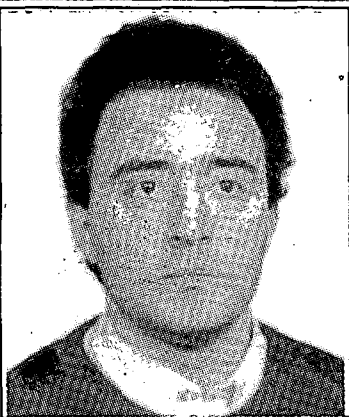
setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 16 de juny de 1994 ■ Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona ■ Director: Manuel Valls i Serra ■ Any XV - Núm. 769 ■ 175 ptes.

Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona (ICESB). Es troba en el claustre del Seminari corresponent al carrer Enric Granados, 2.

Jordi Riera, nomenat nou director

Intervenció de l'Arquebisbat de Barcelona a l'EUTS

El passat 6 de juny el Dr. Salvador Pié, President de la Junta Rectora de l'ICESB (Institut Catòlic d'Estudis Socials) —entitat de l'Arquebisbat de Barcelona de la qual depèn l'Escola Universitària de Treball Social (EUTS)— comunicava al professorat el nomenament del Dr. Jordi Riera com a nou Director de l'EUTS.

Aquest nomenament posa fi a una munió de malentesos i falses interpretacions sobre la intervenció de l'Arquebisbat de Barcelona en aquesta institució. En la carta del Dr. Pié es respon a la pregunta de per què no s'havia anat informant de tot aquest procés: «Malauradament dos fets greus ho han impossibilitat. El primer ha estat la negativa de la Directora a dur a terme les indicacions fetes per l'Arquebisbe de Barcelona, el passat 8 de setembre, en el sentit d'incloure l'assignatura de Pensament Social de l'Església a l'EUTS i que en la selecció del nou professorat es tingués present, a més de la seva qualitat acadèmica i professional, també la identitat cristiana dels candidats en la forma habitual que es fa en altres centres d'Església a Barcelona».

Des del passat setembre —informa també el Dr. Pié en aquesta carta— la Directora deixà d'assistir a les reunions de la Junta de l'ICESB, de la qual era membre, sense donar cap resposta a les vuit convocatòries oficials que se li van fer. «Aquesta situació es va agreujar recentment amb el lideratge de la vaga de final de curs. El segon fet, i molt greu, que ha impossibilitat el diàleg amb el professorat és el requeriment notarial que van fer 36 professors el 21 de setembre. Estructura d'un procediment extraordinari sota el qual no es pot realitzar cap tipus de diàleg per l'amenaça que suposa, d'acord amb el dictamen jurídic corresponent». Aquest requeriment no es va retirar en cap moment.

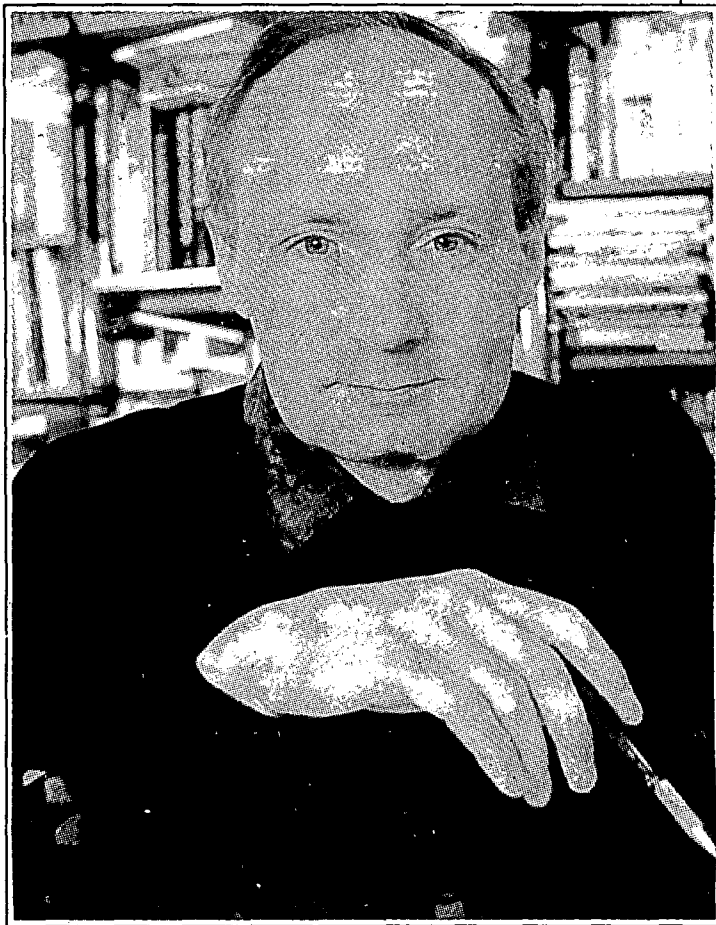
Juntament amb el Dr. Jordi Riera, professor fins ara a la Facultat de Psicologia i Pedagogia Blanquerna, de la Universitat Ramon Llull, ha estat designada Vice-Directora la Dra. Cèlia Alvariño i Vidal, professora del mateix Centre.

(Més informació a pàg. 21 i en el «Llindar» del nostre director, a «AFINANT» pàg. 1)

¿Ideòleg més que no pas teòleg?

Eugen Drewermann a examen

¿On rau l'originalitat de Drewermann?
¿On es troben els seus punts febles?

A Eugen Drewermann li ha estat prohibit d'ensenyar «en nom de l'Església»

El seu llibre «Kleriker» («Clergues») l'ha fet famós. A Alemanya se n'han venut més d'un quart de milió d'exemplars.

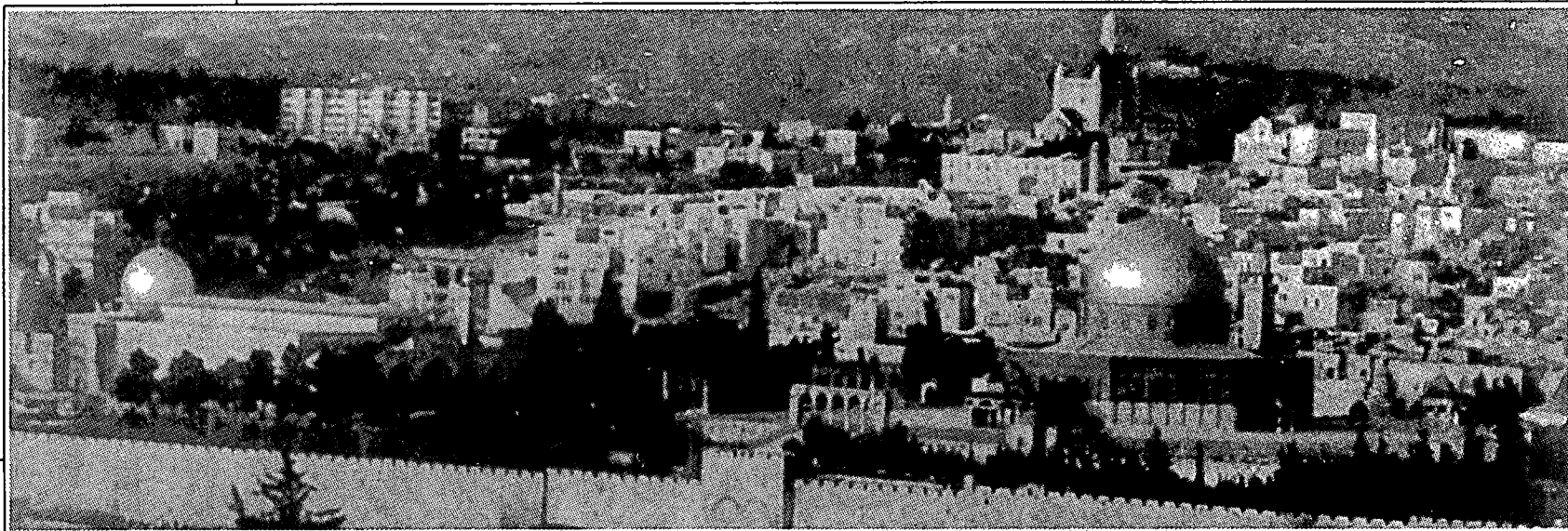
Un reportatge de J. Vega-Hazas a
pàgines centrals

Concili al dia **23**

El Consell Pastoral de Barcelona presenta
un nou elenc de propostes

(Més informació a pàgines 15 i 16)

Pelegrinatge a Terra Santa

■ **Del 5 al 14 d'agost**

Pelegrinatge a Roma i per terres d'Itàlia

■ **Del 2 al 14 d'agost**

visitant:

MONACO ■ PISA ■ FLORÈNCIA ■ SIENA
ROMA ■ ASSÍS ■ RÀVENA ■ VENÈCIA ■ PÀDUA
VERONA ■ MILÀ ■ TORÍ

Autocar gran turisme - Pensió completa -
Restaurants - Assegurança

OBERTA LA INSCRIPCIÓ

Pelegrinatge per terres de Polònia

■ **Del 19 al 30 d'agost**

visitant:

VARSOVIA ■ CRACÒVIA ■ CZESTOCHOWA ■ OSWIECIM ■ WIELIZKA
MONTS TATRA ■ WROCLAW ■ BERLÍN (Alemanya) ■ GDANSK ■ MALBORK

Pensió completa - Vols regulars Barcelona-Varsòvia-Barcelona
Autocar gran turisme - Restaurants - Assegurança

OBERTA LA INSCRIPCIÓ

Assistència tècnica ULTRAMAR EXPRESS

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

Acaba l'etapa diocesana del Concili

El Concili Provincial de la Tarraconense arriba a la fi de la seva etapa diocesana. Potser no hi arriba amb un gran entusiasme —els temps que vivim no en són gaire, d'entusiastes— però sí amb un nombre força elevat de participants, amb la serenitat que dona el treball ben fet, i amb un sentiment d'esperança alhora ferma i discreta.

Aquest és un bon moment per a reflexionar sobre la importància del que ja ha fet el Concili fins ara. Per

primera vegada en la història dels nostres concilis provincials, tot el poble de Déu ha estat cridat a opinar. Una consulta prèvia sobre els possibles temes a tractar donà lloc a l'elecció dels quatre eixos bàsics que determinen l'àmbit del treball conciliar. Després ha vingut una segona consulta: cada diòcesi ha aprofundit en els continguts d'aquella primera elecció —dimensió catequètica del Concili—, n'ha jerarquitzat les propostes i n'ha presentat de noves. Els bisbes, d'aquesta manera, podran començar la seva tasca a partir del que han expressat els cristians que han volgut participar en les dues consultes.

Ara bé, ningú no ignora la complexitat d'aquest procediment ni les limitacions que inevitablement l'acompanyen. Seria una ingenuïtat que tothom aspirés que les seves preferències personals determinessin l'orientació del Concili. Un excés d'expectativa genera sempre un desencís. L'important és que les propostes escollides majoritàriament passaran al Concili.

Ara bé, no hi passaran, simplement, per sentit democràtic, sinó per alguna cosa més. Quan els bisbes han decidit d'escoltar la veu del poble de Déu han tingut en

compte la presència de l'Esperit Sant en tots els batejats. Fent atenció a la comunitat, n'han fet a l'Esperit. Aquest és el sentit profund de tota consulta a l'Església i aquesta la raó de la responsabilitat dels fidels consultats.

L'exercici d'aquesta responsabilitat comporta també que tot el poble cristià tingui present, per la seva banda, la presència del mateix Esperit Sant en els bisbes, segons l'especificitat del seu ministeri. Només en la mesura que aconseguim substituir el concepte mundà de domini, d'una banda, i de pressió, de l'altra, per la recerca compartida de la veu de l'Esperit, aconseguirem un veritable concili. Cal que minvin els maximalismes; els retrets amargs, els derrotismes... i que anem cercant un clima positiu, d'obertura al futur i, sobretot, de fidelitat al Senyor. Això, naturalment, no suprimeix els problemes però ens capacita per a afrontar-los en comunió.

Les celebracions eucarístiques i els actes de pregària amb què diversos bisbats clouen l'etapa diocesana del Concili són una bona ocasió per a reflexionar sobre les veritables actituds eclesials amb què ens cal preparar les etapes properes.

TRIBUNA

Penso que tot va començar amb aquestes paraules. No sabem res d'allò que va poder ser l'enfrontament d'un ésser superior, molt per damunt de la nostra ubicació en l'esquema de la creació, amb el Creador. Sols ens consta, almenys als qui creiem en un autor d'aquella creació, que un ésser espiritual, el més proper a la màxima perfecció del creat, el més dotat d'entre tots els éssers immaterials a qui anomenem àngels i que sobrepassen en els seus diversos estrats tot el que el nostre exigü intel·lecte pot assumir, va dir: «Non serviam». Va voler emular el Principi creador i fou l'origen de l'entronització del mal.

Com que és un tema que pertany al que és desconegut, que per això no som conscients de la seva dimensió inassolible per a nosaltres avui, però a la qual esperem accedir algun dia quan el desconegut desaparegui, en tenim prou de saber que aquests perfectíssims éssers existeixen. Que hi va haver una rebel·lió entre ells dirigida pel més excels de tots i que la supèrbia fou la causa d'aquesta batalla contra la llum. A partir de llavors nasqué l'esperit de la tenebra i el principi del mal s'apoderà de la terra per perseguir la seva lluita.

La humanitat, creada a imatge i semblança del Creador, amb aquest atribut únic que és la llibertat, destinada a incorporar-la definitivament a la Llum, el seu últim fi, va tenir des del principi l'opció d'escolir. La veritat de la qual brolla que és el Bé absolut, o la mentida del mal que treballa a l'ombra clamant venjança per la seva caiguda.

Som d'alguna manera víctimes de l'odi que engendrà la supèrbia del vençut, i la llavor d'aquell odi nasqué amb nosaltres. Els simbolismes bíblics descrivint la caiguda de l'home, són tan extraordinaris en la seva simplicitat i tan descriptivament expressius perquè puguem intuir quelcom d'aquest divorci entre el bé i el mal inherent al nostre jo més íntim, que la lluita entre les tenebres i la llum davant la qual es debat la nostra

Non serviam

■ Maria Teresa Conde Rosales

existència, pren una consistència gairebé plàstica. Adam, Eva, el Paradís, la Serp, Déu, ens donen la panoràmica imaginativa que cal per comprendre la nostra identitat creada lliure per a la veritat, i per tant amb capacitat d'escolir-la lliurement. O negar-

Els aparentment satisfets de tot el que el triomf pot oferir d'una manera ostentosa. Els qui subtilment manegen el triomf mitjançant la coacció del poder. Els qui fonamenten la seva victòria en la destrucció soterrada de tots els valors del bé. Els qui disfressats de tot tipus d'ideologies, científiques, intel·lectuals, humanitàries, artístiques, o fanàtiques, van minant les estructures humanes i minant les pròpies essències del més sagrat, en nom de la llibertat.

«La humanitat, creada a imatge i semblança del Creador, amb aquest atribut únic que és la llibertat, destinada a incorporar-la definitivament a la Llum, el seu últim fi, va tenir des del principi l'opció d'escolir. La veritat de la qual brolla que és el Bé absolut, o la mentida del mal que treballa a l'ombra clamant venjança per la seva caiguda.»

la, és dar. En tot cas neguem el nostre destí últim i ens adherim al «Non serviam».

Si voluntàriament optem per la negació, si ens deixem seduir per les promeses del mal amb les quals el príncep de les tenebres ens regala, ens tempta i ens afalaga, tenim gairebé garantit l'èxit terrenal. Exemples dels seduïts, n'hi ha a milers al llarg de la història. I en l'època que vivim es veu amb més ferocitat que mai quins són els qui han apostat per la maldat del seductor.

Davant aquest ventall de victoriosos apostadors de la causa del mal, els debils, els qui no tenen la més mínima capacitat de ser lliures, no tenen elecció. S'enfonsen en les seves creences; són presa fàcil per als guanyadors de les tenebres, i el tribut innocent que es cobren els qui s'hi ajunten.

Però sortosament hi ha els altres. Els que en la seva recerca es decanten pel principi del bé, opten lliurement per la causa de la veritat per a la qual van ser creats, renequen

amb valentia dels miratges del gran reneigat, i troben al seu camí el més sublim dels triomfs. La gràcia. Una vivència real que se'ns dona gratuïtament sols per la recerca de la veritat en el bé. El Déu creador, la veritat absoluta, ens regala la fe. Aquesta gràcia que, en el moment en què voluntàriament l'acceptem, ho acceptem tot. Malgrat que no siguem capaços de comprendre-ho, però sentint-ho en el més profund del cor. Acceptem l'Encarnació, la Virginitat, la Creu, la Resurrecció, la Immortalitat. Fins i tot la Doctrina. No solament l'escatològica, que és una compensació per al coneixement i el cor, sinó la moral. La indispensable per a la vida. La que ens dona l'Església de Jesucrist, el fill del Creador. El fill de l'amor de l'Esperit de la creació. Aquesta Església dipositària d'aquest amor, inestable i controvertida ara més que mai, que es debat també entre els dos pols de la tenebra i de la llum, i per a tants impossible d'assumir. Aquesta Església, tanmateix, que perdurarà fins a la fi com ha perdurat fins avui.

Acceptar tot això és acceptar la gràcia de la Fe amb una gran dosi d'humilitat. Justament l'oposició a la supèrbia que encarnà el «Non serviam». I l'únic mitjà d'enfonsar definitivament a l'abisme qui pronuncia aquestes paraules. La indispensable i difícilíssima humilitat que ens cal per entendre que el mal existeix, que treballa a preu fet per portar-nos al seu bàndol, i així culminar en nosaltres la seva venjança contra el Creador.

Si aconseguim posseir-la, fer-la nostra, deixarem de fer-nos preguntes. Cercarem lliurement la veritat en el bé, malgrat que fracassem. Fugirem de la mentida del mal, malgrat que triomfem. Assolirem aixafar la supèrbia del Gran Rebel que es remou en la seva fúria de vençut i tracta d'endinsar-nos amb ell en el seu infern d'etern perdedor.

Demano a l'arcàngel sant Miquel la seva ajuda com a paladí de Déu.

Maria Teresa Conde Rosales, és escriptora

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné
Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas, Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, Pere Campàs, Salvador Cardús, Miquel Àngel Codina, Rosa Collé, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Giral, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Pau López, Enric Graupera, Jaume Mora, Antoni Munné, Francesc Nicolau, Núria Oriol, Albert Pera, Tomàs Puntí, Joan Salvador, Pere Tena, David Vidal, Pere Vives, Miquel Estradé, Francesc d'A. Picas, Pere Saumell.
Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA, Carme Prigola, FIGUERES, M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Mirade, TORREDEMBARRA; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA

GELTRÚ; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.
Disseny: Josep Samper i Aledo.
Compaginació: Carlos Aguado.

Redacció, administració, publicitat i autoedició:
C/ Puiggarí 5-7, Telèfon: 490 59 88, Fax 490 20 35 - 08014 BARCELONA.
Impressora: Publiograf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30,
Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.
Resta d'Europa: 19.604 Ptes. □ Amèrica: 24.804 Ptes. □ Àfrica: 24.804 Ptes.
□ Àsia: 35.724 Ptes. i Oceania: 35.724 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona
Fundadors i membres honoraris del patronat:
Mn. Joan E. Jarque i Juglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera
President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Me Carles i Gordó
President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona.
Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz
Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls
Secretari: Jaume Planas
Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós
Difusió controlada per
MEMBRE DE LA UCIP

◆ La Fundació Pere Tarrés precisa

Sr. Director:

La present és per precisar la informació apareguda al setmanari *Catalunya Cristiana* del dijous 26 de maig de 1994, signada per Imma Corregidor i titulada: *Joresco '94 i la Fundació Tarrés es comprometen en el 0'7 per cent*.

La campanya del Moviment de Centres d'Esplai Cristians. «Obre fronteres, fem un sol món» ha portat als Centres d'Esplai i al conjunt de la Fundació Pere Tarrés a reflexionar sobre les necessitats del Tercer Món. Davant aquesta campanya s'ha recollit, a través de les zones del MCEC, una quantitat —900.000 pessetes— per ajudar al desenvolupament dels països necessitats. En aquesta quantitat hi ha contribuït de forma significativa la Fundació Pere Tarrés.

La Fundació té, a més, l'acord d'estudiar en una reunió del Patronat la possible aportació del 0,7 per cent del seu pressupost per al Tercer Món. Abans de decidir-ho caldrà considerar però, les disponibilitats pressupostàries de l'entitat i les necessitats dels Centres d'Esplai, ja que la finalitat fundacional és donar suport a l'educació en el lleure.

Creiem important fer aquesta previsió per tal d'evitar la demagògia i amb la voluntat de ser precisos en la informació que es dona al lector de *Catalunya Cristiana*.

JOSEP ORIOL PUJOL i HUMET
Gerent de la Fundació Pere Tarrés

pellans si que donen glòria a Déu. Són molt afortunades les persones que gaudeixen del seu servei. Tanmateix és inconcebible que els nostres bisbes, els sacerdots que ortodoxament serveixen l'Església, els tinguin arraconats quan tant de bé ens podrien fer als nombrosos fidels a les ciutats més grans. Senyors bisbes de les diòcesis de Catalunya, tenint en compte la desmanada virulència, aprofitem pastors i ovelles com a poble de Déu verament catòlic, l'avinentosa del Concili Provincial Tarraconense; pregant intensament perquè l'Esperit Sant, bufi en el si de la nostra Església catalana, amb un fort vent huracanant i se'n porti tota adulteració doctrinal.

UN MEMBRE DEL CATOLICISME DE BASE

◆ Guirigall a la catedral de Barcelona

Sr. Director:

Desitjaria fer arribar al nostre bisbe Pere Tena i també a tot el poble de Déu aquestes paraules.

En primer lloc a vostè, Sr. bisbe, moltes gràcies pels seus escrits litúrgics que redacta cada setmana en aquest diari; són de molt bon profit per a nosaltres ja que tenim necessitat que els nostres pastors ens catequitzin, ens facin créixer en la fe i en el coneixement de la doctrina. Gràcies, i que Déu l'ajudi.

I, a continuació vull exposar un fet que vaig viure el 14 de maig a la nostra catedral i que em va omplir de tristesa: en primer lloc no sabia si havia entrat a la catedral o al mercat de Santa Caterina, eren tan forts els sorolls, els crits, el xivari... Després vaig comprovar de què es tractava: eren els nois i noies que esperaven la seva Confirmació (!)

En començar la celebració el guirigall va baixar de to però els mancava allò que crec

que és essencial al moment tant important de rebre aquesta Confirmació del propi Baptisme i el do de l'Esperit Sant: submergir-se en la celebració, participar-hi, viure-la sentint-la seva, escoltant i responent... Quan va arribar el moment de la renovació de les promeses baptismals van ser molt poques les veus que es van escoltar. ¡Quina pena!

Jo em pregunto: ¿aquests xicots han rebut bona catequesi? Això sí, les màquines fotogràfiques i de vídeo anaven per tots cantons. ¿Què en sortirà de tot això? ¿Una pel·lícula de vídeo o persones noves plenes d'Esperit?

Déu meu! Tingueu pietat de nosaltres i envieu-nos els dons del teu Sant Esperit.

JOSEFINA FERRER
Barcelona

◆ El compact disc del Sant Pare

Sr. Director:

Des que fa pocs mesos va sortir al mercat el compact disc del Sant Pare resant el Sant Rosari, són moltes les opinions que s'han deixat escoltar. Algunes criticant durament aquest fet, veien-hi només la part econòmica. D'altres s'han estimat més ser més prudents i deixar-ho a gust del consumidor.

Com a catòlica, em resulta reconfortant, poder seguir el Rosari amb la veu —tan greu i bonica alhora— del Sant Pare i penso que a ningú no li farà cap mal que hi hagi més gent que, a partir d'ara, resi el Rosari mentre prepara el dinar per a la família, o va camí de la feina.

Al cap i a la fi a ningú no se li obliga a comprar-lo, ni tan sols resar-lo, mentre que si seran molts els qui es beneficiaran de les seves pregàries. Avui sí val allò de «viu i deixa viure».

MERCÈ PÉREZ i LORDÀ
Sabadell

◆ Exposició de mitges veritats

Sr. Director:

Els sacraments de l'Església han estat instituits per Jesucrist i constats en els evangelis, els quals es troben tan desformatos pels qui s'autorigeixen amb supèrbia de ser assistits per l'Esperit Sant, amb més clari-vidència que el Papa. Exposen mitges veritats per assolir l'acceptació de la gent a llurs pensaments. Se salten les disciplines canòniques donant l'absolució col·lectiva. Diuen que no cal la confessió individual, encara que passi anys, si la consciència no ho demana. No existeixen pecats mortals. Intervenien sempre que poden divulgant que els bisbes no tenen perquè consultar amb el Papa de Roma. Que la base del poble de Déu, com és majoria, ha de tenir més veu de vot en les determinacions que no pas la jerarquia eclesiàstica.

¿En nom de quina autoritat gosen advocar la desmembració del cos místic de Crist? ¿No és el nostre cap visible de Jesús a la terra Joan Pau II? No podem els catòlics, com la societat civil, omplir-nos la boca del mot «democràcia» en el si de l'Església. El dia en què l'Església, hipotèticament, des de la cúpula de Roma, admeti la democràcia dels fidels pel seu funcionament; deixarà d'existir com a catòlica. Tots sabem per boca de Jesús que aquesta possibilitat, mentre perduri les coordenades del temps; mai succeirà.

Paroxismal efervescència de catòlics protestants, encapçalats per molts sacerdots, els quals diuen estimar el Jesús de l'Evangeli amb tant de zel i d'altra banda no accepten les pautes que marca el Sant Pare.

Joia i acció de gràcies a Déu, per tots els sacerdots que he trobat pels poblets més petits de les nostres comarques, humils i obediets, estimant el lloc on els han situat els nostres benvolguts bisbes; aquests ca-

RETALLS

Il Regno (Abril, 1994)

Ratzinger: la fe dels anys noranta

—Il Regno: Vostè ha dirigit algunes crítiques a la teologia, presentant sospites de neoarrianisme sobre una certa cristologia, subratllant l'escassa reflexió sobre Déu creador i denunciant que Déu ha estat desallotjat de certs aspectes concrets de la praxi cristiana. ¿Considera més equilibrada la teologia practica a les universitats romanes durant la primera meitat del segle que la dels darrers trenta anys?

—Card. Ratzinger: En cert sentit la teologia de la primera meitat del segle era més equilibrada, però també estava més tancada

a si mateixa. En gran part continuava vivint dins del cofre de la neoescolàstica: gaudia de més gran certesa i lucidesa lògica, però era lluny del diàleg amb el món real. L'aventura començada amb el Concili treu la teologia d'aquest cofre i l'exposa a l'aire fresc de la vida d'avui. En conseqüència, l'exposa també al risc de nous desequilibris, a enfrontar-se a tendències divergents ara que l'equilibri del sistema ja no la protegeix.

És a dir, l'empeny a buscar nous equilibris en el context d'un diàleg fresc, i intens amb la realitat d'avui. El pas, com a tal, no sols no em sembla justificat, sinó també necessari, perquè la teologia serveix a la fe i a l'evangelització, i per tant, ha d'exposar-se a la realitat tal com és, seguint l'exhortació de Pere a donar raó de la nostra esperança a tothom qui ho demani. Un pas just i necessari, però al mateix temps arriscat.

En els primers passos que va fer la teologia vers un diàleg renovat amb el món es mostrà a vegades ingènua, unilateral, en esperar que podria estar d'acord amb totes les corrents; potser no era prou crítica ni prou conscient de la seva pròpia gran herència i riquesa. Però el risc forma part de l'aventura necessària.

Hem vist que s'establien nous

equilibris en la teologia, que naixia una nova consciència de la profunditat i una nova capacitat de contribuir realment amb la racionalitat de la fe al diàleg amb el món d'avui. Ara cal buscar una nova síntesi crítica entre l'aportació procedent d'una època històrica i la riquesa procedent de la fe.

Pel que fa a l'escassa reflexió sobre Déu, em sembla innegable que l'Església està massa ocupada de si mateixa. En parla massa, mentre que el que caldria és dedicar-se més i millor al problema comú: trobar Déu i, trobant Déu, trobar l'home. En aquest sentit, l'Església hauria de ser més oberta, menys preocupada de si mateixa i més dedicada al gran tema de Déu.

—I.R.: ¿Què es pot preveure del futur dels seguidors de Lefebvre?

—C.R.: Malgrat no se'n parli molt, el fenomen lefebvrià s'estén. Compta amb monestirs de clausura, congregacions religioses, un institut universitari a París, seminaris arreu del món, amb un gran nombre de candidats que es preparen per al sacerdoci, un creixent nombre de preveres, oratoris i esglésies. Es tracta d'un fenomen, la importància del qual no es pot negar, si més no pel gran nombre de preveres que s'hi adhereixen:

persones joves, a voltes motivades per un fort idealisme.

D'una banda, pel que fa a les perspectives futures veig que els responsables endureixen les seves postures —per exemple, la seva dura crítica al Catecisme— i altres fenòmens que deixarien poques esperances a la possibilitat d'emprendre un nou diàleg; d'altra banda, també veig que molts laics, sovint amb una certa formació doctrinal, participen en les seves litúrgies sense identificar-se amb el moviment. Cal distingir entre els responsables, molt segurs de si mateixos —diuen: aquesta vegada no serà Roma qui dicti les condicions, serem nosaltres—, que mostren una duresa sorprenent i preocupant; i, d'altra banda, un nombre de persones que participen en les seves litúrgies, sense identificar-se, amb la convicció de seguir en plena comunió amb el Papa i de no allunyar-se de la comunió amb l'Església.

Aquesta ambigüitat de la situació dificulta una acció futura. Sempre és vàlid l'intent d'ajudar als qui volen ser catòlics, en comunió amb els bisbes i el Papa, a integrar-se en l'Església, a trobar-se com a casa en l'Església sense necessitat de buscar-la en altres llocs, i, a més, aclarir les condicions reals per pertànyer a l'Església catòlica.

No és una actitud condescen-

dent, sinó generosa, la que vol adoptar amb aquestes persones que molt sovint sofreixen; en el món universitari coneix persones de diferents facultats que s'han apropiat a aquesta experiència, sofreixen i a voltes no troben prou comprensió i generositat en l'Església. En una Església que estigui oberta a un sa pluralisme, que naturalment té els seus límits, però admet expressions diferents, jo crec que caldria mostrar comprensió i generositat per donar també a aquestes experiències la possibilitat de sentir-se realment a casa, en l'Església comú universal; de reconciliar-se, i així eliminar els motius del cisma.

Veig, per exemple, que al principi era difícil la reconciliació amb l'abadia de Barroux (França) i ara floreix, també en l'espiritualitat, una nova alegria d'estar realment en l'Església catòlica: han escrit un llibre contra les crítiques al Catecisme. Ells mateixos han dit: «Fa cinc anys no podíem ni tan sols imaginar que seríem capaços de fer-ho. Ara nosaltres, amb la reconciliació, experimentem el renaixement del sentit de la catolicitat i, per tant, també el de la comprensió dels ensenyaments de l'Església d'avui». Només construint els ponts que ajuden al diàleg es pot definir amb més precisió els límits.

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Document del Vaticà que rebut els arguments de l'ONU a favor de l'avortament

L'augment de població no posa en perill la humanitat

El Vaticà publicarà un document titulat «Evolució demogràfica. Dimensions ètiques i pastorals», el qual fa sentir la seva veu contra «l'imperialisme contraceptiu» del qual fa responsable l'ONU, els arguments de la qual rebut un per un. L'Església «reconeix els greus problemes lligats al creixement demogràfic» però destaca la importància «dels diferents efectes, actuals i futurs, d'un declivi en la baixa de natalitat».

El document, publicat sota l'auroritat del Consell Pontifici per a la Família, considera que les «institucions internacionals sobrepassen les seves competències si inviten els Estats a adoptar polítiques demogràfiques predefinides per ells mateixos, i si ahora apliquen polítiques de pressió per obligar-los a la seva execució».

El document pretén ser una resposta al projecte elaborat per l'ONU i que serà debatut en la conferència que tindrà lloc a El Caire el mes de setembre.

Amb el document es rebut els desmentiments efectuats per l'ONU sobre el seu projecte. «Malgrat certs desmentiments—diu el text vaticà—, l'avortament (quirúrgic i farmacològic) és preconitzat obertament o de forma camuflada com a mètode de control de la població».

El document de la Santa Seu està distribuït en tres capítols: «Les realitats demogràfiques actuals», «les actituds respecte les realitats demogràfiques» i «la posició ètica de l'Església catòlica».

El primer capítol critica els arguments contraris a l'augment de població. «Es parla de "bomba demogràfica", d'"explosió demogràfica", "d'un món sobrepoblat" que disposa de recursos irremediament limitats, de "consensus mundial" sobre la urgència de la situació, però els lemes divulgats sobre aquests temes no resisteixen l'anàlisi». Es constata que la població mundial «s'ha duplicat entre 1950 i 1991 degut a l'augment

de la longevitat», però es retreu a l'ONU que no digui també i ahora que «la baixada de la taxa de fecunditat és observable de manera indiscutible en la pràctica totalitat de les regions del planeta». Això, augura el Vaticà, provocarà una «segona revolució demogràfica» causada pel progressiu augment dels ancians sobre els joves, fet que ja es notaria a Occident si no fos per l'emigració.

Referent a les «fonts naturals», el Vaticà desmunta els arguments de l'ONU afirmant per una banda que l'home té la capacitat suficient de produir béns alimentaris per a la població mundial i que les grans fams dels últims anys s'han degut «a les guerres, a les lluites fraticides o a la mala gestió estatal o privada, més que a les incidències del clima o altres causes naturals».

L'exageració dels pressupostos militars, denuncia l'Església, contrasta en molts països amb la pobresa dels pressupostos dedicats a l'educació.

La Santa Seu denuncia els grans interessos econòmics que es mouen rere aquests mètodes de control artificial de la natalitat, adreçats a vendre milions de preservatius o píndoles anticonceptives al Tercer Món, moltes de les quals «produïxen en realitat un avortament de l'òvul fecundat». En el paràgraf sobre l'avortament s'esmenta la píndola RU 486.

Nega, finalment, a l'Estat el poder «d'exercir xantatge, coerció o violència per obligar les parelles a sotmetre's a les seves indicacions. Tota política demogràfica autoritària, camuflada o declarada, és inacceptable. Els governs no tenen dret a decidir en lloc dels esposos».

● C.C.

Han estat desmentides pel portaveu del Vaticà, Navarro Valls

Hipotètiques malalties del papa Joan Pau II

Les afirmacions del pare Pedro Lamet, jesuïta, al *DIARIO 16* sobre les possibles malalties del Papa—concretament del Parkinson—han estat categòricament desmentides pel portaveu del Vaticà, Joaquín Navarro Valls, i pel periòdic italià *L'Avvenire*. Navarro Valls les qualifica d'informació «irresponsable i mancada de fonament».

El pare Pedro Lamet no facilita les fonts de la seva informació. Potser les haurà deduït de certs comentaris fets, segons Santiago Fernández Ardanaz a *Vida Nueva* per diversos cardenals, entre ells Silvio Oddi. Anteriorment a les informacions de la premsa, Silvio Oddi hauria manifestat les preocupacions de la cúria romana per la salut i el futur de Joan Pau II. Per la seva banda, el president del Consell Pontifici per a la Sanitat, Fiorenzo Angelini, va demanar «especialíssimes i contínues oracions» a les germanes de Salus Infirmorum «davant la malaltia que afectava el Sant Pare, el morbus Parkinsonianus».

Navarro Valls, a més de periodista, metge, declarà les veritables causes de la hipotètica malaltia:

«El tremolor de la mà esquerra—evident quan llegeix—, la rigidesa dels múscles de la cara i la dificultat per pronunciar i per caminar es deuen—segons els portaveu— a altres causes. En concret, el tremolor a la mà i braç esquerre es deuria a la conseqüència de la bala que va rebre al dit xic i a l'avantbraç que patí en l'atemptat. El dit xic ha quedat pràcticament paralitzat i la mà i el braç manifesten un fort tremolor. Els altres símptomes (que s'assemblen als que produeix el Parkinson) es deuen al cansament, a les repetides operacions i a l'edat. El Papa complia aquest dia 74 anys.»

Joan Pau II bromejant amb el seu metge, Gianfranco Fineschi, indirectament eliminà la possibilitat d'una dimissió del ministeri pontifici: «Doctor, vostè i jo tenim una sola opció: vostè la de curar-me i jo la de restablir-me, perquè a l'Església no hi ha lloc per un Papa dimissionari».

● C.C.

El correu vaticà ret homenatge a Galileu

ROMA.— Correu del Vaticà reten homenatge a Galileu emetent un segell de valor de 850 liras i un mata-segells especial. L'il·lustre astrònom i matemàtic italià (1564-1642) condemnat per la Inquisició per haver defensat el sistema heliocèntric, ha estat rehabilitat el 1992 pel papa Joan Pau II.

El segell forma part de la sèrie científica «Europa 1992» que va aparèixer el passat 31 de maig. El segon segell d'aquesta sèrie representa un model d'àtom.

Una sèrie de quatre segells dedicats a l'Any internacional de la família i fets per l'artista Giovanni Hajnal aparegué el mateix dia.

Des d'ara, l'Oficina numismàtica del Vaticà encunyarà una peça commemorativa de l'encíclica *Veritatis splendor* que apareixerà el vinent 21 de juny. (APIC)

FILTRANT LA NOTÍCIA

Hans Küng: «Totes les religions tenen part de veritat»

L'«infant terrible», ha estat anomenat aquest cèlebre teòleg per les seves divergències amb la jerarquia catòlica. Nascut a Suïssa l'any 1928 i professor de teologia des del 1960, Hans Küng fou expert oficial del Vaticà II per voluntat expressa del papa Joan XXIII. Amb tot, la seva obra, *El Concili, un assaig de l'Església*, fou retirada de les llibreries de Roma, justament poc abans que els bisbes iniciessin la segona sessió conciliar.

L'any 1979 li fou retirada la missió canònica d'ensenyar en nom de l'Església, sense, però, que fos suspès «a divinis» com a sacerdot. Avui Hans Küng és director de l'*Institut de Recerques Teològiques* de Tubinga, un departament independent de la Facultat de Teologia.

Segons M. Kubler, articulista de *La Croix*, l'actual professor de Tubinga és sens dubte el teòleg més controvertit d'aquest segle, i un dels qui al seu entorn s'han creat el número més gran de grups de reflexió amb l'afany d'una sana vulgarització. Les obres teològiques d'aquest professor són extraordinàries, tant per les seves ambicions com per la seva extensió, i han estat traduïdes a les principals llengües del món.

A Hans Küng sempre l'ha apassionat dos temes:

Déu i l'ecumenisme religiós. Pel que fa a Déu, afirma que l'ateisme no ha reeixit en provar la no existència de Déu, com tampoc el teisme en provar-la. La decisió de la fe—comenta—és una qüestió de confiança. La fe cristiana es refereix al Déu de la Bíblia, testimoni per la Mort i la Resurrecció de Jesús, el Crist, donat que la seva presència còsmica no ha cessat mai de manifestar-se en l'univers, des dels orígens.

Hans Küng entén l'ecumenisme més enllà de les confessions cristianes. Aquesta reflexió és sempre d'actualitat. «El cristianisme—diu—no reivindica només la veritat, sinó que dialoga amb les altres religions per comprendre-les millor, però també per rebre'n una part de la mateixa veritat. Tots els homes de fe, de qualsevol religió que siguin, van a la recerca autèntica de Déu».

El professor de Tubinga declara que la teologia ha de beure en les dues fonts de la fe: la Sagrada Escripura i l'experiència humana contemporània. Totes dues fonts cal que interpretin d'una manera crítica, i totes dues en una correlació i articulació permanents. En cas de conflicte, una sola referència: Jesucrist.

■ Francesc Gamissans

Institut de Teologia de Barcelona. Curs 1994-95

Fins el 14 de juliol romandrà obert el Servei d'Informació als fidels interessats en el seu programa d'estudi preparat per aprofundir en la fe i donar raó de l'esperança. Dissenyat a tres anys i ofert en horari nocturn. S'obté el «Diplomat en Teologia». Adaptabilitat en la matrícula. També s'admet d'assistir-hi com a oient. Dirigiu-vos a secretaria, de dilluns a dijous, de 17.30 a 20.30. Telèfon: 454 1963. Diputació 231 (edifici del Seminari) - 08007 Barcelona.

ESPANYA

Es pretén una federació dels moviments d'Acció Catòlica ja existents

Bases i estatuts aprovats pels bisbes

Refundar l'Acció Catòlica Espanyola

L'aprovació episcopal de les noves Bases i dels Estatuts de la Federació de Moviments d'Acció Catòlica (A.C.), i dels de la nova Acció Catòlica General d'Adults, han donat enguany un caràcter especial al Dia de l'Acció Catòlica, celebrat el diumenge de Pentecosta.

Aquests fets són els fruits més importants, en diàleg amb els bisbes, del procés de reconstrucció que viu aquesta associació eclesial, després de la seva seriosa crisi dels darrers decennis. Però també tracen un camí clar de futur pel qual han de continuar avançant.

Per a Rafael Serrano, secretari de la Federació de Moviments, en aquest procés, ens hem qüestionat la situació de l'Església en la societat actual i el paper de la seva associació en l'evangelització eclesial.

La nova A.C., recollida en les noves Bases i Estatuts aprovats pels bisbes, gairebé per unanimitat, es concep ara com a una única A.C., estructurada en una Federació de Moviments, amb dues modalitats: una de general, que actua en la Pastoral General de l'Església en les parròquies, i una altra d'especialitzada en ambients socioculturals laicals.

La seva essència és una relectura de les quatre notes característiques de la A.C., fixades pel Vaticà II en el decret *Apostolicam Actuositatem*: eclesial-

tat, secularitat o protagonisme dels laics, units com a cos orgànic i en comunió amb el ministeri pastoral.

Homes d'A.C. (H.A.C.), Dones d'A.C. (M.A.C.), i Cristians a l'Ensenyament, es fusionen i constitueixen la nova Acció Catòlica General d'Adults, els estatuts dels quals van rebre aprovació episcopal.

D'altra banda, els moviments especialitzats ja existents, formen part de la Federació i hauran d'adaptar els seus estatuts a les noves bases.

La nova A.C. té un bon acolliment. Més de 20 diòcesis, amb el seu bisbe al davant, han demanat informació. Entre els sacerdots, les opinions varien entre els joves («molts no l'entenen»), i els grans: uns se'n alegren i uns altres, els ferits per la crisi, no en volen saber res. (L. del B.)

L'acolliment encapçala la proporció d'inversions

Programes concrets de Càritas espanyola

Càritas espanyola va incrementar el 1993 uns 2.150 milions de pessetes les seves inversions en relació amb l'any anterior. El programa d'acolliment, amb prop de 2.500 milions de pessetes, encapçala la proporció de recursos invertits durant l'any 1993.

MADRID.— A través d'aquest programa, Càritas promou la creació de grups d'acció social de base que poden posar en marxa serveis d'acollida, informació i atenció a les situacions més urgents. En total Càritas espanyola va destinar als seus programes durant el 1993 més de 12.261.753 pessetes.

El programa d'acolliment ha estat el que més diners ha acaparat amb 2.473.840 pessetes, seguit de les activitats per als més grans amb 2.148.046 pessetes. El programa de cooperació internacional, que segueix als dos anteriors amb 1.368.064 pessetes, ha centrat els seus esforços en el decurs del 1993 a atendre adequadament les greus crisis humanitàries sorgides de l'ex-Iugoslàvia i Cuba, a més de posar en marxa nombroses accions de desenvolupament a Àfrica i Amèrica Llatina.

En el 1993, va dedicar a la creació de treball un total de 1.072.956 pessetes. Les drogues, els infants i la família, transeünts, la dona, immigrants, joventut, comunitat gitana, deficients físics i psíquics, són altres de les àrees en què Càritas ha distribuït els seus diners. En l'apartat d'«Altres Programes» s'inclouen activitats realitzades per diferents Càritas Diocesanes en camps com emergències interiors, presos, sida, habitatge, temporers, pisos per a malalts trasplantats, indomiciliats, malalts mentals, objecció de consciència i projectes formatius d'inserció social.

Càritas va proposar un gran repte per a la Diada de la Caritat del 1994: «Només ets solidari si comparteixes. Comparteix». Aquestes xifres són «el gest estès de moltes mans anònimes que han entès plenament el significat genuí de solidaritat. (SIC)»

VIATGE A TERRA SANTA

Promogut per:
Parròquia de Santa Maria de Montblanc
Del 24 d'agost al 2 de setembre
(Tel aviv - Natzaret - Tiberíades - Jerusalem - Betlem)

Per a programes més detallats i més informació:
Parròquia de Santa Maria de Montblanc - Tel. 977 - 86 01 10
Viatges Berga - Tarragona - G.C. 270 - Tel. 977 - 24 43 36

Distincions a membres del pavelló «Santa Seu» a l'Expo-92

SEVILLA.— El Nunci de Santa Sedat, Mario Tagliaferri, lliurà a Sevilla les distincions que Joan Pau II ha atorgat a Javier Benjumea, Àngel Olavarría, Tomás García i Sor M.ª Teresa García, pels serveis prestats a la Santa Seu en el pavelló que va presentar l'obra de l'Església a Amèrica, dins l'Exposició Universal celebrada en la capital sevillana en el 1992.

L'acte va tenir lloc a l'església dels Venerables, amb una Eucaristia presidida per Mons. Tagliaferri i l'arquebisbe de Sevilla, Mons. Carlos Amigo. Després, el lliurament de distincions, que fou precedida d'unes paraules de l'arquebisbe de Sevilla i del nunci apostòlic.

El director del Pavelló de la

Santa Seu, Antonio Hiraldo, ha manifestat que amb aquestes distincions «se significa la gratitud de la Santa Seu a totes les

persones i institucions que col·laboraren perquè la presència de l'Església en tan gran esdeveniment fos un fet». (SIC)

PINZELLADES

Diògenes el Cínic estava un dia menjant llenties. En canvi, el filòsof Aristip vivia amb luxe tot adulant Alexandre Magne. Si fossis submis al rei, no hauries de menjar aquestes escombraries de llenties, li digué Aristip. Diògenes li contestà: Si aprenguessis a menjar llenties, no hauries de degradar-te, adulant el rei, no necessaries tantes coses.

Un consell. Recorreu els aparadors d'una ciutat, plens d'articles repetint com fela un antic filòsof: «Això em sobra!» Interioritzeu, si podeu, la frase de santa Teresa: «Només amb Déu n'hi ha prou!»

■ Justo López Melús

Itàlia

39 nous sacerdots per a la diòcesi

ROMA.— El cardenal Ruini, vicari del Papa per a la diòcesi de Roma va ordenar 39 nous sacerdots a la basílica de Sant Pere i va llegir l'homilia preparada per aquesta diada pel papa Joan Pau II. «El dia de la Pentecosta, l'Església ha rebut la llengua que li és pròpia. La seva llengua maternal que s'expressa en l'Eucaristia i en la remissió dels pecats». És una llengua «nova que s'ha fet la llengua de tots aquells que l'escolten. Tots els cristians la coneixen des del seu baptisme i de la seva confirmació».

Joan Pau II recordà a més que ha demanat una pregària especial per Itàlia, «un país del qual l'Església coneix les arrels profundes del seu origen, la unitat d'Itàlia, no solament una unitat ètnica, sinó abans de tot una unitat cultural, unitat de llengua, unitat de tradició que ha captat tants elements del vell món mediterrani».

L'homilia de Joan Pau II acabà evocant tots els preveres que han contribuït, amb el seu esforç en l'evangelització, en la construcció de la unitat espiritual, cultural i social d'Itàlia. Entre ells va esmentar sant Felip Neri, sant Joan Baptista de Rossi i més recentment Don Pirro Scavizzi que fou rector d'una parròquia romana. (MP)

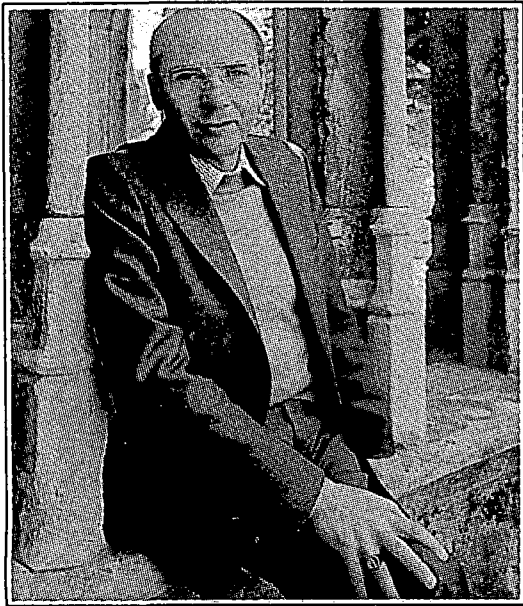
Xina

El perill per als testimonis de la fe encara existeix

PEQUÍN.— A la Xina comunista «encara es va al gulag, si es professa públicament la fe», ha afirmat la xinesa catòlica Wang Xiaoling en una conferència a Turí. La xinesa, de 58 anys, que ha passat 21 anys a la presó i en camps de treball per la seva fidelitat a la fe viu actualment als Estats Units. Afirmar la seva intenció de tornar a la Xina així que hagi obtingut la ciutadania nord-americana.

Actualment el règim de Pequín oprimeix els catòlics una mica menys que abans. Els antics diri-

El bisbe d'Evreux, monsenyor Gaillot, tem ser forçat a dimitir

és veritat. Però, ¿què cerques? ¿El teu èxit personal o la unitat a construir?» Preguntat l'arquebisbe de Rouen, va puntualitzar que la seva intervenció es refereix a l'actitud de Mons. Gaillot en els mitjans de comunicació, no pas a la seva acció al front de la seva diòcesi.

Queda que Mons. Gaillot expressa públicament els seus temors. Si el president de la Conferència Episcopal diu que les decisions podrien ser preses des de més amunt, «és que hi ha coses que es preparen de debò: una demanda de dimissió o, en cas de refús per la meua part, la posada sota tutela del bisbat d'Evreux per mitjà d'un administrador apostòlic. És evident que hi ha amenaces que es concreten. Mons. Duval no té per costum parlar a la lleugera...» (APIC)

PARÍS.— En una entrevista a la revista francesa *Golias*, monsenyor Jacques Gaillot, bisbe d'Evreux, França, diu que tem ser convidat a deixar el seu càrrec episcopal. «Mons. Duval (president de la Conferència episcopal francesa) m'ha deixat entendre que "de més amunt" podrien prendre's decisions si jo continuo en la via que he emprès», explica.

La tensió ha pujat després de l'aparició per televisió, el 12 d'abril propassat, de Mons. Gaillot a la cadena ARTE on fou confrontat a Eugen Drewermann. Un pas per la televisió que li ha valgut una severa reacció de Mons. Charles Amarín Brand, arquebisbe d'Estrasburg, lloc des d'on es difongué l'emissió. En una carta reproduïda per *Golias*, l'arquebisbe prega a Mons. Gaillot de no intervenir més en el futur en la seva diòcesi.

L'altra reacció fou la de Mons. Duval, president de la Conferència Episcopal Francesa que amonesta el seu company. «Hi ha gent que t'aprova,

gents comunistes tenen encara força poder, segons subratlla Wang Xiaoling. (MP)

Alemanya

Descentralització de la FAO

BONN.— L'organització de les Nacions Unides per a l'alimentació i l'Agricultura (FAO) vol organitzar, més eficaçment el seu treball i donar més responsabilitat als experts locals. El director general de l'organització, Jacques Diouf, va explicar a Bonn que els col·laboradors sobre el terreny estan en millors condicions per reaccionar davant la situació del país. El sistema actual amb un 75% de col·laboradors a la seu no pot ser canviat d'un dia per l'altre.

Segons Diouf, al voltant de 800 milions de persones en el món estan mal alimentades i prop de

200 milions d'infants estan mancats de proteïnes i de vitamines. L'objectiu principal de la FAO és, va afirmar, créixer la producció dels productes alimentaris als països del Tercer Món. Això ha de ser suportable des del punt de vista social i ecològic.

La FAO, fundada el 1945, compta actualment amb 160 membres. Els principals són els Estats Units, Japó, Alemanya, França, Anglaterra, Itàlia i Canadà. (KNA)

Anglaterra

Diana de Gal·les podria convertir-se al catolicisme

LONDRES.— La mare de la princesa de Gal·les, Frances Shand-Kydd, fou rebuda al si de l'Església catòlica, en una senzilla cerimònia celebrada a la capella de Nostra

Senyora del Perpetu Socors i de Sant Cumin de la localitat escocesa de Morar, a Inverness-shire.

Es tracta d'una cerimònia íntima a la qual només hi assistiren trenta invitats i que fou oficiada pel pare Donald McKinnon de la parròquia d'Oban. Per la seva banda, el P. James McNeil, rector de Morar, va manifestar que «estava molt content, igual com ho han d'estar tots els catòlics escocesos».

Preguntat per la possibilitat que la princesa de Gal·les professi el catolicisme, molt diplomàticament va dir que, malgrat les especulacions poc fiables que surten a la premsa sensacionalista, que «per a moltes persones seria natural que seguis els passos de la seva mare».

Si de cas, per al pare John Casey, conversions com les de la Duquesa de Kent, el ministre John Gummer, el bisbe Graham Leo-

nard o la de la mare de la Princesa de Gal·les, fan pressentir una imminent conversió massiva de fidels anglicans, perquè l'Església anglicana no sols ha trencat la via ecumènica en acceptar l'ordenació femenina, sinó que «ha fallat a l'hora de promoure els tradicionals valors cristians amb la seva permissiva actitud en temes morals». (T.H.D.)

Itàlia

Ha mort el director de la Pinacoteca vaticana

ROMA.— Fabrizio Mancinelli, que des del 1972 era director de la Pinacoteca vaticana, va morir a Roma a l'edat de 54 anys. Les seves exèquies tingueren lloc al Vaticà.

La Pinacoteca, el museu de pintura del Vaticà, de la qual F. Mancinelli era director per l'art medieval i modern, així com de l'art bizantí, és un dels grans departaments del Museu del Vaticà.

Fabrizio Mancinelli era conegut pel gran públic com a responsable de la restauració dels frescos de la Capella Sixtina, iniciada l'any 1981. Havia dirigit altres projectes de restauració, com el de les cambres de Rafael al Vaticà, els frescos del Sancta Sanctorum del Laterà, o les de Sant Miquel Arcàngel a Santa Maria la Major. A la Pinacoteca vaticana, havia supervisat la restauració del quadres de Rafael, Caravaggio, Leonardo da Vinci i altres. (KNA)

Perú

Moviments evangèlics funden un partit polític

LIMA.— Diversos moviments evangèlics peruans han fundat un partit polític responenent al nom de «presència cristiana» per tal de prendre part a les eleccions parlamentàries d'abril del 1995. Entre els fundadors que han presentat el projecte a Lima, hi ha Carlos García García antic vice-president i l'ex-diputat Víctor Arroyo Cuyubamba. Els dos han pertangut, l'any 1992, al primer govern del president Fujimori. (APIC)

IMPORTANT PUBLICACIÓ PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM AL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lusió al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per a les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, per als aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 ptes.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Una Eucaristia a la platja Omaha

Entre els actes d'homenatge que els caps d'Estat i de Govern de les nacions aliades en la Segona Guerra Mundial van retre als caiguts en el desembarcament a Normandia, cal assenyalar la concelebració de l'Eucaristia a la platja Omaha, detall sobre el qual els mitjans informatius n'han fet poc ressò.

Carta apostòlica. L'arquebisbe de Rennes comenta la carta de Joan Pau II «sobre l'ordenació sacerdotal, reservada només als homes»

«Per què les dones no poden ser sacerdots?» Qui m'ho pregunta, Cristina, de 16 anys, és ben bé de la seva generació! Com que les circumstàncies no donen per a una resposta elaborada, m'indino per un camí més concret:

— ¿Coneixes santa Bernadeta?
— Sí.
— ¿Saps com es deia el seu rector de Lourdes?
— No.
— ¿I el seu bisbe?
— No!
— ¿I el papa d'aquella època?
— Tampoc.
— I Joana d'Arc, ¿la coneixes?
— Sí.
— ¿Saps com es deia el rector de Domremy del temps de Joana d'Arc?
— No (i jo tampoc no ho sé).
— ¿I el seu bisbe? ¿I el papa d'aleshores?
— No.

— Doncs bé, podríem anar seguint així amb santa Teresa de Lisieux o santa Maria Goretti!... Això, el que vol dir, és que, a l'Església, «són primer» els sants que els sacerdots, els bisbes o els papes. L'actuació és vital a l'Església. Per tant, el més important no és pas la responsabilitat que hi assumeix cadascú, sinó la seva santedat.

Tot s'orienta, dins l'Església, cap a l'essencial: la santedat dels membres i de tot el cos. Els diàques, els preveres, els bisbes, són posats al servei (això és el que vol dir la paraula ministeri) de la santificació del poble de Déu. I hem de reconèixer que, pel que fa a la santedat, les dones van molt per davant dels homes, si haig de fer cas de les estadístiques de canonitzacions. És clar que no s'han de contraposar ministeris i santedat. Res no priva de ser diaca, prevere, bisbe o papa, i alhora sant. Això passa! És el cas de Vicenç, Llorenç, el rector d'Ars, sant Agustí o sant Pius X. I és una cosa ben

recomanable! Perquè tots som cridats a l'amor del Senyor, començant per Pere: «¿M'estimes més que aquests?» (Jo 21:15).

Vocacions diferents per a homes i dones

¿Se n'ha convençut, Cristina? Jo no pretenc pas respondre del tot a la seva pregunta, sinó situar el debat i desdramatitzar-lo. Això permet després fer la discussió amb més calma.

temps, diuen alguns. Però, avui, mantenir-se en aquesta pràctica, és cedir a l'antifeminisme larvat de les velles societats.»

«Res de tot això, diuen uns altres: hi havia les vestals i les sacerdotesses en les religions mediterrànies! I, sobretot, el Senyor es mostrà tan lliure pel que fa als costums dels jueus, que hauria pogut escollir dones-apòstols, si hagués volgut! Ell no es va estar pas de parlar amb la Samaritana, d'acceptar l'ajut de les dones que acompanyaven el grup de deixebles (Lc 6:2-3) i de fer d'aquestes dones els primers testimonis de la resurrecció» (Lc 24:1; Jo 20:15).

El debat anirà suscitant qüestions. Però és a l'Església i, en definitiva, als pastors, a qui correspon de tallar-ho... tal com

El prevere només té el «poder» de servir més bé els altres

Aquí se'n van en orri totes les pretensions masculines de domini, tot masclisme. Sagrament del Crist, el sacerdot no té més «poder» que el de fer un millor servei (i, evidentment, en pot abusar!). Situat «al costat» del Crist pel seu «ministeri», l'home prevere, bisbe o papa, no deixa pas d'estar fonamentalment «al costat» de l'Església pel seu baptisme, com a cristià que acull el do de Déu, que rebem gratuïtament, la seva gràcia, de la qual no tenim pas la iniciativa, la seva vida, de la qual no som pas la font: cridats a viure la santedat de l'Esposa, tots tenim la dona per model. Al vespre de la

tornar a dir fa poques setmanes. Jo he preguntat als meus interlocutors: «¿Qui és més gran, la Mare de Déu o sant Pere?» I m'han respost: «La Mare de Déu.» Tenien cent vegades de raó, i s'afegien al Papa en la Carta apostòlica *Ordinatio sacerdotalis* que acaba de publicar: «...El fet que Maria Santíssima, Mare de Déu i Mare de l'Església, no rebés la missió pròpia dels Apòstols ni el sacerdoci ministerial, mostra clarament que la no admissió de les dones a l'ordenació sacerdotal no pot significar una menor dignitat ni una discriminació vers elles...» «D'altra banda, l'estructura jeràrquica de l'Església és ordenada totalment a la santedat dels fidels. Per això... «l'únic carisma superior que ha de ser desitjat és la caritat (cf. 1C 12-13). Els més grans en el Regne dels cels no són els ministres, sinó els sants»» (núm. 3).

De fet, més enllà dels arguments, Joan Pau II posa a la balança el pes de la seva autoritat: «Per tant, per allunyar qualsevol dubte sobre una qüestió de gran importància, que afecta la constitució divina de l'Església, en virtut del meu ministeri de confirmar en la fe els germans (cf. Lc 22:32), declaro que l'Església no té cap facultat de conferir l'ordenació sacerdotal a les dones, i aquest dictamen ha de ser considerat com a definitiu per tots els fidels de l'Església.» La presa de posició, per la solemnitat i pel seu caràcter definitiu, tot i no afectar plenament la infal·libilitat, hi és ben a prop.

No faltaran pas comentaris. Els primers ressons ja denuncien el cop donat a l'ecumenisme. Ara bé, la crisi no s'ha desencadenat tant per la presa de posició de Joan Pau II, com per la decisió unilateral de certes Esglésies d'ordenar dones de sacerdot i de bisbe.

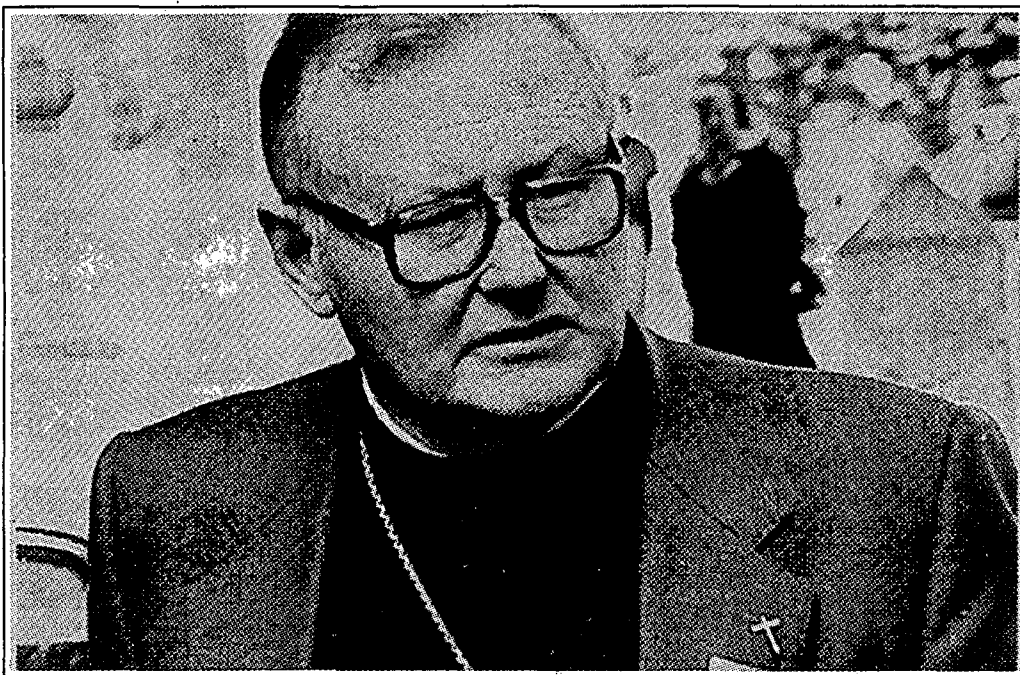
Una qüestió a plantejar en la dinàmica de l'Evangelí

Es veuen a venir reaccions diverses al si mateix de l'Església. Aquelles i aquells que plantegen el problema en termes de poder no deixaran de queixar-se d'abus d'autoritat, i fins del «masclisme d'una jerarquia de celibataris». Cosa ja sabuda. Una actitud que només pot portar a l'aïllament i a l'amargor.

Per això, recordant la paraula de Senyor als seus apòstols: «Qui us escolta, a mi m'escolta», ens hem de deixar interpel·lar pel Senyor i ens ho hem de plantejar en els termes que convenen a la dinàmica de l'Evangelí, és a dir: el servei, la gratuïtat del do de Déu, la invitació a tothom a la santedat i al treball, d'acord cadascú amb la seva gràcia (cf. Ef 4:7, 11:12), al servei de l'Església per tal d'anunciar l'Evangelí...

■ **Mons. Jacques Jullien**
és arquebisbe de Rennes.
(De «La Croix»)

¿Dones preveres?

Monsenyor Jullien, arquebisbe de Rennes

És un fet que Crist no ha escollit dones apòstols i que l'Església no ha ordenat dones al presbiterat. Aquesta pràctica ¿és normativa? ¿Es basa només en el costum o en alguna cosa més profunda? «Crist no hauria pogut escollir dones com a apòstols, perquè això hauria estat una revolució molt gran en relació amb els costums del seu

s'ha fet en la pràctica. No es pot parlar, doncs, d'aquestes coses fent abstracció de la pràctica de l'Església. Sense dirimir el debat, això porta a cercar sobretot pel cantó de les vocacions diferents dels homes i de les dones, segons la «tipologia» de l'Aliança, és a dir segons els símbols de l'home i la dona en el matrimoni que remet, com a tal, a l'Aliança de Déu amb el seu poble, a les «noces» del Crist i de l'Església (Ef 5:25).

Al Nou Testament, l'Església sempre és l'Esposa, mentre que l'Espòs és el Crist. L'home és imatge del Crist, i la dona, imatge de l'Església. L'home no s'ha d'enorgullir, ja que no en pot treure la més petita superioritat. Hi hauria molt a dir sobre la famosa misogínia de sant Pau, amb què no paren de repicar-nos a les orelles, tot oposant el Crist, marit, cap, il·l'Església, dona sotmesa (Ef 5:24); el que s'oblida senzillament és que la forma de manifestar-se Crist «Senyor i mestre» és rentant els peus de la seva Església, fent-se servidor (Jo 13:13).

seva elecció, un periodista va preguntar a Joan Pau II: «¿Què és més important per vós: la vostra elecció pontifical o el vostre baptisme?» Joan Pau II va respondre sense dubtar: «El meu baptisme, i tant!» Aquesta aproximació simbòlica —una mica desconcertant com a cartesians que som— és tanmateix essencial.

Moltes dones actives a l'Església no volen pas el sacerdocí. No es tracta pas d'un desig inconfessable! Santa Teresina va voler ser sacerdot, apòstol, màrtir, missionera... abans de trobar la seva vocació «al cor de l'Església». La virulència amb què es manifesten dins l'Església algunes dones i grups femenins és instigada molt sovint per homes, compresos pastors i teòlegs, quan s'obliden de la prioritat de la vocació comuna a la santedat (Ef 1:4) i converteixen el ministeri-servei en superioritat.

¿Qui és més gran, la Mare de Déu o sant Pere?

Aquest diàleg tenia lloc deu fer uns deu anys. I m'ho van

MARGARITA COMELLAS
CENTRE DEL AUDIÒFON

MARGARITA COMELLAS
Rosselló nº 51, entlo. 4ª
T. 419 41 78
Metro línia V
08029 Barcelona

SENTIR-HI BE!

La pèrdua auditiva que ens preocupa, en la majoria dels casos es pot solucionar.

Només cal l'ajuda de l'Audiòfon adequat que us permeti sentir-hi, sense distorsions ni sorolls addicionals.

Aprofiteu la nostra oferta de maig i juny a partir de

35.000 PTA

Audiòfons de primera qualitat.
Analitzem gratuïtament el vostre audiòfon antic.

Entrevista amb el bisbe de Tunis, Mons. Twal Fouad

Fa un any, la Santa Seu trencava amb una tradició secular ja que la seu de Sant Agustí, a Cartago, no va ser proveïda per bisbes francesos. Per primera vegada a la història de Tunísia, Roma nomenà bisbe de Tunis un àrab d'origen jordà, Mons. Twal Fouad, a qui vam entrevistar a Roma amb motiu dels treballs del Sinode africà.

Realisme àrab

—Monsenyor, ¿què li suggereix la paraula «diàleg», molt d'actualitat entre nosaltres a Occident?

—Que el diàleg neix amb la vida de cada dia, amb les paraules, amb l'economia. El concepte de col·laboració, *partnership*, està de moda. És una bona cosa per portar a terme, però evitant els dos excessos: l'optimisme de les il·lusions i l'inútil pessimisme. Dialogar significa arriscar la pròpia identitat respectant la identitat de l'altre. Però cap veritat no és negociable.

—¿Quina és la seva experiència?

—Vaig néixer en una tribu àrab nòmada i vam viure bé sense pensar mai en el problema del diàleg. No hi ha gaires discussions teològiques entre els beduïns. El dret tribal es basa en un estil de vida molt concret. Som gent realista, per qui compta sobretot l'acollida de l'hoste, l'honestat, el respecte a la paraula donada. La història de la meua família, que enfonsa les seves arrels en la primera comunitat cristiana, és un exemple. La meua tribu fou de les que, encara essent cristiana, va col·laborar amb el profeta Mahoma en la guerra contra els bizantins, i obtingué com a privilegi romandre cristià.

—¿Què ens suggereix als cristians d'ultramar?

—Heu de parlar una mica menys de diàleg i aprofundir una mica més en vosaltres mateixos. El bon diàleg hauria de començar a casa vostra.

—Hi ha qui, fins i tot a Itàlia, lamenta que a l'Islam potser se li ha donat massa llibertat de maniobra. ¿Què en pensa?

—És just que un país democràtic com el vostre sigui hospitalari amb els fidels de l'Islam. La vostra democràcia és forta, per tant no és un luxe oferir als musulmans llocs de culte i llibertat religiosa. Sols haurieu de demanar les mateixes oportunitats per als cristians que viuen a països àrabs. ¿Per què, contràriament, països com l'Àrab Saudita, que financen la construcció de mesquites a tot el món, no accepten aquest principi de reciprocitat, i a casa seva, neguen als cristians aquella llibertat religiosa que pretenen que sigui respectada per als musulmans als països democràtics occidentals?

—¿Quin consens aconseguix l'integritat en els estrats populars?

—El fonamentalisme no és benvolgut pel poble, perquè la gent sap molt bé que és una eina política a les mans dels polítics. Els islàmics exploten el sistema democràtic sols per aconseguir el poder. Per això dic que no hem de donar-los l'oportunitat d'aconseguir el seu objectiu. Observi què succeeix a Algèria. Tothom té por del terrorisme, fins i tot els musulmans.

—¿Quina consistència numèrica té l'Església nord-africana?

—La major part dels cristians són europeus immigrants i treballadors estrangers. Els cristians àrabs al Magrib no superen el centenar de persones i certament no poden explicar gaire la seva fe fora de casa.

—¿Quina és la situació de Tunísia sota l'aspecte religiós?

—A Tunísia hi ha un Islam dels dirigents polítics que és insep-

arable dels interessos econòmics. A la pràctica no té cap rellevància. Després hi ha el dels intel·lectuals, minoritari i que expressa un esforç de renovació.

Els intel·lectuals es pregunten si cal islamitzar la modernitat o modernitzar l'Islam. És un esforç lloable però no sé si acceptaran concebre la llibertat de conversió. Finalment, hi ha un Islam popular, que implica la majoria de la població, que té com a principal problema com procurar-se el menjar. De tota manera, a Tunísia el diàleg entre cristians i musulmans és encara possible gràcies sobretot a un govern que té estretament sota control els grups fonamentalistes.

—Vostè sembla defensar l'autoritarisme estatal. ¿Considera tan greu l'amenaça integrista?

—He estat a França i he escoltat les protestes d'alguns amics contra l'expulsió de Tunísia d'un periodista de *Le Monde*. Els he dit: prefereixo un control exagerat que acabar com els nostres veïns de Líbia o d'Algèria. Prefereixo un control rígid abans que l'Islam de la «shaaria» que pretén instal·lar un Estat dirigit per la llei corànica. Observi l'experiència algeriana. Han anat a les eleccions com a un concurs de natació. S'han tirat a la piscina de la democràcia amb gran entusiasme, per després adonar-se'n que dins de la piscina no hi havia aigua. S'han trencat el nas, el cap, el cor.

—Hi ha qui pensa que l'Islam és una religió estructuralment intolerant...

—L'islamisme radical ja no és

religió: és política que explota l'onada de desil·lusió de les ideologies, la desesperació dels pobles sense futur, les misèries dels desheretats que no tenen res a perdre.

De tota manera haig de dir també que el fonamentalisme no hauria tingut tanta sort si americans i occidentals no l'haguessin mantingut com a mal menor i amb una funció anticomunista. Sé per experiència que els americans han afavorit el creixement del fonamentalisme a Jordània. I per això ara ens trobem arreu les seves escoles de predicadors. Sortosament a Tunísia els imams de les mesquites són encara nomenats tots pel govern.

—Per tant, ¿vostè pensa que hi ha molt poques esperances de diàleg amb l'integritat?

—Realment, crec que és impossible dialogar amb qui pretén imposar-te amb l'espasa el dogma que l'Alcorà ho és tot. Els fonamentalistes difonen idees molt simples. Diuen que l'Occident és decadent, hipòcrita, corromput, i que els vertaders creients, els fidels rigorosos i purs, més tard o més d'hora triomfaran.

Tot i així nosaltres els cristians molt sovint som ingenus en creure que es pot dialogar amb els islàmics. ¿Sap vostè que fent-se la il·lusió d'estrènyer una aliança amb els integristes hi han hagut minories cristianes a Egipte i a Jordània que en les últimes eleccions han votat per les llistes islàmiques?

—¿Quina és en síntesi l'experiència de l'Església nord-africana?

—L'Església al nord d'Àfrica

ha sorgit d'un passat gloriós. Pensi que als primers segles, a la regió del Magrib es van celebrar concilis on van participar-hi més de 200 bisbes. Després, amb l'Islam, al segle VII, l'Església va ser expulsada. El cristianisme sols tornà al nord d'Àfrica el 1881, a continuació del protectorat francès. Fou també la seva debilitat, perquè de seguida va ser identificat amb el període colonial. Tunísia, per exemple, fou independent el 1956, i el 1964 la Santa Seu i Tunísia van firmar un acord que estableix el *modus vivendi* entre l'Estat i l'Església. M'han dit que Pau VI considerava aquest acord pitjor que tots els concordats estipulats amb els països comunistes. Inicialment no volia firmar-lo, però després va haver de rendir-se davant l'evidència que no hi havia cap altra manera per obtenir la llibertat religiosa per part de l'Estat.

Aquell acord establia la llibertat de culte, però en la discreció i únicament a 7 llocs a tot el país. En compensació l'Església perdria gairebé la totalitat de les seves propietats.

Del centenar de temples existents al final dels anys cinquanta, n'han romàs cinc. L'autoritat del bisbe sobre els fidels és admesa però no, contràriament, la lliure distribució de cartes pastorals als fidels. De tota manera, hem de reconèixer que, gràcies a aquell acord, actualment a Tunísia gaudim d'un reconeixement jurídic que l'Església no té ni a Líbia ni a Algèria.

■ Luigi Amicone

(De «*Litterae Communis Tracce*»)

E XERCICIS ESPIRITUALS PER A TOTHOM A L'ESTIU

Del 16 al 20 de juliol

P. Alexandre Olivar, monjo.

Del 31 de juliol al 4 d'agost

P. Miquel Estradé, monjo.

Del 12 al 18 de setembre

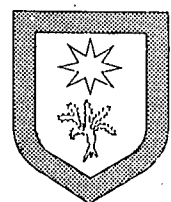
P. Oriol Diví, monjo.

- Comencen i acaben a la tarda.
- Reserva d'habitació amb la màxima anticipació.

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Per telèfon: (973) 48 00 45

CASA D'ESPIRITUALITAT
25287 EL MIRACLE (EL SOLSONÈS)

Catalogació del fons de pergamins

SOLSONA

CARDONA.— Sota aquest títol, el full setmanal «Parròquia de Cardona» va donant a conèixer algunes activitats que es porten a terme a la capital de la sal sota la mirada de la Mare de Déu del Patrocini. Així, darrerament, han aparegut les següents: *Arxiu parroquial*: Continuant la tasca iniciada l'any 1991 per Antoni Bach i Jaume Barberà, es treballa en l'ordenació i catalogació del fons de pergamins pertanyents a la rectoria i comunitat de preveres de l'església parroquial de Sant Miquel de Cardona (segles XIII-XVIII). Aquest fons està inclòs dins l'Arxiu Parroquial format per la documentació de la canònica de Sant Vicenç (segles X-XVIII). La feina empresa pels estudiosos Andreu Galera i Antònia Serena doni uns resultats ben positius. —*En la mort d'un cap escolta en actiu*: Mesos enrera, l'Escoltisme cardoní va acomiadar amb molt de dolor l'Elena, que li deien, «un cap escolta en actiu... mentre la salut li ho permeté.» Ma. Elena Arnau i Puig, heus ací un testimoni discret i estimulant de fe, d'amistat, de treball amb la mainada, que els caps escoltes companys seus mai no oblidaran. —*Fer costat als nostres avis*: Els dissabtes, des de mitjan febrer a mitjan maig, Càritas Parroquial de Cardona, en col·laboració amb Càritas Diocesana de Solsona i als locals de l'Escola Nou Camí, ha fet un curset titulat «Fer costat als

Cardona és coneguda com la capital de la sal

nostres avis.» Destinat a formar monitors, semblant als que organitza la Conselleria de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya de cara a la vellesa i al voluntariat, se n'han aprofitat 20 alumnes, la majoria joves. —*Cap de setmana... per l'Hospital*: La Junta de

l'Hospital de Cardona, amb la col·laboració del Grup Hora-6 i de moltes altres entitats, s'ha proposat de celebrar una gran festa a favor d'aquest hospital.

● C.C.

Solidaritat berguedana amb Bòsnia

BERGA.— La coordinadora d'entitats El Berguedà per la Pau a Bòsnia ha quedat sorpresa de la resposta que ha obtingut la seva crida: s'han batut uns rècords de solidaritat —afirmen— que mai no s'havien aconseguit a la comarca. La campanya, que ha durat tres mesos, ha donat com a resultat una recollida de material sanitari, de neteja i de roba valorada globalment en uns 20 milions de pessetes. Tot aquest material pesava 7 tones i han calgut quatre furgonetes per a traslladar-lo a l'antiga Iugoslàvia, viatge que s'està realitzant aquests dies després de Pasqua. Val a dir que tota la comarca s'hi ha fet, com si s'hagués establert una mena de competència entre els pobles: Bagà, l'Ametlla de Merola, Berga, Avià, Gironella, Puig-reig, Cercs, Casserres, la Pobla de Lillet, Guardiola de Berguedà, Vilada, Borredà, Olvan, etc. Fins i tot Prats de Lluçanès i Santa Eulàlia de Puig-oriol. Que n'és de bonic i d'exemplar aquest gest de solidaritat! En aquest cas, és a favor d'un poble europeu molt estimat, si més no pel seu dolor; però val a dir que, Berga sobretot, quan es tracta d'ajudar el Tercer Món en col·laboració amb Mans Unides, se supera d'any en any, en generositat, d'una manera admirable. Tot sigui per la Causa.

● C.C.

El pelegrinatge a Lourdes és una transformació per a viure amb plenitud

VIC

Un any més, l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes dels bisbats de Vic i de Solsona ha organitzat la tradicional romeria, enguany és la XXVIIena., pensada pels malalts, els dies 22 al 26 de juny. Presidida per Mn. Josep Maria Guix i Farreras, bisbe de Vic, es preveu, tal com estan funcionant les inscripcions, que viatjaran més de cent persones amb dos autocars acondicionats per transportar els romeus: malalts, pelegrins i camillers.

No cal dir que la Verge Blanca

il·lumina tothom que la visita amb fe, perquè ningú no torna tal com hi va anar. Els problemes colpidors de salut que es veuen al Santuari i l'estimació que hi ha, encara que sigui temporalment, es posa tant de manifest que una persona s'oblida de les dificultats que li han fet acudir per abocar-se a ajudar, tot i que sigui solament amb la pregària. Lourdes, per tant, és un admirable testimoni que l'amor sincer transforma els cors de tal manera que preferencialment es pensa en els altres.

■ Josep Nadal

Final de curs de l'Escola de Formació Cristiana

IGUALADA.— Prop de cent persones entre l'equip directiu, alumnes i acompanyants, provinents dels tres centres de l'Escola de Formació Cristiana, el de Calaf i el d'Igualada que pertanyen a l'Arxiprestat d'Anoia-Segarra, i el de Manlleu concernent al de Ter-Collsabra, s'aplegaren el 19 de juny al Santuari de Queralt, per tal de compartir experiències i encoratjar-se per l'any vinent en la festa de cloenda de curs.

Aquesta escola, de caràcter itinerant segons l'interès que té la gent, no veu perill la seva continuïtat, ans al contrari.

Els fidels tenen vives inquietuds per formar-se constantment.

● J.N.

La restauració de la Seu Vella costarà 1.000 milions de pessetes

La restauració de la Seu Vella de la ciutat és possible gràcies a les inversions —de 1.000 milions de pessetes— que preveu realitzar la Generalitat a través de la Direcció del Patrimoni Cultural. No es deixa de banda el patrocini privat que pugui oferir-se, ja que diverses empreses ja han manifestat el seu interès per aquesta iniciativa.

LLEIDA

L'equip tècnic que ha redactat el pla de la restauració del monument ha establert nou fases d'intervenció, les quals podrien culminar l'any 2001. El primer pas s'iniciarà amb les obres del campanar. A més, es vol eliminar la Casa d'Exercicis (edifici que és propietat del bisbat i annexe a la Seu, que s'edificà sobre Santa Maria la Major, la part més antiga del conjunt).

S'ha arribat a un acord entre el bisbat de Lleida i la Generalitat a fi de traslladar aquestes dependències i, d'aquesta manera, possibilitar que l'edifici religiós recuperi el seu aspecte original. D'igual manera, s'ha pensat que aquest espai podria acollir els serveis de recepció de visitants, una petita cafeteria, una sala de conferències i un possible museu de la catedral.

L'arquitecte Jaume Fresquet, coordinador de l'estudi tècnic, ha explicat que la voluntat d'aquest pla és destacar l'interès artístic de tot el conjunt monumental i donar un gran prota-

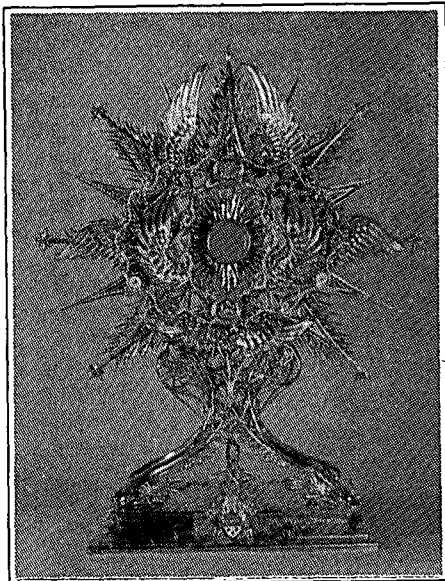
Amb aquesta restauració la Seu Vella recuperarà el seu antic esplendor

gonisme als mitjans àudio-visuals.

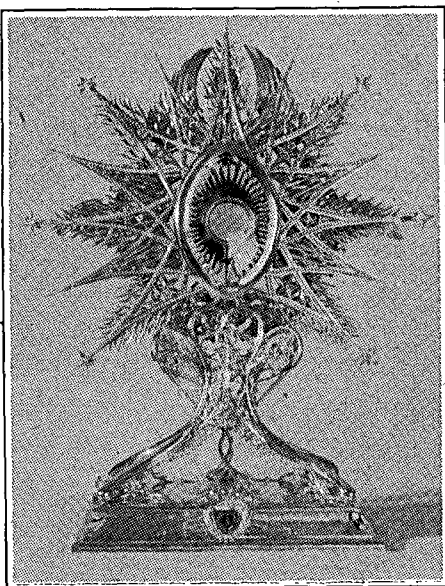
Quan les obres hagin finalitzat, s'establirà un itinerari cronològic, gràcies al qual els visitants coneixeran el temple, seguint l'ordre de les diverses etapes constructives, que van des del segle XII al segle XIV.

D'altra banda, durant el temps que duri la restauració de la Seu Vella el públic podrà visitar-la, encara que els horaris i itineraris siguin modificats provisionalment.

● M.B.

Custòdia processional, recentment restaurada, que fou inaugurada a la processó del Corpus del 1922, amb ocasió del XXVI Congrés Eucarístic Internacional

La processó del Corpus va recuperar la valuosa custòdia modernista

La processó del Corpus Christi va sortir un any més de la Catedral per recórrer tots els carrers de la ciutat. El nombrós públic que hi va assistir, va poder contemplar de prop la valuosa custòdia d'estil modernista que ha estat restaurada pel joier tarragoní, Jordi Borràs. Aquesta peça d'orfebreria havia estat dissenyada el 1922 per l'arquitecte Bernardí Martorell, a instàncies del cardenal Vidal i Barraquer, té més de dos metres d'alçada i està constituïda de dues peces que han estat enriquides amb joies de Laieta-Foxà.

TARRAGONA

Una mica abans de les sis de la tarda del diumenge 5 de juny, el Magí de les Timbales, Nanos i Negritos i els Gegants de Tarragona van sortir de la Plaça de la Font, acompanyats per la música dels grallers Tocaferro, Molnars i la banda de música Unió Musical.

Una vegada celebrat l'ofici religiós, començà pròpiament la processó del Corpus, organitzada aquest any per l'Agrupació d'Associacions de Setmana Santa. L'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, i diverses autoritats religioses, civils i militars, juntament amb els representants del Consistori, van tancar la comitiva. D'altra banda, s'ha organitzat

una exposició artísticodidàctica d'orfebreria religiosa a la capella de Santa Tecla, basada en la reconstrucció de la custòdia de Corpus de la Catedral que restarà oberta durant tot el mes de juny.

La ciutat de Reus també va celebrar la processó del Corpus, una mica més tard de les set de la tarda, van començar els actes amb el ball dels gegants i la mulassa al raval de Sant Pere. Més tard s'hi van afegir la custòdia del Sant Crist i els Gegants. Les nenes i els nens que havien fet enguany la primera comunió seguien a aquests i seguidament, van desfilir una quinzena de confraries de la vila.

● C.C.

FETS I CRITERIS

Educació a la vida democràtica

Les eleccions no són únicament un test per als partits polítics, són també un element per comprovar el grau de vida democràtica d'un país.

La doble aspiració vers la igualtat i vers la participació animen la promoció de la societat democràtica. Els models de democràcia que coneixem no donen pas una completa satisfacció, però, a la vegada, ens plantegen el deure de com millorar l'organització democràtica de la societat.

La recent celebració dels 50 anys del Dia D, de la invasió alliberadora de Normandia, fou una ocasió per als caps d'Estat dels països que en foren protagonistes per fer una crida a favor de la llibertat democràtica i per vetllar amb eficàcia contra els rebrotos d'intolerància que surten en molts països europeus.

Em sembla que és urgent la tasca d'educar a la vida democràtica tenint en compte els principis i els valors fonamentals que la conformen:

És bàsic el reconeixement, teòric i pràctic, de la dignitat de la persona. Tota persona té la mateixa dignitat i se li ha de reconèixer la seva llibertat i els seus drets. La persona no val pel que té, sinó pel que és. L'educació a la vida social comporta una recta informació dels drets de cadascú així com també de els correlatius deures envers els altres.

El sentit i la pràctica dels deures estan condicionats pel propi domini d'un mateix i per l'acceptació de les responsabilitats i dels límits que té l'exercici de la llibertat de l'individu o del grup.

En una sana democràcia, els ciutadans tenen drets que el poder ha de respectar: dret a tenir una

opinió personal sobre els deures i sacrificis que els són imposats, dret a ser consultats, dret a expressar i a fer valer la seva opinió personal, amb respecte al bé comú...

Una multitud amorfa d'individus és una massa, no pas un poble. El poble viu de la plenitud de vida dels ciutadans que tenen el seu propi lloc, i que són persones lliures, conscients de la seva dignitat, de les seves responsabilitats i de les seves pròpies conviccions.

L'Estat té per funció afavorir, ajudar i promoure la cooperació de tots al bé de tota la comunitat, sense absorbir ni l'individu ni la família, ans al contrari, mostrant la seva preferència amb els qui són més febles.

En una situació en què la política no té bona premsa, els ciutadans s'han d'esforçar a reconèixer que la política és la virtut del bé comú. No ens podem deixar portar per la temptació de pensar que tots els qui es dediquen a l'acció política ho fan per ambició o bé per interès.

Els qui tenen una preparació adient no poden presentar excuses imaginàries quan són cridats o elegits per exercir responsabilitats civiques o polítiques, qualsevol nivell.

En aquests moments ens pot ser útil recordar aquelles paraules que escrigué el papa Joan XXIII a l'encíclica *Pau a la terra*, quan deia que els quatre pilars d'una societat pacífica són la veritat, la justícia, l'amor i la llibertat.

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

TARRAGONA

Cursos bíblics d'estiu

L'Associació Bíblica de Catalunya organitza, del 4 al 16 de juliol, uns cursos de Bíblia oberts a tots aquells que desitgin conèixer i endinsar-se en els Sagrades Escripures.

El programa del curs d'enguany es divideix en quatre blocs: a) L'Evangeli segons sant Joan; b) Profetes (I); c) Profetes (II), i d) Apocalipsi. Les classes dels blocs a) i b) es desenvoluparan durant la setmana del 4 al 9 de juliol, mentre que els blocs c) i d) tindran lloc de l'11 al 16 del mateix mes. Les lliçons aniran a càrrec dels professors Mn. Joan Magí, Mn. Josep Lluís Arín i M. Claustr Solé.

Paralel·lament, s'impartiran els cursos de formació permanent sobre «Les paràboles de Jesús», que es desenvoluparà de l'11 al 16 de juliol, i sobre «L'Israel del post-exili i la formació del judaisme», que es farà de l'11 al 15 del mateix mes. El primer tema anirà a càrrec de Mn. Armand Puig, i el segon de Mn. Pere Casanellas.

Per a més informació, cal adreçar-se, abans del 20 de juny, a l'arquebisbat de Tarragona (telèfon 977 - 23 34 12) de 10 a 1 del matí.

■ E.T.

TORTOSA

La pastoral de joventut: un objectiu prioritari

Recentment, la Casa diocesana d'Espiritualitat acollí el plè del Consell pastoral diocesà. Bisbe, laics i capellans estudiaren un atapeït ordre del dia. De la jornada destaquem allò que és més noticable.

La ponència presentada conjuntament pel Consiliari diocesà, J. Insa i el director de la Delegació de Joventut, Joan Caballol, fou enriquida en les seves línies operatives per la resta de components.

Heus aquí alguns punts més rellevants:

—Tenir present el sentit de procés gradual i continuat que suposa l'evangelització de joves. No s'hi val a cremar etapes. La maduresa de la fe és una fita que suposa un compromís de servei a l'Església i la societat.

—Els joves han de ser els principals evangelitzadors dels joves.

—Cal coordinar les realitats dels diferents grups de la realitat pastoral en les Parròquies.

—Seguint els últims nomenaments de sacerdots dedicats prioritàriament als joves, convé continuar aquesta línia.

—Que es creï una Escola de formació d'agents de Pastoral de joventut.

—Que els confirmands i ja confirmats siguin orientats al Moviment de Joves Cristians.

Notícies diverses

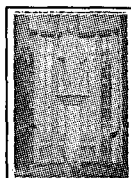
Mossèn Lluís Arín, Director de l'Institut de Teologia, el qual va ser inaugurat l'octubre del 93, informà del curs acadèmic que s'ha desenvolupat satisfactòriament. La matrícula i l'assistència va ser de 84 alumnes. La Seu al Seminari diocesà. La major part del Professorat correspon al mateix del seminari. Una bona part dels alumnes aspiren a treure's el DEI, per ser Professors de Religió dins el mac de la LOGSE.

—A l'aplec de l'Esperit celebrat a Girona en la passada Pasqua, assistiren 140 joves de tota la diòcesi.

—El bisbe Lluís Martínez Sistach informà sobre la salut del Papa i també de què està preparant una Encíclica sobre Ecumenisme. A més, està prevista una reunió de Cardenals per preparar un jubileu extraordinari per a l'any 2000.

Els assistents s'acomiadaren fins el proper curs apostòlic que començarà a l'octubre.

■ J. Blanc i Bahima

Exercicis Espirituals

Dirigits per un pare Cooperador Parroquial de Crist Rei
Mètode ignasià

En un ambient de perfecte recolliment i silenci

Juliol

Noies (17 a 30 anys). Del dilluns 11 (20 h.) al dissabte 16 (18 h.).

Homes (des dels 17 anys). Del dilluns 18 (20 h.) al dissabte 23 (18 h.).

Agost

Homes (des dels 17 anys). Del dilluns 15 (20 h.) al dissabte 20 (18 h.).

Dones i noies (des dels 17 anys). Del dilluns 22 (20 h.) al dissabte 27 (18 h.).

Casa de Nostra Senyora de Montserrat
08140 Caldes de Montbui - Tel.: (93) 865 44 96

A favor de la classe de religió a les escoles

URGELL

ANDORRA LA VELLA.— L'Església de les valls d'Andorra, en un article publicat al darrer número del seu butlletí, recomana als pares que demanin la classe de religió a l'escola per als seus fills i recorda als legisladors i responsables de l'ensenyament que han de donar als escolars el que necessiten per a la seva formació integral i el futur del país.

«L'home és un ésser religiós i un sistema educatiu que ignorés aquesta realitat atemptaria contra el dret de la persona a rebre una formació integral», manifesta l'editorial. El fet religiós condiciona el coneixement d'un país de tradició cristiana perquè «forma part de la seva essència i identitat». L'article documenta la tesi en unes cites del pedagog Octavi Fullat: «¿Com poden comprendre els alumnes la pintura, la música, l'escultura, la poesia, la història dels homes... sense coneixements del fet religiós?».

Andorra, amb la Constitució, acaba d'obrir una etapa històrica. En aquesta cruïlla l'església vol garantir un projecte de futur, sòlid i progressista, fonamentat en els valors que han marcat l'origen i el desenvolupament del país.

■ Antoni Mirabet

Trobada de monges i de frares amb motiu del VIII Centenari de santa Clara d'Assís

L'amor a la natura, un gran motiu de goig

GIRONA

VILOBÍ D'ONYAR.— El Centenari clarià ha estat molt reeixit arreu de Catalunya: congressos, setmanes d'estudi i reflexió, trobades, publicacions, solemnes celebracions litúrgiques, etc. La gran trobada de germanor de monges clarisses i de framenors a Vilobí d'Onyar, el dissabte, dia 21 de maig, vigília de la Pentecosta, s'ha d'inscriure també en el marc d'aquest centenari.

Més de cinquanta clarisses i franciscans, provinents de distintes fraternitats del Principat, s'aplegaren en el monestir de clarisses de Vilobí d'Onyar. Hi hagué de tot: un gran cartel saludava l'arribada: *Quin goig més gran l'amor ran de natura: Benvinguts!* Després, assaig de cançons, fotografia de família, concelebració de l'Eucaristia, presidida pel provincial dels framenors de Catalunya, pare Josep Gendrau, presentació d'ofrenes, pregàries per la pau del món i pel foment de les vocacions religioses, comunió amb el Cos i la Sang de Crist, cant dels goigs de santa Clara, i finalment, un dinar de germanor.

Cal dir que ja tots a taula, es llegí el capítol XV del llibre de «*Les Floretes de sant Francesc*», on es narra una trobada semblant de frares i monges en el convent de Santa Maria dels Àngels. Entre altres coses es llegeix:

—Sant Francesc va fer parar taula damunt de la terra nua, com era el seu costum. Arribada que fou l'hora de dinar, es van asseure plegats a taula. Com a primer plat, sant Francesc començà a parlar de Déu en tal alta, suau i meravellosa veu,

Totes les persones que es reuniren en aquestencontre

que, davallant sobre ell la divina gràcia, foren tots dos presos per l'èxtasi. Després, al cap d'una bona estona, tornats en si sant Francesc i santa Clara, i sentint-se prou confortats del nodriment espiritual, poc cabal van fer del menjar del cos. Acabat aquell dinar beneït, santa Clara, ben acompanyada, se'n tornà al seu monestir de Sant Damià. A lloança de Crist, Amén.

També a Vilobí d'Onyar, després del dinar en família espiritual i de cantar l'Hora dels adéus, tothom se'n tornà a casa seva, amb un esperit joïós i renovat. Aquest cronista només pot dir: «A lloança del Pobriçó d'Assís. Amén!».

■ Francesc Gamissans

El bisbat es planteja alternatives per a les parròquies sense rector

Els arxiprestos de Barcelona revisen la pastoral diocesana

BARCELONA

BEGUES.— Gairebé el ple d'arxiprestos de la diòcesi de Barcelona —49— van debatre durant la setmana passada els problemes amb què es troben en l'aplicació del pla pastoral i el servei a la comunitat cristiana. El primer punt tractat ha estat la redefinició dels objectius diocesans, ja que s'ha detectat un corrent que malinterpreta les orientacions de la seu episcopal reflectit en articles de premsa que critiquen l'actual direcció de la diòcesi de ser involucionista.

El bisbe auxiliar Joan Carrera, inserint les línies pastorals de Barcelona en les feines de preparació del concili català, ha admès que els fidels responen poc, lamentant-se resignadament que les activitats estrictament eclesials troben poc ressò —així i tot, en el cas del concili, serà el més participatiu de la història—. Alhora el bisbe Joan Carrera reconeix que darrerament s'han despertat moltes expectatives que no podran ser ateses, perquè el consell episcopal, malgrat voler atendre-les totes, té les seves limitacions.

Un altre problema plantejat pels arxiprestos ha estat la manca de sacerdots per cobrir les necessitats de les parròquies, fet que no sols afecta a la vida espiritual de les comunitats cristianes, sinó que en pobles petits arriba a alterar l'estabilitat social.

El bisbe Joan Carrera durant la roda de premsa, divendres passat

Els assistents a les darreres Jornades d'Arxiprestos

L'any 1993 es van ordenar 12 preveres, mentre que 14 es van donar de baixa per malaltia o defunció, a més, la mitjana d'edat és

els 60 anys. La reacció davant aquest déficit serà aprofundir en el treball per promocionar les vocacions entre els joves.

Això no descarta, però, afavorir la major responsabilitat dels laics, i en especial avançar en el diaconat permanent, qüestió que actualment està frenada a l'espera d'estructurar un programa adequat de preparació i formació. Precisament es tracta de respondre a la necessitat que els diaques vagin prenent un paper més pastoral, i no sols de serveis, tal com ja passa en pobles del Penedès, on alguns porten el pes d'una parròquia a manca d'un prevere.

Altres solucions com el sacerdoti d'homes casats i de dones estan descartats. Respecte al primer, tot i que els problemes són més disciplinats que teològics, segons afirma el bisbe Joan, no es vol avançar esdeveniments al marge del ritme de l'Església universal. Referent a l'ordenació de dones, monsenyor Carrera remet al darrer document del Papa, donant com a clau interpretativa del no rotund el fet que el successor de Pere no se sent legitimat, en base a les Escripures i la Tradició, a canviar l'actual ordre.

Reciclatge cada 10 anys

També sobre el tema dels sacerdots, es va constatar la necessitat d'una formació permanent del clergat. Les conclusions de les jornades remeten a la transformació social i a l'evolució teològica per exigir un constant «aggiornamento» dels preveres. Per això

s'ha previst, a més d'organitzar cursos monogràfics, donar la possibilitat d'estar un temps alliberat per anar a estudiar a l'estranger cada 10 anys.

Un darrer tema tractat ha estat els criteris per administrar el sagrament del matrimoni en unes circumstàncies en què la cerimònia religiosa continua éssent la principal, tot i que molts promesos admeten que no creuen o no combreguen totalment amb la fe de l'Església. El bisbat recomana cercar l'equilibri entre una responsabilitat desitjada a l'hora que els esposos estiguin formats i siguin coherents, i l'acolliment, ja que segons el monsenyor Carrera «en últim terme, sempre es respectarà la decisió de la persona».

Durant la roda de premsa sobre la trobada dels arxiprestos el bisbe Joan va admetre la diferència de sensibilitats entre els bisbes catalans i els de la resta de la Conferència Episcopal Espanyola pel que fa a la potencialització de les conferències provincials, i va avançar que el concili català segurament es reafirmarà en donar a conèixer el grau d'autonomia que tenen els bisbats del Principat, i en «avançar allò que manca per servir millor l'Església a Catalunya». Per últim va lamentar el to «desagradable» de la recent campanya electoral.

■ Guillem Farré

El Corpus a Barcelona

BARCELONA

La celebració del Corpus Domini, amb la Missa al pla de la Catedral i la processó solemne, va guanyant en assistència i participació cada any. Unes 8.000 persones segueixen l'acte, el qual fou presidit per monsenyor Ricard M. Carles. L'acompanyaren l'auxiliar emèrit Dr. Daumal i els auxiliars monsenyors Tena, Carrera, i Traserra, i una seixantena de preveres. L'arquebisbe denuncià la «greu crisi que pateixen els marginats» i destacà que «Càritas Diocesana va atendre durant l'any passat a 5.500 famílies necessitades a causa de la desocupació».

● C.C.

La viduïtat, un estat de vida

BARCELONA.— Recentment, ha tingut lloc la XX Trobada de la Federació de les Associacions Catalanes de Vídues al temple de la Sagrada Família. L'Eucaristia va ser presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera i Planas, i concelebrada per alguns dels conciliaris que durant aquests anys han aportat el seu ajut espiritual.

Fa uns trenta-tres anys, un grup de vídues joves de Catalunya, van sentir la necessitat de fer de les seves vides trencades, unes vides més plenes. Van prendre la viduïtat com a vocació i començaren a crear uns centres a fi d'atendre altres dones que es trobaven en el seu mateix estat, convençudes que qui coneix aquest tipus de dolor és més capaç de comprendre i ajudar les persones que el pateixen.

El papa Pius XII, en un discurs pronunciat l'any 1957 en una reunió de famílies sense pare va fer una magnífica referència a l'amor conjugal: «La mort pot refermar i perfeccionar els llaços, ja que aquest amor subsisteix. L'amor és més fort que la mort, d'igual manera subsisteixen els éssers espirituals i lliures que es van donar l'un a l'altre». Convidava als qui han perdut el cònjuge a adoptar una actitud més pura i espiritual davant la vida i a una entrega més consistent, sobretot centrada en la dedicació als altres i a les seves necessitats, i va afegir: «Aquell qui mira Déu cara a cara, no permet que les persones que més ha estimat es repleguin sobre elles mateixes, es desanimin o s'entreguin de manera inconsistent».

Es parla poc de la viduïtat

Quan una parella queda trencada, separada per la mort, durant un cert temps els familiars, els amics i altres coneguts s'ocupen del qui ha sobreviscut, li fan més o menys costat. Després, es dona per descomptat que el vidu o la vídua ja han superat el trauma que representa la desaparició de l'altre... La

Les vídues es reconforten les unes a les altres

vida continua, diuen, i la mort no és agradable de recordar, entre altres coses, perquè ens fa adonar que no tenim cap poder sobre ella.

El matrimoni que ha sabut trobar en la seva unió temporal el veritable significat del sagrament, permet que el qui sobreviu accedeixi —a partir de la mort de l'altre— a un estat de pobresa espiritual, doncs esdevé algú amputat de la seva meitat i aquest procés és extraordinàriament dolorós.

Es recorda als cristians, davant la mort, que són per a l'eternitat i pel retrobament amb Déu. Per aquest motiu, la separació de la mort produeix al matrimoni cristià, per dolorosa que sigui, el contrapunt de l'esperança en la vida eterna.

Federació de les Associacions Catalanes de Vídues

CARTA DOMINICAL

Estar, i no ser només, entre el proïsme

«Per la cresta vermella doble del meu gall i pel folre de color de rosa de la xinella de la meua dona! —escrivia Balzac amb l'estil desimbolt en ell freqüent—. El que fan més bé els homes no són pas els poemes, ni les teles pintades, ni la música, ni les estàtues, per ben esculpides que estiguin, sinó la innocència dels infants. Escolteu els infants fins a l'edat de deu anys, perquè després, quan ja són homes i dones, i adquireixen l'ús de la raó, no valen pas el que van costar i els pitjors són els millors.

Un home de la nostra terra i del nostre temps —Esquerda Bifet— diu en el seu darrer llibre, amb més esperança que l'anterior, que «la innocència dels nens s'obre a la vida i a l'amor, que ells cerquen esperançats amb tot el seu ésser. Per a ells «tot és bo» i veritable, com per a Déu a l'inici de la creació. Les limitacions de la vida els van desenganyant, però queda sempre al cor una convicció fonda que «aquestes aspiracions no eren pura ficció». Em sembla que és important que, des d'aquest convenciment, els adults mantinguem un cor d'infant. Encara que, en deixar de ser-ho, se'ns canviï allò que Byron anomenava «la música del rostre».

Certament que, de part de Déu, les coses no han canviat. No sempre es reflecteixen la veritat i el bé en la vida de la humanitat, però Déu no ha retirat ni la seva presència ni el seu amor. Som els homes qui ens n'hem distret. Fa pocs dies, vaig sentir dir a un científic que l'home de ciència no troba Déu, per exemple, quan cerca els gens que produeixen certes malalties. «És el cas —em deia— de quan tenim una avaria al tocadisc i ens sentim satisfets d'haver-la trobada, però no ens recordem pas de l'inventor de l'aparell.» «Els científics —va afirmar— no neguen Déu; se'n distreuen», l'obliden, mirant el que és immediat.»

Demano a Déu que els meus lectors creients i no-creients no es distreguin del que és transcendent i no es cansin de fer el bé. Em sembla que són dues actituds importants per al nostre temps. Fa anys, potser preveient el futur, Pius XII va dir que, més que no pàs els mals del món, el preocupaven «els homes bons que estan cansats».

És del cansament de fer el bé, de reservar-nos, que Jesús ens fa estar alerta, advertint que qui vol guardar la seva vida tant sí com no la perdrà. La temptació de reservar la nostra vida davant les necessitats d'altri, siguin quines siguin, quan el seu rostre em demana ajut. Aleshores, l'altra persona no en té prou amb la meua companyia: «exigeix que jo estigui «per ella» i no tan sols sigui «amb ella» (Filkenkraut). Crec que també podríem dir que «som» entre les coses, però «estem» entre les persones. I la vida actual ens ho fa difícil. Només cal que ens preguntem si, dins un vagó de metro atapeït, «estem» amb els altres o «som» merament enmig de la multitud. La conversa o una mirada entre dos ens permet veure qui «està» amb un altre. La mirada indiferent, gairebé defensiva davant la multitud, ens fa adonar molt sovint que tan sols hi «som», com seriem al vagó davant d'uns seients tots buits.

■ † Ricard M. Carles
Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Goig i esperança

Aquest és precisament el moment del nostre setmanari. Goig i esperança després de quinze anys de singlada per un mar de tempestes en tots sentits. No ha estat gens fàcil arribar a port i, fins i tot algunes vegades veure la llum a l'horitzó. Però ha estat prou temps per quedar palesa la fidelitat al principi de servei al poble cristià de Catalunya, que inspirà la fundació.

Goig d'haver pogut superar el munt de dificultats que des del primer moment obstruïen el camí i que només pot saber qui hagi pogut viure tot el desenvolupament.

Goig de veure i sentir que l'esforç no ha estat en va, esperança que el nostre setmanari podrà continuar oferint el seu servei de formació i d'informació religiosa, que tan marginada apareix en molts mitjans de comunicació, i que tant necessita i espera el nostre poble.

■ Oriol Camps

Se celebrà el VIII Aplec al Santuari Ecològic del castell de Gallifa

La defensa de la identitat catalana a través de l'ecologia i el nacionalisme

Mare de Déu del castell de Gallifa protectora, embolqueu amb el mantell la nostra pàtria, Senyora!

(Estrofa principal dels goigs en honor de la Mare de Déu del castell de Gallifa)

BARCELONA

GALLIFA.— El propassat 5 de juny, Dia Internacional del Medi Ambient, tingué lloc el VIII Aplec al Santuari Ecològic del castell de Gallifa que va comptar amb una nombrosa participació respecte a edicions anteriors, prop de 500 persones. Gallifa és una petita localitat barcelonina situada al nord-est de la comarca del Vallès Occidental que any rera any celebra —sota el gran encoratjament i la plena dedicació del seu rector, Mn. Josep Dalmau i Oliver— aquesta trobada les vessants cabdals de la qual són l'ecologia i el nacionalisme a la nostra terra. D'una banda, la natura com a font i expressió de vida i, per altra banda, el sentiment nacionalista com a lluita per la reivindicació d'una cultura i identitat pròpies i diferenciades.

El dissabte 4 de juny, a les deu de la nit, s'hi va fer l'anunciament de l'Aplec de l'endemà amb un repic de campanes i l'encesa de l'enllumenat de l'ermita del Santuari, ambientat amb la música de l'«Odissea de l'espai». L'efecte aconseguit fou, certament, colpidor. El diumenge 5 de juny els assistents van poder observar les darreres excavacions que s'han dut a terme a l'indret i una nova porta de ferro a l'entrada del Santuari.

zats és necessàriament pervers, sinó que tot està en funció dels mòbils que l'empenyen a actuar». Segons el professor Enric Aguilar, el canvi de la manera de ser de l'home esdevindrà la clau per a l'assoliment d'una millor relació dels individus amb el medi ambient. «No és un canvi de paradigma —asseverà el ponent— el que necessitem, sinó un canvi d'home. Aquesta, però, és una qüestió que penso que s'escapa del tot als anomenats ecologistes profunds, que tot ho fan dependre de canvis ideològics i de voluntats polítiques per implantar-los».

Si no s'assoleix l'esmentat canvi intern de les persones, la visió del futur de la humanitat és força pessimista atès que el professor va afirmar que cal de debò «un canvi del propi home, un canvi que suposi un salt evolutiu, sense el qual no hi ha per a mi esperança real de la continuació de la vida damunt la terra». El Dr. Aguilar va concloure el seu interessant i alligador parlament amb aquestes paraules: «...penso molt sincerament que la veritable festa de la Mare de Déu de l'Ecologia només podrà celebrar-se en sentit ple el dia en què la "Matèria Terrestre", que és la Mare per excel·lència, doni finalment a llum aquell Déu que s'amaga encara en el seu si i que l'ha de deslliurar en la fi de tots els ultratges que no deixa d'infligir-li aquest fill seu, petit i entremaliat, que és l'home tal com el tenim. Que així sigui!».

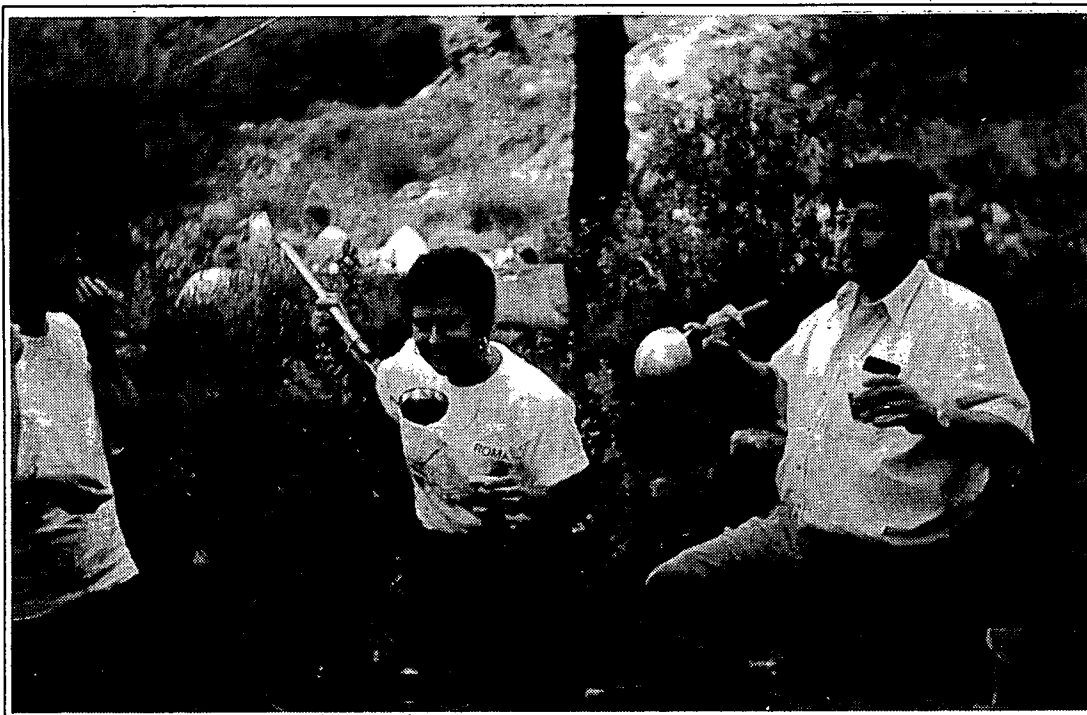
Un bressol de germanor

L'Assemblea Eucarística, presidida per Mon. Josep Dalmau, tingué com a tret característic una ofrena especial perquè les nacions sense Estat propi i les seves identitats culturals siguin respectades, potenciades i reconegudes llurs sobiranes. «Hem de ser capaços de trencar les cadenes i barreres de l'egoisme —digué Mn. Dalmau—

planta salvatge «Rosa de Bardissa». En Salvador Fité, membre del Teatre del Sol de Sabadell, féu el panegíric del gran escriptor català i comentà que «Sagarra volia recollir el batec popular arreu del nostre país i ho aconseguí de manera magistral». El Sr. Fité va fer cinc-cèntims de l'obra poètica, teatral, novel·listica i com a traductor (nombroses adaptacions de Shakespeare) de Sagarra. Va clausurar l'acte el concert de la coral «El Rossinyol de Terrassa» que fou molt aplaudida per les seves interpretacions. Tot seguit, s'ofertà un refrigeri-aperitiu de coca i mistela a grans i petits.

Un dels moments més esperats per tots els assistents s'esdevingué quan el tradicional ball de gitanes tingué lloc a l'esplanada gran de l'entrada del recinte. Enguany van dansar les colles de Castellar del Vallès, acompanyades per la música de la cobla «La Principal del Vallès» de Sabadell. Al final, una bona part del públic va puntejar «La Santa Espina», una sardana bella i immortal. El VIII Aplec va finalitzar amb un dinar a les taules que es troben escampades per l'indret i amb un «cremat» d'allò més bo per completar les postres. Una jornada completa per commemorar el Dia Internacional del Medi Ambient en un marc on la natura i l'esperit nacionalista català es donen la mà: el Santuari Ecològic del castell de Gallifa.

■ Miquel Àngel Codina

La Marta i l'Alejandro, un matrimoni que acostuma a assistir cada any a l'Aplec, assaborint el «cremat»

A les 11 del matí s'inicià l'acte central de l'Aplec a la carpa de l'esplanada de l'altar, a l'aire lliure, amb el cant i la pregària dels goigs en honor de la Mare de Déu del castell de Gallifa, protectora de l'ecologia dels Països Catalans, amb lletra del Sr. Jesús Prujà i música de mossèn Josep Dalmau. Tot seguit, el Dr. Enric Aguilar i Matas, professor de llengua catalana i bon coneixedor de la cultura i doctrina orientals —ha viscut molts anys a l'Índia— fou l'encarregat enguany de preparar i llegir el pregó d'elogi a la naturalesa en la diada de la Mare de Déu de Gallifa.

Canvi de l'home

El Dr. Aguilar, en encetar la seva allocució, va manifestar que era poc optimista pel que fa a la qüestió ecològica tal com es plantejava avui dia. Així mateix, estigué disconforme amb la idea rousseauiana del «bon salvatge»: «Per a mi ni l'home en l'estat anomenat salvatge és espontàniament bo ni l'home en l'estat anomenat civilit-

per tal de viure tots plegats en germanor. Cal que formem una gran família el bressol de la qual sigui la terra». Hi intervingué la coral «El Rossinyol de Terrassa», conduïda pel mestre Carles Llongueres.

El Sr. Xavier Rocha, candidat al parlament europeu, va presentar la segona edició del llibre «El Rosselló és Catalunya» de Mn. Josep Dalmau. Va afirmar que el penyó de Gibraltar s'ha reivindicat un munt de cops mentre que el Rosselló espera encara la seva oportunitat. «Cal actuar —manifestà el Sr. Rocha— per fer realitat la unitat de tots els pobles catalans» alhora que feia un discurs d'un palès caràcter polític sobre la localitat de Palamós i el paratge de Castell.

Homenatge a Sagarra

Poc després hi hagué un sentit homenatge al poeta barceloní Josep Maria de Sagarra amb motiu del centenari de la seva naixença (1894-1994) i se'l va dedicar la

Catalunya Cristiana

estrena nous locals

Trasllat al carrer Puiggari 5-7
08014 Barcelona

Tel. 490 59 88 Fax: 490 20 35

¿Ens podeu ajudar?

BANESTO—Agència Urbana n. 2018
Rambla Catalunya 79
08007 BARCELONA

Compte corrent: «Fundació Catalunya
Cristiana»: 0030 2018 48 0100197 271

I les ajudes van arribant...

Suma anterior	1.091.000
Fernando Fernández de Liencres (Montgat).....	3.500
Anònim.....	20.000
Josefa Subirats (La Garriga)	3.000
Sr. Padrós.....	5.000
Anònim	20.000
Anònim	20.000
Antoni Munné	3.000
Marina Rubio Armengou (Sant Just Desvern).....	25.000
Anònim	50.000

CONCILI AL DIA

Tal com vàrem anunciar la setmana passada, continuem amb la presentació de les noves propostes presentades pels diferents grups. Aquesta vegada fem públiques les noves propostes aprovades pel Consell Pastoral diocesà de Barcelona en la seva última sessió plenària d'aquest curs, celebrada el propassat 4 de juny. Donem a conèixer també les propostes d'uns grups de Solsona que ens han arribat a través de la Comissió d'aquesta diòcesi.

Aquestes propostes tant corresponen a esmenes de les ja elaborades en els qüestionaris, com a les de nova redacció.

El Consell Pastoral diocesà de Barcelona i uns grups de Solsona presenten un nou elenc de propostes

Noves propostes al tema núm. 1: L'anunci de l'Evangeli a la nostra societat

BARCELONA

Que s'estudiïn a fons les causes que han produït i continuen produint l'allunyament progressiu de l'Església de tants creients, incidint especialment en les causes atribuïbles a la pròpia Església.

Que es vetlli de forma primordial pels matrimonis joves, especialment amb fills petits; els quals, absorbits per la seva nova situació familiar i laboral, es fan poc presents a l'Església. Que s'intensifiquin els esforços pastorals per afavorir espais on els matrimonis joves puguin seguir compartint i aprofundint la fe.

Que les comunitats cristianes es preocupin, també econòmicament (beques, ajuts, etc.) de la millor formació dels seus membres més joves en tots els aspectes perquè puguin servir de manera competent l'Església i la societat.

Que es busquin noves formes concretes d'actuació de les dones dins de les nostres esglésies diocesanes per tal d'anar avançant cap a la seva participació plena en els diversos serveis i ministeris.

SOLSONA

Que el Concili estudiï a fons les causes *eclesials* que han fet que tants cristians o persones de formació cristiana s'hagin allunyat progressivament de l'Església.

Que es creï una institució o organisme format per laics cristians i competents que es plantegi a fons quina presència ha de tenir l'Església en els MCS, i vetlli per la formació cristiana dels qui hi treballen, tant en els no eclesials com en els eclesials.

Que el vot dels laics en els òrgans d'acció pastoral de l'Església (consells pastorals, d'economia, etc.) sigui deliberatiu, especialment quan es tracti d'assumptes econòmics o socials o, alternativament, que es busqui un sistema perquè la participació dels laics sigui més que consultiva (comissions executives, etc.).

Que es creï el Consell dels Laics de Catalunya, com a institució permanent on la jerarquia de l'Església senti i escolti la veu, les preocupacions i les aspiracions dels laics, a fi de fer possible una major comunió i corresponsabilitat dels laics en la vida i en la missió evangelitzadora de l'Església.

Que es busquin camins concrets que facin viable l'acolliment de les persones que viuen en situacions difícils o irregulars (divorciats, separats, casats civilment, etc.) a fi que no se sentin exclosos de la comunitat cristiana.

Evangelització i societat catalana

Que s'estudiï la possibilitat d'un setmanari propi de les diòcesis de la Tarraconense en el qual tingui cabuda la realitat plural de l'Església catalana.

Que els bisbes de la Tarraconense recullin la preocupació de tants sacerdots i laics per la posició oficial de l'Església en la moral sexual matrimonial, que fa que els esposos cristians hagin de viure el seu amor d'una manera problemàtica i angiosada. (No es pot tancar els ulls al fet que moltíssims esposos cristians no accepten la posició oficial de l'Església).

Que l'Església —a tots els seus nivells i institucions— davant de tant de sofriment físic i moral, adopti sempre una actitud consistent en un esperit de comprensió, d'acolliment i de consol, i no d'incomprensió, intransigència i por.

Que la Facultat de Teologia de Catalunya sigui veritablement representativa de les Esglésies de Catalunya i es potenciï com a instrument de formació de preveres, religiosos/ses, i laics; d'inculturació, i de diàleg amb la cultura i els no-creients.

Noves propostes al tema núm. 2: La paraula de Déu i els sacraments en les nostres Esglésies

BARCELONA

Que es creïn equips a les parròquies, als arxiprestats i sobretot als tanatoris que vetllin la celebració de les exèquies i que es demani a la Conferència Episcopal que seglars convenientment preparats puguin també presidir les estacions exequials.

Que es promoguin equips de litúrgia on no n'hi hagi i que els arxiprestos vetllin perquè en aquest camp es comparteixin els recursos humans entre les parròquies de l'arxiprestat.

Que es reforci la formació i la pastoral pel que fa al sacrament de la penitència, ajudant a fer un veritable procés d'acceptació del pecat i desvetllant des d'aquesta acceptació la necessitat de viure el sacrament.

Que es revisi convenientment l'experiència dels laics amb missió pastoral, amb la finalitat que aquest servei a la comunitat sigui reconegut i impulsat.

Que la reflexió sobre el Diaconat que es fa a les diòcesis catalanes ajudi a definir la seva funció específica en el context del ministeri ordenat, restablint-se en aquelles diòcesis on encara no s'hagi fet.

SOLSONA

Que els bisbes de la Tarraconense recullin la preocupació de preveres i laics sobre l'actual disciplina penitencial, tenint en compte, d'una banda l'angoixa que viuen davant la crisi d'aquest sacrament i, de l'altra, (considerant d'una manera realista la psicologia de molta gent del nostre temps i dels nostre país, incapaç de viure la celebració del perdó de Déu amb l'actual disciplina) valorant com un signe dels temps la gran resposta positiva que han tingut les celebracions de la penitència segons la fórmula C.

Que el Concili insisteixi en les raons per les quals cada parròquia i comunitat cristiana ha de considerar com a *prioritària la celebració de l'Eucaristia dominical*.

Que es parli no sols de la preparació i la celebració de cada sacrament sinó també del *post-sacrament*.

El ministeri ordenat i la vida consagrada

Que l'Església es plantegi la possibilitat de l'ordenació d'homes casats, amb família establitzada i de vida pública i privada notòriament cristiana.

CONCILI AL DIA

Noves propostes al tema núm. 3: La sol·licitud de les nostres Esglésies pels més pobres i marginats

BARCELONA

L'existència de la pobresa i la marginació ens fa constatar permanentment la diferència entre el Regne de Déu i el nostre món, fins i tot, eclesial. Per això, tota acció en relació amb la marginació ha d'estar oberta a la captació i a la interpel·lació dels valors evangèlics, que es troben en el món dels marginats. Per això, tota acció en relació amb la marginació forma part de l'essència de la comunitat cristiana. Cal, doncs, que els pastors i responsables de la pastoral en siguin sensibles, coneixedors, capdavaners i animadors.

Que tots els grups i institucions d'Església que treballen en aquest àmbit es coneguin i coordinin. Cal respectar el carisma de cada institució exercit en funció de les necessitats dels pobres i marginats d'avui. Coordinar no vol dir unificar, sinó complementar-se, aprofundir el seu treball, col·laborar per a un millor servei amb altres entitats socials i amb les diverses administracions.

D'acord amb les benaurances i especialment per les desigualtats de tota mena, tant els cristians en la seva vida personal, com l'Església en totes les seves institucions religioses i a tots nivells, cal que adoptin un estil de vida més auster, donin major importància a compartir els seus béns i es comprometin més en el món polític, sindical, social i cívic, per tal de combatre les causes estructurals de la pobresa.

Que tota aquesta atenció i treball estigui orientat molt especialment a descobrir, denunciar i donar resposta a aquells sectors de la pobresa i marginació —o comunitats minoritàries com per exemple els immigrants— més desatesos i de solució més urgent, ja sigui perquè són els més nous —com els malalts de la sida i altres—, els més greus —com la infància maltractada, etc.— o els més difícils, com la reinserció social dels delinqüents, etc.

Una de les maneres d'implicació dels cristians és l'acollida a les persones. Sols partint d'una relació humana es pot començar la inserció dels exclosos.

L'estil pastoral no arriba moltes vegades al món de la pobresa i la marginació de tot tipus, que ens permeti assolir la Bona nova alliberadora de Jesucrist. Regenerar la persona cal fer-ho més des de palesar la bondat de Déu, que no pas des de la norma moral. Cal estar atents a què l'actitud envers la religiositat popular no comporti elements marginadors.

Que es doni un major reconeixement, suport i participació en els òrgans de planificació i de govern pastoral a aquelles entitats amb dedicació específica en el món de la pobresa i la marginació.

Noves propostes al tema núm. 4: La comunió eclesial i la coordinació interdiocesana de les nostres Esglésies

BARCELONA

Augmentar el marc d'actuació i les competències reals de la Conferència Episcopal Tarraconense, d'una manera especial el reconeixement dels secretariats interdiocesans a cada bisbat, tot superant la situació actual.

Promoure un Consell Pastoral d'àmbit català.

Promocionar els laics a llocs de responsabilitat a cada diòcesi i, també, potenciar l'experiència dels laics amb missió pastoral.

Estudiar la reestructuració pastoral de les vuit diòcesis de Catalunya.

SOLSONA

Que es constitueixi un organisme interdiocesà amb les següents finalitats:

—Aprofundir el servei pastoral de l'economia dins l'Església.

—Establir canals de solidaritat entre els bisbats de Catalunya.

—Gestionar el Fons Comú Interdiocesà.

Que la Conferència Episcopal Tarraconense sigui un organisme que, renovat, potenciat i dirigit vers la seva plenitud jurídica com a Conferència Episcopal Catalana, enforteixi una comunió i una acció pastoral, cada cop més coordinada, de les vuit diòcesis que tenen la seva seu a Catalunya.

Es demana la creació d'una Conferència Episcopal Catalana

Un grup de cristians han sentit la necessitat de crear una plataforma que treballi perquè es creï una Conferència Episcopal Catalana. A continuació transmetem la carta que han fet arribar a pastors de l'Església catalana i a tots els fidels.

Són molts cristians i cristianes catalans que senten l'esperança pel projecte d'una Conferència Episcopal pròpia, oberta a la participació de les Esglésies de tots els Països Catalans, a fi que l'Església catalana es pugui fer sentir amb una veu pròpia, evangèlicament compromesa i pastoralment propera al seu poble.

Coneixem les dificultats, més polítiques que no pastorals, que hi veuen alguns dels nostres bisbes. Però també estem convençuts, que si els acompanyem en les seves possibles tribulacions, trobaran el coratge propi d'un esperit vertaderament evangèlic per aconseguir aquest objectiu, tal com ja l'han sabut demostrar

els bisbes de Solsona i de Girona.

En particular, i com a exemple de les penyores poc edificants d'aquesta dependència política dels nostres bisbes amb la Conferència Episcopal Espanyola, hi ha el recent i lamentable cas de la COPE i del seu paper contrari a la bona convivència entre els pobles d'Espanya. (Un cas que com a més immediata conseqüència podria fer retrocedir bona part del suport

econòmic que rep l'Església dels cristians catalans a través de les seves declaracions de renda). És imprescindible, doncs, que casos com aquests no es puguin tornar a repetir.

Així doncs, els sotasignants volem encoratjar els bisbes catalans a iniciar el procés dirigit a la consecució, tan aviat com sigui possible, d'una Conferència Episcopal Catalana, bo i aprofitant l'ocasió

inestimable que ofereix la celebració del Concili Provincial Tarraconense.

Primers signants: Joan Albaigès, M. Josefa Amell, Aureli Argemí, Marta Aymerich, Antoni Badia Margarit, Josep Benet, Sebastià Benet, Josep M. Carbonell, Marià Cardús, Salvador Cardús, Joan Estruch, Jordi Font Ortí, Mireia Franc, Climent Garau, Joan Gomis, Eladi Homs, Manuel Lladonosa, Pere Lluís Font, Felix Martí, Maria Martinell, Aina Moll, Jordi Ponsa, Josep M. Puig Salellas, Assumpta Ràfols, Manuel Ribas Piera, Francesc Romero, Ramon Sugranyes de Franc i Olga Xirinacs.

● C.C.

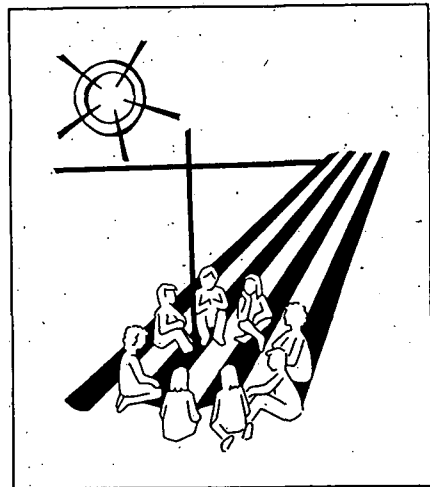
AJUDA'NS

MOU-TE CONTRA L'ATUR

ACCIÓ SOLIDÀRIA CONTRA L'ATUR
FUNDACIÓ
Riera St. Miquel, 1, bis. 3er. 2a.
Telèfon 217 41 08
08006 BARCELONA

INFORMEU-VOS DEMANANT EL FULLETÓ

l'auditori del Centre Cultural de la Caixa de Terrassa (Rbla. Egara 340), amb el prof. Aranguren, l'abat Cassià M. Just, Antonio Calvo i Carles G. Roca, com a ponents, i Salvador Cardús, de moderador.

• **JORNADES DE RECÉS PER A JOVES.** - Trobades de reflexió i pregària al monestir de Sant Pere de les Puel·les (c/ Angli 55, 08017 Barcelona), sobre el tema «Jesús, el rostre humà de Déu».

La cinquena, diumenge 26 de juny, a les 9.30h (8.15h, laudes), per acabar amb les vespres. Més informació: tel. 203-89-15 (Gnes. Roser i Catalina).

• **UNIÓ EUCARÍSTICA REPARADORA.** - Trobada de fi de curs, diumenge 26, al santuari de la Mare de Déu de la Salut, de Sabadell. Santa missa i homilia, a càrrec de Mn. Jordi Sotorra; a la tarda, acte eucarístic amb Mn. F. de P. Sala. Informació i inscripcions: Missioneres Eucarístiques de Nazaret (c/ Mare de Déu de la Salut 26, 08024 Barcelona; tel. 213-01-32).

• **C.A.F. VACANCES A TIANA.** - Per a nois i noies, en dos torns: de 9 a 13 anys (2-12 juliol) i de 14 a 18 anys (14-24 juliol). Més informació i inscripcions: Rda. Universitat 27 pral, 08007 Barcelona; tel. 317-10-52 (dimecres, de 19 a 21h).

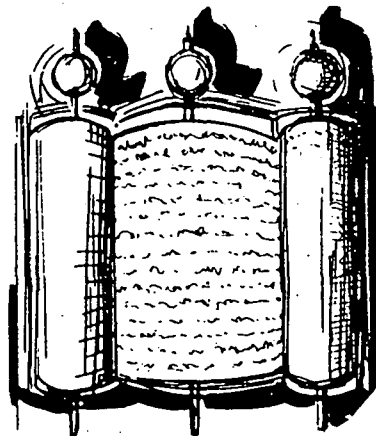
• **INSTITUT DE TEOLOGIA DE BARCELONA.** - Vinculat a la Facultat de Teologia de Catalunya. Ofereix a tots els fidels interessats a aprofundir la fe; als compromesos en catequesi, en animació de pastoral, en grups d'oració, de litúrgia, d'evangelització, d'estudi bíblic; als responsables de grups de joves, i als professors de Religió, de fer el Curs de Formació Teològica, dissenyat en tres anys, acabat el qual s'obté el «diplomat en

teologia». Classes en hora vespertina; adaptabilitat de matrícula. Informeu-vos-en a Secretaria: c/ Diputació 231 (edifici del Seminari) 08007 Barcelona; tel. 454-19-63 (de dilluns a dijous, de 17.30 a 20.30h).

• **ESTUDIS DE LA UNIVERSITAT RAMON LLULL A BLANQUERNA.** - La Fundació Diocesana Blanquerna de la Universitat Ramon Llull ofereix els estudis oficials següents: Magisteri (especialitats: educació especial, infantil, musical, física, primària, llengua estrangera, i audició i llenguatge), Psicologia i Pedagogia (licenciatura en psicologia, psicopedagogia i pedagogia), diplomatura en Educació Social (gestionada per la Fundació Pere Tarrés), Infermeria i Fisioteràpia, i Ciències de la Comunicació

(licenciatura en periodisme, comunicació audio-visual, i publicitat i relacions públiques). Informació: c/ Cister 24-34, 08022 Barcelona; tel. 418-91-58; fax 418-85-27.

TARRAGONA

• **CURSOS BÍBLICS D'ESTIU.** - Organitzats per l'Associació Bíblica

de Catalunya, del 4 al 9 de juliol, al matí, «L'evangeli segons sant Joan», i a la tarda, «Els profetes (I)», i de l'11 al 16, al matí, «Els profetes (II)», i a la tarda, «L'Apocalipsi»; paral·lelament, hi ha un curs de formació permanent sobre els temes: «Les paràboles de Jesús» i «L'Israel del postexili i la formació del judaisme». Es fan tots al Seminari de Tarragona (c/ Sant Pau 4), en horari de 9.30 a 13h i de 16 a 19.30h. Informació i inscripcions: Maria-Josepa Argilaga, Arquebisbat de Tarragona, Pla de Palau 2, 43003 Tarragona; tel. (977) 23-34-12 (de 10 a 13h).

URGELL

• **APLEC A NÚRIA.** - Se celebra el dia 25 de juny.

• **ESCOLA D'ESTIU PER A CATEQUISTES.** - És la 14a, organitzada pel Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes (SIC), sota el lema: «Es van posar en camí» (Gn 22:3); del 18 al 23 de juliol, a Barcelona, i de l'1 al 6 d'agost, a Vic. Més informació: a la Delegació Diocesana de Catequesi, o bé al SIC, c/ Angels 18, 08002 Barcelona; tel. (93) 302-10-41 (matins).

• **L'AVEU DE L'EVANGELI: TEL. (93) 415-66-16.** - Servei telefònic del Secin amb una reflexió setmanal (no més de 3 minuts) sobre l'evangeli de diumenge. Hi ha un servei en castellà, el «Teléfono del Evangelio», des de Saragossa: tel. (976) 44-45-46 o bé 44-55-55, i també des de Madrid: tel. (91) 634-20-77. Des de Donostia/Sant Sebastià, en euskera: tel. (943) 47-33-11, i en castellà: (943) 47-33-00.

BARCELONA

• **DIA EUROPEU DEL CARILLÓ.** - Concert de carilló a la Generalitat, diumenge 19, a les 17.30h, a càrrec de la carillonista Anna-Maria Reverté, amb obres de Rakhmaninov, Liszt, Dvorák, Paulet i Schmid, i cançons d'Europa.

• **TAULA RODONA SOBRE LA FAMÍLIA.** - Organitzada per la Fundació President Torres Fàguera, dimarts 21, a les 18, a

FINESTRAL DE LA CARITAT

La necessària solidaritat

«En aquest món dividit i torbat per tota classe de conflictes augmenta la convicció d'una radical interdependència i, per tant, d'una solidaritat necessària, que l'assumeixi i la tradueixi en el pla moral. Avui, potser més que abans, els homes s'adonen que tenen un destí comú» (Nº 26 de «Sollicitudo Rei Socialis»).

177. **Esposa abandonada, amb cinc fills a càrrec seu.** Viu aïllada a casa d'uns parents, però ha de marxar. Per poder llogar un petit pis li falten 100.000 ptes.

178. **Matrimoni en atur.** Ella té una forta depressió. Tenen en tràmit una pensió social. Per aliments i subministraments demanen 60.000 ptes.

179. **Mare sola amb tres fills a càrrec seu.** Els seus ingressos són escassos. Té deutes d'aliments que ha de pagar. Necessita 100.000 ptes.

180. **Matrimoni amb una filla acabada de néixer.** Tots dos estan a l'atur i sense subsidi. Els seus únics ingressos provenen

de neteges que fa l'esposa. Per llet per a la nena demanen 20.000 ptes.

181. **Senyora sola sense feina.** Subsisteix de petites neteges esporàdiques. Té rebuts pendents d'aigua i de llum. Necessita 33.679 ptes.

182. **Mare sola amb tres fills petits.** Els nens només tenen el 50% de la beca del menjador escolar. Per poder cobrir la resta fins a final de curs, 88.200 ptes.

183. **Esposa abandonada amb una filla d'un any.** Fa un curs de formació i té en tràmit una pensió social. Per a necessitats bàsiques, 50.000 ptes.

184. **Matrimoni amb dos fills**

en edat escolar. Tots dos estan a l'atur. Viuen de la pensió de l'avi (65.000 ptes.) Al marit li faran un contracte el mes de juliol. Menestrestant per a aliments i subministraments, 68.000 ptes.

185. **Matrimoni amb una filla petita.** El marit té una feina eventual i ella podria treballar si pogués portar la nena a una guarderia. Mentre obtenen un lloc en una de pública sol·liciten 87.500 ptes. per tres mesos.

186. **Obrer a l'atur.** Ha esgotat les prestacions d'atur, i la seva esposa també. Tenen en tràmit una prestació social. Per lloguers i aliments, 92.000 ptes.

187. **Venedor ambulat.** Té tres fills. Els seus ingressos nets són de 50.000 ptes. al mes. Té rebuts pendents de llum. Per evitar que els tallin el subministrament, 17.664 ptes.

188. **Senyora gran té cura de la seva mare que té una demència senil.** Per evitar que la filla caigui malalta necessita un servei d'ajuda a la llar. Aquest servei costa 81.360 ptes./mes.

189. **Família amb tres fills viu en un habitatge que té greus deficiències.** Han de fer uns arranjaments indispensables. Són 250.000 ptes.

190. **Matrimoni amb tres fills.** El pare té un sou mínim. La mare està malalta. Per cobrir el menjador escolar dels nens durant aquest tercer trimestre necessiten 99.000 ptes.

191. **Família amb quatre fills.** Viuen d'una pensió social. Per 2 deutes de lloguer sol·liciten 50.000 ptes.

192. **Viuda sola.** Cobra una pensió de 32.215 ptes. Per poder instal·lar dutxa i aigua calenta a casa seva calen 166.150 ptes.

NOTA: Tots els donatius envieu-los a: CARITAS DIOCESANA - Plaça Nova, 1 - 08002 Barcelona - Tel. 301 35 50.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

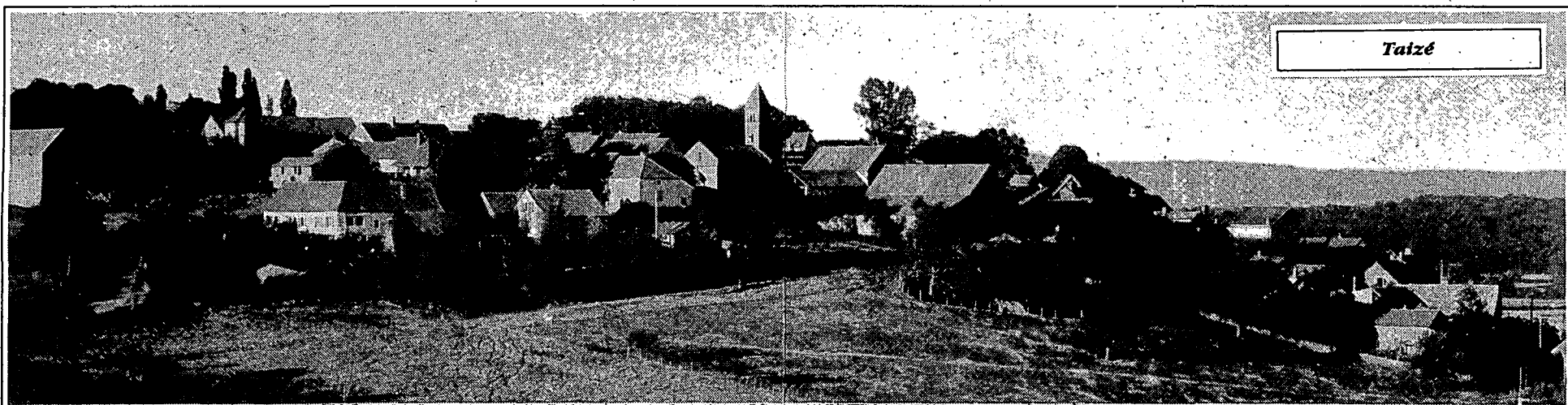
"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

P. JOSEP GRAU CONVENTO PP FRANCISCANOS 4600 JUJUY ARGENTINA.....	24.804 Ptas.
LLUÍS MANRESA FORMOSA APARTADO 295 ANTIGUA GUATEMALA GUATEMALA.....	24.804 Ptas.
M. ANGELS MASSIP SANT TOH OMAS CONVENT. STELLA MARIS 600004 MYLAPORE MADRAS ÍNDIA.....	35.724 Ptas.
ADELA BLANES R. DEL SAGRAT COR EL BAYADEYA. MELLAWI EGIPTE.....	24.804 Ptas.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....	Tel.....
Direcció.....	Província.....
Població.....	D.P.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner..... (nom i cognoma)	
L'import el faré efectiu mitjançant:	
☐ taló que adjunto	☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:	
Domiciliació: Banc / Caixa.....	
Sucursal n°.....	
Nº. compte corrent.....	
Població.....	
Província.....	
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.	
Població.....	Data.....
Signatura.....	
"CATALUNYA CRISTIANA" c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88	

Els noranta germans de Taizé animen la fe de milers de joves

L'encís del primer amant

El 1940, un jove amb vocació d'escriptor que fos a la vegada camperol, i acabat de llicenciar-se en les facultats de Teologia de Lausana i Estrasburg, va agafar la bicicleta per anar a buscar un casolot retirat a França, deixant enrera la casa dels seus pares a Ginebra. Roger Louis Schutz-Marsauche, més conegut com germà Roger, va trobar a Taizé —un poblet entre Cluny i Cîteaux, dos pols de la tradició monàstica—, el marc per començar una comunitat de pregària i reconciliació que actualment atreu milers de joves de tot el món.

El fonament de la comunitat és molt senzill: escoltar admirat com Déu diu a cada u que el Crist Jesús és aquí, que Ell ens ha estimat primer, que ha posat en nosaltres la seva alegria, i que Déu és amor, sols amor. Aleshores la resposta més mínima, una paraula, pot obrir un camí d'esperança impulsat per l'Esperit Sant més enllà del dubte.

El lema de la comunitat, «un peregrinatge de confiança a través de la terra», recull perfectament aquesta espiritualitat. La vida pot ser un acte de fe constant —un impuls de confiança pres una i altra vegada—, diu el germà Roger— enmig del quotidià, cada u en les pròpies circumstàncies.

Precisament una insistència de tots els que participen d'aquesta gràcia és remarcar que Taizé no és un moviment; simplement és una comunitat de germans que pregunten, i on els joves troben un estil molt accessible i respectuós amb cada persona, el suport de trobar-se amb gent de tots els

continents, i l'experiència de la unitat entre les confessions cristianes.

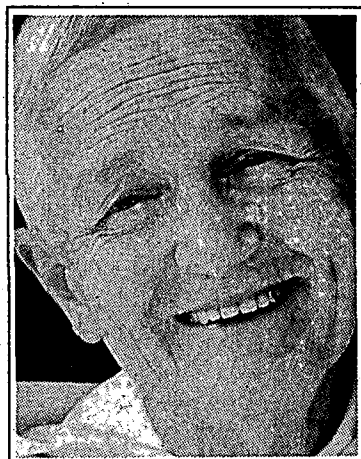
Durant la primavera de 1948, la germana Magdalena, fundadora de les germanetes de Jesús, va visitar la comunitat. Després de dues hores, la impressió que va treure fou que eren «molt simpàtics» tot i que el seu pensament «és una mica sorprenent: despertar la fe catòlica per la seva projecció en el poble; ¿serà possible que això passi?». Deu anys després, el germà Roger es va entrevistar amb Angelo Roncalli, des de feia tres dies conegut com Joan XXIII. Aquest va ser el començament d'una relació fermada per un «llaç que venia del cor», i que unia els germans a la primavera que va representar per a l'Església Catòlica el Concili Vaticà II.

Roger Schutz, d'origen protestant, però molt marcat pel desig d'unitat i reconciliació de la seva àvia materna, va promoure al 1960 una trobada a Taizé entre deu bisbes catòlics i cinquanta pastors evangèlics per compartir en comú llurs preocupacions pastorals en el món d'avui. Era la primera vegada que passava una cosa així des de la Reforma al segle XV.

El paper que ha jugat la comunitat de Taizé en l'ecumenisme és molt important, especialment per l'actitud constant de no cercar la unitat per un costat tot creant divisions per l'altre, conscients que estimar el Crist és estimar l'Església —entesa en un sentit ampli— especialment si està esquincada i ferida.

«Estem aquí —afirma el germà Roger— a causa del Crist i de

l'Evangeli, i el Crist ens ha cridat, en un sentit, a recapitular la imatge d'una Església reconciliada. Aquest és el punt essencial de la vocació de Taizé. Es tracta d'aquest Crist ferit a qui volem seguir en aquesta única comunió que és el seu cos, aquest Crist a qui no volem abandonar en el seu cos, l'Església».

El germà Roger

La contemplació entre les masses

Taizé va començar com un grup d'homes dedicats a la vida en comú i la pregària, guiats per una regla molt lliure, que deixa de banda formalismes com la roba que s'ha de portar o el desenvolupament de la pregària, per centrar-se en qüestions considerades essencials, és a dir, les orientacions espirituals perquè la comunitat no sigui la juxtaposició d'individus, sinó una creació en comú des de la inalienable llibertat de cada u.

«El que jo havia projectat —diu

el germà Roger— era un petit grup d'homes units per a tota la vida per un compromís vers Déu, portant una existència de pregària, una vida contemplativa. Uns homes que treballarien i estarien sempre molt propers als més desheretats del món, fossin qui fossin».

I malgrat la primera intenció cada estiu passen un quart de milió de joves per Taizé, i les trobades europees, una de les manifestacions més conegudes de la comunitat, apleguen multituds —65.000 el desembre passat a Munic. El germà Roger ho va haver d'admetre: «Mai no hauríem pogut imaginar el que anava a passar».

Una mare de família de Taizé va explicar al prior que mentre caminava pregant havia tingut la visió d'una gran creu aixecada a la sortida del poble; ell no va dir res. Era el 1947. Tretze anys després una vocació dels germans va decidir, en contra de les preferències de Roger Schutz, construir una gran església en aquell mateix lloc on la dona havia vist la creu. Roger no sap com interpretar aquesta coincidència, però el cert és que la multitud de pelegrins demanava un lloc on trobar-se a pregar. Un any després d'acabar les obres, el 1963, es va haver de tirar a terra la façana per ampliar el temple. Les onades de joves eren imparables, i actualment segueixen arrossegant milers de persones que cerquen.

«Per què vénen? —es pregunta el pastor de Taizé—. Cerquen Déu, l'Esperit del Déu viu, aquesta realitat única essencial de vega-

des tan oculta als nostres propis ulls: Vénen per preguntar-se, de vegades per descarregar-se. Sovint Taizé sona a trobades multitudinàries de joves de dubtosa intenció en capitals europees. Però més enllà de prejudicis i casos aïllats —o en tot cas transitoris— hi ha la realitat d'una gràcia poderosa de pregària, reconciliació i experiència de l'amor gratuït de Déu. No hi ha res més que menys de cent homes que comparteixen els fruits de la unitat, la joia, la llibertat, el respecte per les persones i la certesa que Déu els va estimar primer.

El germà Roger i els altres germans de Taizé són testimonis del que pot fer l'Esperit Sant en els cristians quan estan disposats a acollir «el Seu» amor. Aleshores, com ha declarat el fundador, «ets lliure per assumir responsabilitats, lliure per arribar a donar la teva vida (...) El sí fascina; i al mateix temps aquest sí espanta. Però ¿et deixaran immòbil les indecisions davant un sí d'eternitat, un sí que era ja el de Maria?».

Els germans de Taizé formen una comunitat encara amb poca història i petita, però gràcies a la qual hi ha multituds de joves de parròquies i moviments que han aprofundit en l'amor, la pregària, la comunió, i la reconciliació, que en tornar als seus llocs —casa, estudis, feina, parròquia o moviment— col·laboren a estendre la confiança en Déu i les persones durant el pelegrinatge sobre aquesta terra.

■ Guillem Farré

La trobada de París comença a l'estiu

BARCELONA.— La trobada Europea d'enguany serà a París, segons s'ha donat a conèixer en la Carta de Taizé de maig. L'encontre agafarà com sempre els dies al voltant de cap d'any. Així i tot la comunitat ha demanat als equips que s'encarreguen de l'organització dels viatges que animin els joves a començar a preparar-se ja des d'ara.

Els responsables de la secretaria de Catalunya han explicat que convé anar a París coneixent la comunitat, ja que a les trobades europees, per damunt de tot, es va a donar l'esperit de confiança. Una altra cosa, diuen els organitzadors citant els germans de Taizé, no té sentit, a més que s'estalvien decepcions en qüestions tècniques com la qualitat de l'acollida o el menjar, prou conegut entre els que ja han anat, i que sols són excusables dins l'actitud que guia

l'aplec com a pelegrinatge de confiança a través de la terra.

Per poder tenir un contacte previ amb la comunitat abans de la trobada, i per tal que el viatge a París sigui més intens, com cada any es tornen a organitzar viatges en autocar a Taizé cada setmana a partir de juliol i fins al setembre. Les sortides són dissabte per poder arribar el diumenge, i així viure tot el cicle de la vida dels germans durant una setmana, del qual destaquen les pregàries d'adoració de la Creu, divendres, i la vetlla de Resurrecció o de la Llum, dissabte.

Aquests viatges són un servei que respon a l'interès creixent que la comunitat ha despertat a Catalunya des de la trobada europea de Barcelona al 1985. Després d'aquella experiència multitudinària, han anat sorgint espontània-

ment pregàries a l'estil Taizé —una de les més representatives és la que es fa els diumenges a l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona—, es tradueix la carta anual del germà Roger al català, i s'organitzen els viatges als encontres de cap d'any, i a la casa mare durant l'estiu.

L'organització, que compta amb el suport de la Delegació de Pastoral Juvenil de Barcelona, atén pelegrins de tot Catalunya i de la resta de l'Estat, i assegura preus ajustats a les possibilitats dels joves. Els interessats poden adreçar-se a Maria del Carme, tel. 93 - 410 42 41 dilluns, dimarts i dimecres de les 20 a les 22 h., o a Maria Antònia, tel. 93 - 325 22 25 dimarts, dijous i divendres de les 21 a les 23 h.

Intermon ha posat en marxa un programa d'ajut a la població

Emergència a Rwanda

Intermon ha posat en marxa un programa d'emergència per ajudar la població desplaçada de Rwanda a conseqüència de la violència desencadenada en aquest país en els darrers mesos.

La història de Rwanda s'ha caracteritzat pel reiterat enfrontament entre les dues ètnies majoritàries del país (hutús i tutsis), larvat durant la dominació belga. Fins i tot recentment, el març de 1992, uns 300 tutsis foren assassinats en un preludi del que passaria dos anys després.

L'etapa colonial sota administració belga, i la posterior descolonització, intensificà la divisió ètnica entre tutsis i hutús. De fet, l'actual crisi rwandesa no difereix en excés de qualsevol conflicte violent, però, a Àfrica, els problemes interètnics han estat agreujats per les polítiques colonials imposades per Europa. A Rwanda i Burundi es fomentà el predomini d'una casta feudal minoritària, marginant la majoria, i ara es recullen els fruits d'aquesta injustícia.

El fenomen dels refugiats tampoc no és nou en aquest país, en què les constants guerres, matances tribals, i cops d'estat, han desplaçat a importants núclis de població vers els països veïns.

Situació d'emergència

El clima d'extrema violència que es viu en aquests moments a Rwanda ha provocat que aproxi-

madament uns dos milions d'habitants hagin abandonat les seves cases i que estiguin desplaçats a l'interior del país, mentre que es calcula que uns altres 400.000 s'han refugiat a països veïns. La situació dels refugiats és crítica per la manca de menjar i d'aigua, medicaments i material necessari per a la subsistència. Així mateix, segons algunes opinions eleven la xifra de morts d'ambdues ètnies com a conseqüència directa de l'esclat de violència perdament del mig milió.

Intermon ha impulsat diversos projectes d'ajuda d'emergència per als camps de refugiats instal·lats als països veïns de Rwanda després de l'esclat de violència tribal esdevingut en aquell país. L'organització està col·laborant amb unes altres organitzacions no governamentals (ONG) d'arreu del món que treballen a la zona davant el fort augment dels refugiats que arriben als països veïns. L'ajut que aporta Intermon és, en aquests moments, de subsistència, és a dir, que s'intenta garantir unes condicions mínimes a la població refugiada la situació de la qual és crítica. L'organització local que canalitza l'ajut és el Tanganyika Christian Refugee Service (TRCS), amb el qual Intermon ja venia col·laborant en diversos projectes de desenvolupament des del 1993.

Fins a la data Intermon ha destinat ja cinc milions de pessetes a aquest projecte d'emergència. Així mateix, properament s'iniciarà una

segona fase en què es duran a terme, a més d'ajuda de subsistència, projectes de rehabilitació perquè els refugiats puguin conrear la terra i obtenir els seus propis productes sense dependre d'ajut internacional.

La dèbil posició de Nacions Unides

Intermon considera que les raons que han dut a la greu situació a Rwanda —però també en molts altres països africans— són molt complexes, i en les quals es barregen des d'odis racials fins a lluites pel poder polític dins d'una crítica situació econòmica i d'alta densitat demogràfica. No obstant, els països occidentals han de reconèixer les

La situació de molts refugiats és crítica per la manca de menjar

seves greus responsabilitats.

L'esclat de violència que viu aquest país africà, agreujat pel comerç d'armes que han fomentat els països del nord, no es deu a l'acció de grups aïllats, sinó que es tracta d'un fenomen de caràcter massiu, larvat en l'etapa colonial sota l'administració belga.

La posició de les Nacions Unides continua debilitant-se. Rwanda es trobava en guerra des d'octubre de 1990, i gairebé no hi

ha hagut actuacions de caràcter internacional per buscar una solució al conflicte o per donar suport als acords de pau firmats l'agost de 1993. Només la presència de ciutadans occidentals en aquest país ha donat protagonisme polític i informatiu a la situació de Rwanda.

Com col·laborar amb Intermon

Intermon disposa de dos comptes corrents per a totes aquelles persones que desitgen col·laborar econòmicament amb el programa d'emergència que s'està desenvolupant en els camps de refugiats de Tanzània. Els donatius poden realitzar-se en el compte Intermon de: La Caixa. Ag. 0765 c/c 0200-111128 o Caixa de Madrid. Ag. 1768 c/c 6000-3000-45. Les aportacions poden realitzar-se a través de transparències a aquests comptes o enviant un xec a nom d'Intermon a qualsevol de les seves seus. També és possible fer aquesta aportació personalment a les seus de l'organització.

■ G.P.I.

Població: 7.232.000 (dades anteriors als enfrontaments d'abril).
Extensió: 26.340 km².
Capital: Kigali.
Idiomes: kinya-rwanda i francès (oficials).
Ètnies: 84% hutús, 15% tutsis, 1% tues.

SALUT

Nombre de metges: un metge per cada 2.330 habitants.
Mortalitat infantil: 201 de cada 1.000 nens moren abans dels 5 anys.

ECONOMIA

Moneda: francs rwandesos. 1 dòlar = 74,2 francs (oct. 90).
Renda per càpita: 320 dòlars per any.
Deute extern: 652 milions de dòlars.
Deute per càpita: 90 dòlars.

La difícil situació dels refugiats

Aquest és el testimoniatge real d'una persona que ha visitat els camps de refugiats i coneix perfectament la situació que s'hi viu. La situació és molt difícil i requereix l'ajut de la comunitat internacional.

Vaig tenir ocasió de dormir al camp de refugiats. Decidirem instal·lar-nos-hi a causa del temps que tardàvem a desplaçar-nos entre Ngara i la capital del districte on hi ha la seu d'ACNUR. El nostre altre objectiu fou el desig de controlar millor els recursos que hi ha emmagatzemats.

El matí em vaig despertar amb el bramul del bestiar. Vaig recordar una línia de l'Himne de Nadal: «El bestiar bramulava...» i vaig pensar en el pobre esdevenidor que els esperava als infants nascuts en el fred del camp aquella nit. Rwanda té una natalitat molt elevada i hom pot esperar 30 naixements diaris en una població d'aquest volum.

El camp és fred. Hi ha una boira freda damunt el camp cada nit, la qual no acostuma a desaparèixer fins ben entrat el matí. El fred pot ser un gran assassí, especialment d'infants menors de cinc anys, si aquests estan mal alimentats i debilitats pel xarampió o altres malalties.

Tanmateix el quadre no és completa-

ment negre. Els recursos internacionals que han estat mobilitzats estan començant a arribar als refugiats. Les agències mèdiques estan a punt de començar el programa de vacunació contra el xarampió. Els refugiats ja han tingut dos repartiments de menjar i les primeres mantes i cobertes de plàstic per als refugis han començat a arribar.

Quinze camions amb productes no alimentaris foren descarregats al magatzem de TCRS (Servei Cristià de Refugiats de Tanganyica) i s'espera un nombre similar cada dia. TCRS ha estat muntat la botiga-magatzem. Així els productes poden ser emmagatzemats fins que n'hi hagi suficients perquè puguin ser repartits d'una manera organitzada. Dins del magatzem també ha millorat la seguretat. Si es distribueixen els productes de manera desorganitzada, aleshores els forts poden obtenir deu vegades més productes que els dèbils.

La provisió d'aliments és precària, però el camp de refugiats té la gran avantatge

d'estar situat al costat d'una carretera en bones condicions. Hi ha un sol dia de camí des de la reserva estratègica de gra (on Tanzània emmagatzema menjar en gra per emergències com sequeres i aflluència de refugiats) i el camp.

Afluència de refugiats rwandesos a Ngara

A Banako, a uns 25 km de la frontera de Rwanda, prop de 200.000 refugiats estan concentrats en només uns pocs quilòmetres quadrats. Aquesta gent ha vingut amb tot el que van poder carregar. Els qui arribaren amb cotxe ho feren carregats amb totes les seves possessions. Les famílies caminaren amb tot el que tenien, fins i tot els infants portaven coses.

El camp era ple de gent, amb només 100 m² per família. Aquestes persones consumeixen prop de 150 tones de menjar cada dia i encara no hi ha latrines TCRS ha donat 2.000 aixades per cavar latrines (pagades amb l'aportació de l'Ajuda de l'Església Danesa) per al programa sanitari d'emergència. Encara no hi ha un adequat subministrament d'aigua. Els materials arribaran aviat, però mentrestant l'actual sistema d'emergència està

subministrant un vas d'aigua cada dia.

L'únic recurs d'aigua és una petita presa. Aquesta subministra tant al sistema d'emergència d'aigua com als refugiats que recullen aigua. Aquesta està situada al peu d'un pujol on els refugiats estan concentrats. Les condicions són favorables perquè hi hagi una epidèmia de diàrrea.

Ahir a la nit va començar a ploure. El camp està situat a 1.800 metres sobre Ngara. A la nit fa fred. Ahir a la nit, amb l'estómac ple i en una confortable casa d'hostes, vaig necessitar dues mantes extres per escalfar-me. No puc imaginar com han de sentir-se els refugiats del camp, atapeïts els uns contra els altres en les seves cabanes de palla amb la pluja que hi penetra. La pluja s'endurà també els seus excrements fins el subministre d'aigua. En condicions com aquestes, a Kibondo, veíem percentatges de mortalitat de més de 4 persones per cada 10.000 cada dia.

El camp està organitzat per comunitats, la unitat administrativa bàsica està a Rwanda. Hi ha líders dels refugiats i la primera distribució d'aliments ja s'ha dut a terme. En aquest nivell sí més no, el camp està organitzat.

■ G.P.I.

S'ha denunciat en la segona sessió del Parlament de la Fraternitat

Hi ha un constant augment del nombre de pobres a Europa

Amb motiu de les eleccions europees, «Justícia i Pau» va convocar la segona sessió del Parlament de la Fraternitat a Barcelona en el qual es va presentar una manifest amb dues preguntes essencials: «La Unió Europea beneficiarà els ciutadans o serà un club de mercaders?» i «A qui interessa aquesta Europa?».

Els autors del Manifest afirmen que la guerra dels Balcans és un test sobre el sentit de la Unió Europea. «Es posa de manifest que els objectius de la Unió no són ni el desenvolupament dels ideals democràtics ni els de la llibertat de les persones i dels pobles, sinó la millor defensa dels poders establerts i d'uns interessos econòmics regulats per l'economia del mercat».

Segons el text, les atribucions dels parlamentaris europeus són molt reduïdes i la Unió Europea és essencialment una conferència permanent dels estats europeus d'Occident per crear una cooperació tècnica eficaç. Els autors del Manifest consideren necessàries reformes substancials en un futur. «S'haurien de definir clarament els principis comuns i establir les estructures adequades als objectius».

Pel que fa l'economia, segons denuncia el Manifest, hi ha tendències poc satisfactòries com el lent però constant augment percentual de la població estadísticament considerada pobra, el distanciament entre les «regions» benestants i les empobrides, l'exclusió de la temàtica social en el Tractat de Maastricht i la voluntat d'aconseguir una convergència econòmica i monetària sense pensar alhora en la convergència social.

En l'àmbit del Segon i el Tercer Món, els autors del manifest denuncien que «malgrat les belles declaracions del Parlament, sembla que els països de la Unió Europea només hi busquin matèries primeres, produccions barates, negocis fàcils i apaivagar les reivindicacions perilloses per a Occident».

● G.I.E.C.

Professor Gonzalo Herranz

«La medicina pal·liativa és una magnífica realitat i una gran esperança»

La medicina pal·liativa és avui una magnífica realitat, però sobretot és una gran esperança. Ho és per als malalts terminals. Però ho és també per a la medicina en general, assegura el professor Gonzalo Herranz, del Departament de Bioètica de la Universitat de Navarra, en un treball sobre «eutanàsia o atenció mèdica» publicat als *Cuadernos de Bioètica* que dirigeix el doctor Francisco Javier León Correa.

«En el camp de la tècnica i de l'ètica de les cures pal·liatives —afirma el professor Herranz— es lliurarà la batalla més decisiva per el futur de la nostra professió. La medicina pal·liativa és l'única resposta vàlida a l'enorme desafiament de l'eutanàsia».

Dos pilars bàsics

Segons el parer de l'expert en bioètica, la medicina pal·liativa es basa sobre dos pilars bàsics de l'ètica mèdica. Un és el respecte ètic de la debilitat, que ha de ser acceptada i protegida com a part de l'existència humana. L'altre és el caràcter limitat, finit de les intervencions mèdiques agressives, que han de deixar pas a les cures pal·liatives com a resposta sàvia i compassiva de la malaltia terminal.

«Què passaria si entrés en vigor una legislació que autoritzés l'eutanàsia, que despenalitzés en la pràctica l'homicidi per malaltia?» es pregunta el professor Herranz. Qualsevol legislació tolerant de l'eutanàsia, per molt restrictiva que vulgui ser en el paper, provoca una brutalització creixent de l'atenció mèdica, ja que la degrada en la part ètica i l'empobreix en la part científica.

Decadència ètica

La decadència ètica no és difícil de calcular. Es comença per significar que matar sense dolor és una manera excepcional de tractar certes malalties, que només s'autoritza per situacions extremes i molt estrictament regulades. Però sense tardança, per efecte de l'habitació social i de l'activisme pro-eutanàsia, la despenalització acaba per significar que matar per compassió és una alternativa terapèutica acceptada de fet.

Qui ha caigut en la temptació de la «mort dolça» i executat una eutanàsia, si no se'n penedeix definitivament, ja no podrà deixar de matar. Perquè si és èticament congruent amb ell mateix i creu que està fent una cosa bona, ho farà en casos

L'obligació de respectar i tenir cura de tota vida humana és una força moral meravellosa i inspiradora

Qui ha caigut en la temptació de l'eutanàsia, si no se'n penedeix definitivament, no podrà deixar de matar

Cal salvar la medicina del gran perill de convertir-la en còmplice dels forts contra els dèbils

cada vegada menys dramàtics i saltant-se, en nom de l'ètica, les barreres legals, afirma Gonzalo Herranz.

Les cures pal·liatives

L'autor d'aquest treball assegura que cada dia es convenç més que les cures pal·liatives envolten una ètica de gran densitat: és a si mateixa

una dimensió de la medicina que conrea i enriqueix els valors ètics més íntims i bàsics. És a més, l'antídoto que ens pot preservar contra la temptació de l'eutanàsia.

L'obligació de respectar i de tenir cura de tota vida humana és una força moral meravellosa i inspiradora. Amb la qual hem de desenvolupar la teoria i la pràctica de l'atenció pal·liativa, científica i humana que desbarregi dels nostres hospitals l'error escandalós de l'acabament terapèutic i que faci ressaltar, per contrast, la freda inhumanitat que, disfressada de compassió, s'oculta en l'eutanàsia.

Els metges que, a hospitals i domicilis, apliquen amb humanitat i ciència les cures pal·liatives estan fent molt per l'ètica de les professions sanitàries. Les cures que prodiguen estan salvant a la medicina del gran perill de convertir-la en còmplice dels forts contra els dèbils. (E.P.)

Els minusvàlids s'oposen al sedàs prenatal a França

L'Associació de Paralítics de França s'ha manifestat contra una possible autorització legal del diagnòstic pre-implantatori, mesura prevista dins un projecte de llei sobre bioètica que es debat al Parlament. El diagnòstic pre-implantatori es proposa identificar —en certs casos de fecundació *in vitro*— algunes característiques genètiques de l'embrió humà per permetre exclusivament el desenvolupament dels que estiguin lliures de certes malalties hereditàries.

El document, elaborat pel comitè d'ètica de l'associació, es pregunta: «Si no es deixa néixer un infant per raó que té, o es preveu que té, un defecte, ¿el que ha nascut amb aquesta deficiència podrà ser considerat com a veritable infant? No corre el risc de convertir-se en un "error mèdic", ja que ha aconseguit escapar a una sedàs sistemàtica? ¿Com podran escapar a una creixent discriminació social les persones que han estat l'objectiu d'una discriminació tan crucial en l'origen de la seva vida? ¿Quina idea tindrà aquest infant de si mateix? ¿Quina visió tindrà la societat d'ell i dels seus pares, convertits d'alguna manera en "sospitosos" d'haver-lo deixat arribar al món?».

Per als especialistes, «malgrat que els diagnòstics prenatals només concerneixen a una minoria de les causes de les deficiències, ¿com no advertir que es crea així un cercle viciós, una forma d'eugenisme social les conseqüències del qual serien sofertes per les persones minusvàlides i després, a manca d'un llinar convingut, per totes les persones "diferents"?».

L'associació creu que, si s'estén aquesta pràctica, no hi haurà cap mecanisme que l'aturi, i acabarà aplicant-se fins i tot per eliminar els embrions amb anomalies petites. Per això el text adverteix també el risc que el suposat dret dels pares a tenir un fill pugui arribar a convertir-se insidiosament en el dret a tenir un fill normal.

● A.C.

UNA VEU EXULTANT

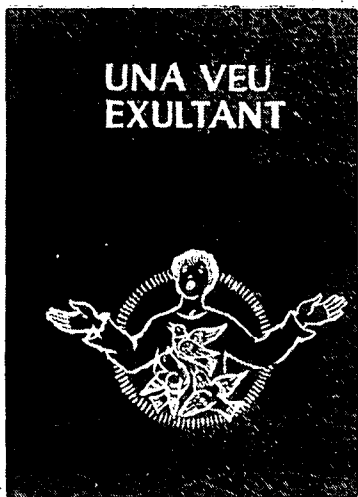
UNA VEU EXULTANT

Cantoral amb 275 cançons que el poble cantarà amb entusiasme

Cançons per tot l'any

Aquest repertori feia falta. Aneu-lo aprenent. Alterneu-lo. Una taula amb els cantorals a l'entrada de l'església en aquella missa o l'altra...

Preus assequibles: Amb solfa (384 pàgs) 750 pts. Amb lletra sola: (224 pàgs) 375 pts. Totes les cançons estan en cassette. Les canten 10 corals diferents. Fan de bon escoltar. Venda a les llibreries religioses.

Segons ha fet públic la junta rectora de l'ICESB en una nota informativa

Jordi Riera, nou director de l'Escola Universitària de Treball Social

La junta rectora de l'ICESB ha fet públic un comunicat en el qual dóna a conèixer el nomenament del professor Jordi Riera i de la doctora Cèlia Alvariño com a director i sots-directora de l'Escola Universitària de Treball Social (EUTS), amb

l'objectiu d'iniciar una nova etapa en aquest centre que permeti recuperar la normalitat acadèmica i refermar el servei de l'Escola a la societat en la línia de l'ICESB. El comunicat de la junta diu textualment:

Han aparegut diverses informacions inexactes sobre l'Escola Universitària de Treball Social, integrada a l'ICESB (Institut Catòlic d'Estudis Socials de Barcelona). Aquestes informacions han fet mal al prestigi de l'escola, han danyat la imatge de persones i institucions, i han creat una certa confusió. Per això la Junta Rectora s'adreça directament a la premsa per a fer conèixer els fets i la decisió que ha pres de cara a resoldre un conflicte que s'ha

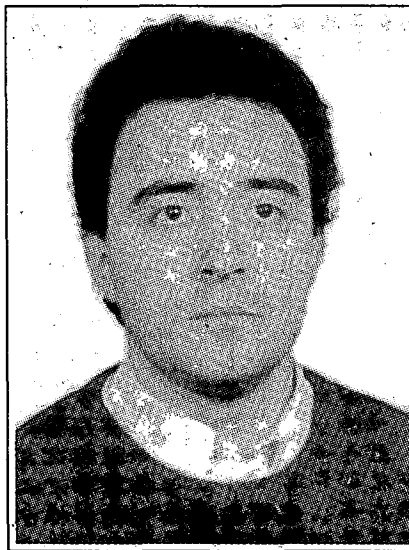
duet més enllà dels límits d'una institució acadèmica.

Fa un parell d'anys, arran de la reforma universitària i de la llei de reconeixement de la Universitat Ramon Llull, l'Arxidiòcesi juntament amb la Junta Rectora i la Direcció de l'ICESB empenyeren una posada al dia de l'Escola Universitària de Treball Social (EUTS) pel que fa als aspectes acadèmics i d'identitat.

Pel que fa als aspectes acadèmics s'ha aconseguit l'aprovació

del reglament d'ordre intern, amb data de 30 de maig d'enguany, que posa fi a una etapa llarga de provisionalitat, no desitjada per l'entitat titular.

On hi ha hagut més malentesos i falses interpretacions ha estat en la revisió dels aspectes d'identitat. L'EUTS és confessional, està integrada en un Institut Catòlic i depèn de l'Arquebisbat. Com qualsevol altra institució de l'Església l'EUTS ha de mantenir el seu caràcter confessional

Jordi Riera té la confiança total de l'Arquebisbat per iniciar una nova etapa en l'Escola

a la vegada que ha de respectar, com ho ha fet fins ara, la llibertat i la diferència de les opcions de les persones. La nova etapa de l'Escola comporta informar de tot això cada un dels professors i professores que s'incorporen a la docència.

Recentment membres de la Junta Rectora i la direcció de l'ICESB s'han reunit amb els estudiants i els han exposat les línies essencials de la reestructuració econòmica, que no preveuen incrementar per sobre del cinc per cent les quotes dels estudiants inscrits. També se'ls ha informat sobre la reglamentació nova que s'haurà d'establir (accés del professorat, plans

d'estudi, representació dels estudiants, etc.) i sobre altres aspectes del futur de l'EUTS. El diàleg ha estat fluït i resta obert.

Al llarg d'aquests dos anys, en canvi, les relacions entre la Junta Rectora i la direcció i alguns professors de l'EUTS no han estat prou àgils, sobretot a causa de les dificultats a admetre els signes d'identitat cristiana i eclesial de l'Escola.

Els últims esdeveniments han aguditzat el problema latent des de fa anys. Aquesta situació demanava una clarificació definitiva. Per això, i per a potenciar el prestigi de l'Escola Universitària de

Treball Social que durant tants anys ha tingut un nivell humà i acadèmic excel·lents, la Junta Rectora ha designat director el professor Jordi Riera i sots-directora la doctora Cèlia Alvariño. Aquests dos especialistes en el camp del Treball Social, que tenen la confiança total de l'Arquebisbat, dedicaran tot el seu esforç a retornar la seguretat als professors i als estudiants, i a recuperar la normalitat acadèmica i a refermar el servei de l'Escola a la societat en la línia de l'ICESB.

■ Junta Rectora de l'ICESB

2.000 persones assisteixen a la «Festa del Camp», a les Masies de Voltregà

La natalitat també baixa al món rural

Prop de 2.000 persones varen assistir a la «Festa del Camp» que es va celebrar a l'Escola Familiar Agrària «Quintana» de les Masies de Voltregà, a la comarca d'Osona, en un acte que va comptar amb l'assistència del president Pujol. La Festa va coincidir amb la cloenda d'un seminari sobre la família i el món rural, en el qual han participat delegacions de Catalunya, Espanya, Portugal, França i Itàlia, que han debatut temes tan importants com el futur de la família rural o l'educació dels joves. La representació catalana estava formada pel Grup d'Entitats Catalanes.

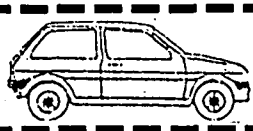
D'entre les conclusions presentades destaquen encara, les conseqüències negatives que la crisi econòmica ha provocat en aquest sector, ja que això ha obligat «a buscar nous mitjans de vida, fora de la zona». A més, s'aprecia una crisi de valors important en la societat i es detecten «dificultats per a una ocupació positiva del temps de lleure».

Pel que fa a aspectes positius, s'han destacat les majors possibilitats d'estudi i professionalització, sumades a la millora de les comunicacions.

Segons una enquesta realitzada a 2.000 famílies rurals europees, la mitjana de fills per família és de 3,4, força lluny de l'1,8 que hi ha en el món urbà. De tota manera, segons les conclusions del seminari, la natalitat al món rural també baixa.

Els pares de les famílies rurals «tenen cada vegada més problemes per educar els seus fills, per una incoherència entre els seus principis i els que la societat transmet als joves». Per això, es demana a les diferents administracions que facin costat al model rural.

De viatge

Malgrat que afegiré alguns continguts a l'itinerari que vaig descriure la setmana passada, vull, en primer lloc, donar alguna orientació sobre la manera de traslladar-se.

Tota la zona del viatge pertany a la Palestina ocupada. Però els palestins no senten hostilitat ni antipatia cap a nosaltres, màxim si som llatins. A qui em parla de perills terroristes jo li contesto sempre que per tenir experiència del que són no he hagut de desplaçar-me ni de la ciutat on visc, ni tant sols del meu carrer. Dit això per començar, s'ha de reconèixer que calen certes precaucions. En primer lloc hom no ha de viatjar en un vehicle amb matrícula israeliana. Hom pot agafar un cotxe de línia que surt de l'estació àrab al costat de la porta de Damasc, no obstant, és millor i més segur anar amb taxi i seguint aquestes etapes: 1r. Connectar amb una comunitat religiosa amiga perquè ho consultin a algun taxista palestí que sigui de la seva confiança. 2n. Si ens diuen que el dia que nosaltres hem projectat si pot anar, podem viatjar tranquils. 3r. El preu i l'oportunitat del dia concret hem de deixar-lo en mans de qui ens fa la gestió. En altres temps jo he viatjat més d'una vegada amb vehicles amb matrícula francesa o israeliana però, ara per ara, seria una imprudència. La visita pot durar tot el dia o només mitja jornada, el preu no és mai exagerat pels 40 km que ens separen de la fi del viatge. Aquests conductors acostumen a ser mig guies i mig políglotes. És a dir que si hom sap quelcom d'anglès, italià, francès i castellà, se'ls entén perfectament. El dolent és si hom només sap una llengua, encara que sigui l'anglès. De tota manera acostumen a ser tan amables i expressius que hom acaba entenent-ho tot, malgrat que hagi de recórrer al llenguatge universal i més antic, és a dir el dibuix (l'experiència d'aquest llenguatge val la pena viure-la).

El viatge s'inicia passant en primer lloc per Betlem que, recordem-ho, és on va néixer David i on fou ungit rei. Pocs quilòmetres després, desviant-nos per un camí a l'esquerra arribem als Estanyes del Rei Salomó. D'origen incert però imponents per les seves proporcions, són uns grans

dipòsits d'aigua que s'utilitzaren, almenys en temps d'Herodes, per subministrar el seu palau de Betlem, encara es veu en aquesta població una part de les canonades d'un metre de diàmetre aproximadament i fetes de pedra. Treballs d'aquest tipus només es feien en aquells temps. Si ens endinsem pel mateix camí arribarem al convent d'Hortus conclusus i recordarem el Cantar dels Cantars i a Santa Maria.

Continuant el viatge també a l'esquerra, però en aquest cas al costat de la carretera, es troba el brollador d'Ein-Dirwa o del diaca Felip. El lloc està relacionat amb l'episodi del catecumenat i bateig del primer africà, un servidor de la reina d'Etiòpia, segons ens

ho conten els Fets dels Apòstols en el capítol 8. Al diaca Felip jo l'anomenaria patró de les autopistes, a veure si n'aprenen. La seva astúcia i el seu zel encara són ensenyaments per als homes d'avui. El cristianisme va penetrar a l'Àfrica com a fruit d'una conversa amistosa. Un bateig com aquest probablement ara no seria possible, ja que, segurament ho impediria un sentit buròcrata per part del clergat i uns parents que volen que la recepció del sagrament sigui una íntima festa familiar. Però l'Esperit passa per sobre les estructures, si es troba a gust entre uns homes. ¿El lloc és autèntic? Li preguntava al pare Troadec, dominic i gran exegeta, conductor en el meu primer viatge. La seva resposta va ser: durant el camí de Jerusalem a Gaza aquesta és l'única font que trobem. El lloc és modest i brut, però jo sempre aprofito per aturarme i reflexionar.

En arribar a Hebron després d'haver visitat les tombes dels Patriarques i Matriarques, si us sobren cinc minuts, aneu a veure a la tomba d'Abner i després a casa llegiu la seva història en els capítols 2 i 3 del llibre segon de Samuel.

Si us interessa saber més coses sobre Abraham i no cerqueu una investigació profunda, com a lectura distreta us proposo el capítol que li dedico en el meu llibre *D'Eva a Maria* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat).

■ P-J. Ynaraja, capellà de La Llobeta

Hebron (i 2)

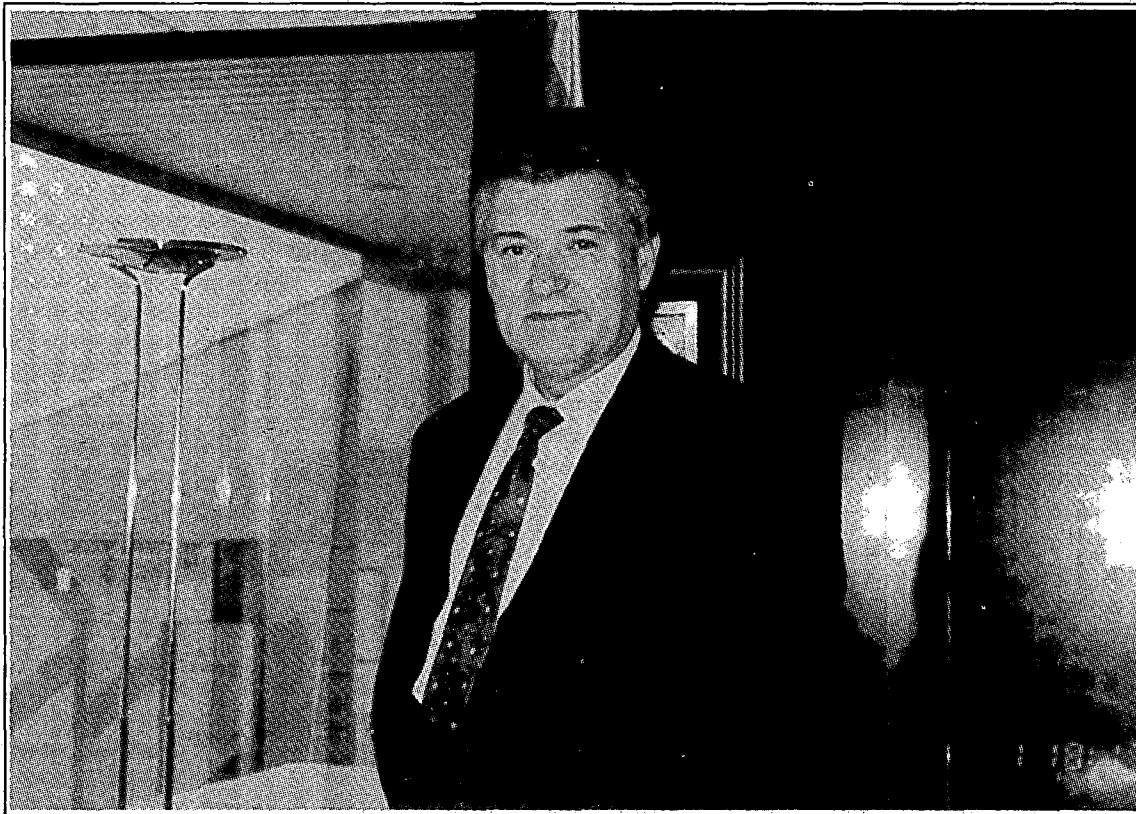
Grans objectius de la política familiar de la Generalitat

Escoles bressol, habitatges socials i reciclatge de la dona

Les ajudes per a escoles bressol, els habitatges socials per a famílies, el reciclatge de la dona que desitja incorporar-se al món laboral, juntament amb la reforma fiscal són els grans objectius que es planteja la Generalitat per al proper any com a punts bàsics de la seva política familiar, segons va declarar el conseller de Benestar Social de la Generalitat, Antoni Comas.

Comas va dir que «en aquests últims anys l'escolarització s'ha incrementat dels 14 als 16 anys, d'una banda, i entre els 3 i 5 anys per l'altra. No es disposa de recursos per aplicar el mateix pels més petits de 3 anys. Per aquest motiu la Generalitat endegarà un sistema d'ajudes per pagar l'escola bressol a aquells matrimonis que treballant tots dos i tenint fills menors de 3 anys no disposin de familiars propers que tinguin cura dels nens».

Aquestes ajudes les donarà la conselleria de Benestar Social, no la d'Ensenyament. «Tot i que el pressupost no està fet, calculem que es destinaran entre 500 i 600 milions de pessetes durant el proper any», va dir Comas, i afegí que «es dona per fet que aquest tipus d'ajuda és provisional, fins que es redueixi l'edat d'escolarització».

El conseller Comas vol donar un impuls a la política de suport a la família mitjançant una sèrie de mesures que es volen portar a terme l'any vinent

Habitatges per a famílies

Comas manifestà que «un altre gran nucli d'aquesta política social per a la família ho constitueix l'habitatge. Corregirem la normativa actual en la concessió d'habitatges de promoció pública i restants ajudes públiques per a qualsevol tipus d'habitatges. Tal com està avui dia podia facilitar l'accés a

aquest tipus d'habitatges a persones que volen independitzar-se i viure soles per damunt d'aquelles que desitgen casar-se. Es prioritzarà als qui formen una família».

El conseller va manifestar que també serà molt important l'increment d'habitatges de lloguer. «Comencen abundar els habitatges de promoció pública de lloguer. Tot i que ja es va preveure, ja temps augmentar aquest tipus d'habitatges, les que

es construeixen ja estaven adjudicades i en propietat però a partir d'ara hi haurà més habitatges públics de lloguer».

Famílies nombroses

Un altre objectiu per a les famílies nombroses, és ajudar-les a disposar d'habitatges més grans. Comas va dir que «es donaran ajudes perquè, segons el nombre de membres de la família i dels seus ingressos,

puguin tenir accés a uns habitatges més grans de 90 m². Això significa també un canvi de normativa».

«Una altra ajuda en el camp de l'habitatge estarà destinada al canvi de casa. Això pot ser molt important perquè a moltes famílies, els cal un habitatge petit en un moment determinat però en créixer la família necessiten un habitatge més gran», declarà el conseller Comas.

Reciclatge de la dona

Un aspecte important de la política de la Generalitat en la seva ajuda a la família seran els cursos de reciclatge de la dona que hagi tingut un fill i desitgi més tard tornar al seu lloc de treball.

Comas va dir que «plantejem a nivell d'Estat una reforma legislativa que permeti a la dona que hagi tingut un fill tenir reservat durant tres anys el seu lloc de treball. Per part de la Generalitat, la conselleria de Treball donarà preferència a aquestes dones en els cursos de reciclatge de formació ocupacional perquè puguin reincorporar-se al seu lloc de treball, sobretot si els canvis tecnològics poden provocar la necessitat de reciclatge».

■ A.E.P.

Afirma el doctor León Correa

«Ens juguem molt en la resposta que donem en el debat sobre l'eutanàsia»

El grup d'Investigació de Bioètica de Galícia, que dirigeix el doctor Francisco Javier León Correa, ha publicat un nou exemplar dels seus *Cuadernos de Bioètica*, aquest cop dedicat a la disjuntiva que es presenta en alguns casos de malalts terminals: ¿Eutanàsia o atenció mèdica?

S'inclouen en aquesta publicació les comunicacions presentades en el I Simposi Europeu de Bioètica, celebrat a Santiago de Compostel·la, on es tracten diferents aspectes dels problemes ètics, mèdics i jurídics plantejats sobre l'eutanàsia.

Durant la presentació d'aquest número, el doctor León Correa subratllà que «actualment la discussió al voltant de l'eutanàsia ja no se centra en el problema clàssic de matar per compassió. El seu centre de gravetat s'ha desplaçat a la qüestió, plantejada per l'autonomisme llibertari, o del pretès dret de ser mort en el lloc, el temps i la manera que hom decideixi, i d'obtenir per això la cooperació del metge».

«Ens juguem molt en la resposta que donem a l'actual debat plantejat al voltant de l'eutanàsia», afirma León Correa. «Podem trobar-la en la superació d'aquestes propostes eutanàsiques, en la recuperació d'una atenció sanitària digna de la persona en la fase terminal de la seva vida, en l'afirmació i reconeixement de la dignitat de totes les vides humanes i especialment de les «inútils» i «imperfectes», així com en l'aprofundiment del sentit del dolor i de la mort per part de tots, i especialment dels professionals de la salut».

■ E.P.

No tinguem por del rei

Segons la dita, tots tenim un rei al cos. Posem-hi molta atenció perquè, normalment, els reis no són partidaris de la democràcia i fàcilment es tornen orgullosos, egoistes i dèspotes. Avui hi ha reis que admeten la democràcia... per als altres, mentre a ells se'ls respectin els seus privilegis.

Cal que hi posem molta atenció perquè ara no es tracta pas de jutjar el cap de la monarquia de cap país sinó que hem de valorar aquell rei que diuen que tots portem al cos i que moltes vegades no actua a cara descoberta. En efecte, moltes vegades, si no hi posem atenció, no l'identifiquem i ens pot semblar que no estem pas dominats per una tendència impura sinó que realment mereixem més atencions que les que rebem. Aquests casos palesen que realment nosaltres podem ser molt liberals, molt demòcrates, fins i tot republicans, però aquell rei interior és del morro fort, i tot sovint ens domina sense que ens n'adonem.

És per això que cal estar atents per arribar a identificar aquest rei, presentar-li batalla i dominar-lo. Això vol dir respectar més els drets dels altres, procurar no ser egoista i no deixar-se endur per l'orgull. La pràctica sovintejada d'aquest exercici crea un costum molt útil ja que pot arribar a ser una reacció automàtica, reflexa, quasi instintiva al cap d'un temps. En aquest cas ja podem estar una mica més tranquils, però no pas del tot perquè els reis sempre estan a punt de reivindicar privilegis.

La tasca és difícil perquè és d'aquelles en què és molt fàcil veure el defecte en el proïsme i, per contra, costa molt més identificar-lo en nosaltres mateixos. Hi ha un mètode molt eficaç que consisteix en fixar-se uns objectius ben concrets relatius a l'orgull principalment però també a l'egoisme.

Si vigilem sobretot aquests dos defectes amb constància i total intransigència és quasi segura la victòria. Els reis tenen els dies comptats. Nosaltres serem millors i els nostres familiars, amics i relacions en general segur que ho notaran i en trauran gran satisfacció.

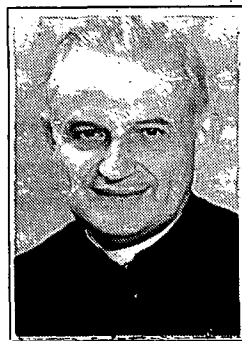
■ Antoni Munné i Tomàs

Els elements que componen el cosmos

Que en són de variades, Senyor, les vostres obres, i totes les heu fetes amb saviesa. La terra és plena de les vostres criatures.

(Salm 103,24)

■ **Francesc Nicolau**

L'or l'hem considerat preciós, és a dir, metall noble no tan sols per haver-n'hi poc, sinó més encara per les seves qualitats, que són, entre altres: el seu bonic color groc característic, la seva res-

sistència a alterar-se, ja que no s'oxida, no es rovella i no és atacat pels àcids ordinaris, —a excepció d'una barreja de nítric i clorhídric, que per atacar el rei dels metalls, s'anomena «aigua règia»—, la seva mal·leabilitat i ductilitat, superior a la de tots els altres metalls, cosa que permet treballar-lo amb facilitat: si el voleu aplanar en làmines, batent-lo, podreu arribar sense que se us esquinçi fins a un gruix

L'explotació de l'or

Ja vam dir que juntament amb el coure i la plata devia ser l'or un dels primers metalls descoberts per l'home. Podria molt ben ser que hagués estat el primer de tots. Entre els granets de sorra d'alguns rius que hagin erosionat una veta aurífera en queden miquetes, més o menys grosses, fàcils de descobrir per la seva lluisor; però tampoc no és improbable que l'home prehistòric ja s'adonés d'alguna de les vetes d'or que es troben de vegades entre filons de quars abans de ser endut per l'aigua.

Si més no, tenim testimonis que l'home del període Neolític ja el coneixia: als palafits d'aquesta època de Suïssa i França ja s'han trobat unes com arracades d'or, i a les tombes de Provença collarets de laminetes i grans foradats que devien servir per a fer-ne enfilalls.

Pels volts del 2000 aC ja se'n troba pertot: a la Mesopotàmia, a Ur de Caldea, joiells i objectes d'or; a Creta i a Grècia continental, vasos, figuretes i caretes mortuòries, com la

encara no sabem exactament on era. (S'han proposat moltes hipòtesis: Armènia, Àfrica oriental, Àfrica del sud, Ceilan, Malaia, Espanya, Aràbia del sud i fins i tot Perú, però el país més probable sembla l'Índia, ja que Sofir era el nom copte de l'Índia, i la versió grega dels LXX tradueix Ofir per Sofir).

L'or es converteix en moneda

No solament a la Xina, sinó també als països on abundava més, com Pèrsia i Macedònia, hom comença a fer servir l'or com a moneda principal, juntament amb l'argent i el coure. I no van trigar gaire a fer-ho també els grecs i els romans. Quan aquests van estendre el seu imperi, la moneda d'or va passar a ser patró quasi universal, i l'or esdevingué símbol del diner. Això va fer augmentar considerablement l'explotació de tots els jaciments coneguts i que se'n obrissin de nous, per tal de poder mercadejar amb l'Orient i comprar els productes cars refinats que consumia l'alta societat romana. No cal dir que aquesta extracció va costar la vida de molts esclaus i condemnats a les mines.

Aquesta explotació de l'or a l'Occident va minvar molt quan la invasió dels bàrbars va posar fi a l'Imperi romà. Ja no es preocupaven d'obtenir tant d'or, però és que, a més, els jaciments tan llargament explotats estaven pràcticament exhaurits. De totes maneres els arenys del Miño, del Sil, del Darro... encara continuaven donant-ne quantitats apreciables. D'aquests rius els àrabs encara se'n aprofitaven.

A l'Edat Mitjana van voler aconseguir or als laboratoris d'alquímia. Creient que l'or era un compost dels quatre elements aristotèlics, buscaren la «pedra filosofal» que tragués d'un altre metall, com l'estany o el coure, allò que desfent la proporció els hauria transformat en el metall preciós. Esforços totalment inútils!

A l'Edat Moderna, després del descobri-

ment d'Amèrica, l'or del nou continent va ser explotat tot seguit pels occidentals. Concretament el de les Antilles ho fou fins al màxim. I quan la cosa ja anava de baixa, amb perills per a l'economia a mitjan segle XVIII, la descoberta dels riquíssims jaciments del Brasil van assegurar l'estabilitat de la moneda. Més tard a la primera meitat del s. XIX, la falta d'or amenaçava un altre cop amb una depressió econòmica i se'n trobà a Califòrnia (1848) i a Austràlia (1851). Quan en començava la mancança, les mines que es trobaren a Alaska (1870) i les de Klondike al Canadà (1896) solucionaren una vegada més el conflicte. I finalment els riquíssims jaciments de Witwatersrand, prop de Johannesburg, al Transvaal (Àfrica del sud) han produït durant aquest segle més de la meitat de l'or mundial; i això que els russos també tenen uns jaciments força rics als Urals i a Aldan (Sibèria).

La producció anual supera actualment el milió de kg. Hem començat dient que l'or es va considerar metall preciós, entre altres raons, per haver-n'hi poc. Però com veieu no és tan poc com això. A més del que es treu de les mines se sap ara que n'hi ha en petítíssimes quantitats a pràcticament totes les roques (els químics actuals saben la manera de detectar-ne la presència d'una deumilionèsima de mil·ligram). Fins en el mar n'hi ha: uns 5.000 kg. per km. cúbic d'aigua. Però treure'n seria molt més car que el seu valor real.

Acabem dient que l'extracció de l'or ha costat moltes fatigues i vides humanes, i hem de dir que és una pena que ara, per causa de ser el patró de la moneda, tones i tones d'aquest metall es consumeixen de soledat als soterranis dels bancs nacionals. I tanta utilitat com reporta el poc que es fa servir en la indústria de la química, de l'electrònica, de l'aeronàutica,... per les seves excepcionals propietats!

Francesc Nicolau és Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

4. L'or, el metall preciós

d'una mil·lèsima de mil·límetre i si el voleu estirar per fer-ne fils d'or podríeu arribar a una finor tal que un filament d'un gram tindria 2 km. de longitud! I això que és un dels metalls més pesants; la seva densitat és 19,3, molt més alta que la del plom, que és de 11,3 i la del mercuri, 13,6.

Però no són aquestes qualitats les que han fet que l'or fos causa de moltes trifulgues i suors a la humanitat, sinó el fet d'haver estat ben aviat la moneda de més valor i després el patró monetari internacional. És una història que val la pena de conèixer:

celebèrrima «màscara d'Agamèmon» de Micenes; a Bretanya, a Anglaterra i fins i tot a Escandinàvia, ornamentacions i vasos; a la Xina sembla que ja pel s. XXV aC ja van començar a explotar-ne jaciments i van ser els primers a fer-lo servir de moneda.

Els egipcis, els caldeus i els pobles de raça semita en general consideraren l'or un metall sagrat i el posen en els temples com un reconeixement de la sobirania divina: li ofrenen el metall més preciós. Per això no és estrany que també Salomó quan dedicà a Déu el temple de Jerusalem hi posés gran quantitat d'or, tot el que va poder, fins i tot portat de molt lluny, del país d'«Ofir», que

Catalunya Cristiana

Puiggrà 5-7
08014 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça
Població D.P. Província Tel

☐ Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària
(en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu que adjunto

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....
Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat

Oficina

Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/líbreta

En un meravellós indret, encara agrest i pastorívol alhora, en la petita localitat de Delfos, al vessant de migdia —gairebé de ponent— del mont Parnàs, ens hem reunit els delegats dels Estats signataris de la *Convenció Cultural Europea*, convocats pel Consell d'Europa. Delfos, per a mi, tenia, a més de l'atractiu d'haver estat el centre umbilical de la civilització clàssica, el regust històric —ignorant pels altres delegats— d'haver estat un dels enclavaments catalans de l'antic ducat d'Atenes, en el segle XIV. La finalitat de la reunió

mentalment, de perfilar la programació de l'ensenyament de la història, essent fidels a la nova consciència europea, en els països europeus a nivell escolar pre-universitari.

Els motius que el Consell d'Europa adduïa per justificar aquesta convocatòria eren diversos. D'una banda la urgent necessitat de trobar uns punts comuns d'entesa sobre els trets essencials que configuren la idiosincràsia europea. També la necessitat de superar els gravíssims danys provocats per l'ensenyament obligatori que durant tants

anys s'ha imposat en els països del bloc comunista. En tercer lloc, els delegats érem convocats per reforçar el recurs a la realitat del passat comú europeu a fi de donar a les joves generacions, i per tant als futurs ciutadans d'aquesta Nova Europa que es pretén de bastir, una arrelada consciència de la europeïtat. En darrer lloc, es proposava de confegir un programa escolar bàsicament comú a desenvolupar en tots els estats-nació i uns programes d'activitats concretes a realitzar amb els alumnes.

La Santa Seu en el Simposi del Consell d'Europa a Delfos

L'ensenyament de la història en la Nova Europa

El Simposi del Consejo de Europa se celebró en Delfos, en el centro religioso de la Grecia clásica

¿Vers una nova Europa?

La primera finalitat quedava fonamentada pel fet que la fi de la divisió d'Europa en dos blocs antagònics, políticament i ideològicament irreconciliables, ofereix, ara com ara, una possibilitat històrica única de reforçar la pau en el vell continent. Sembla que apunta una Nova Europa del tot democràtica. En això, el secretari del simposi, Maitland Stobart, fou contundent. Reprengué el que els caps d'estat de tots els països europeus havien signat com a *Declaració de Viena*, el 9 d'octubre de 1993, que assegura que «Europa pot convertir-se en un vast espai de seguretat democràtica». Les raons que invoca la *Declaració de Viena* són perquè «tots els nostres països estan vinculats a la democràcia pluralista i parlamentària, a la indivisibilitat i universalitat dels drets de l'home, a la preeminència del dret, a un patrimoni cultural comú enriquit per les seves diversitats». Potser aquesta pintura de l'Europa actual no és tan lluminosa com els caps de govern han dibuixat. Tothom sap que hi ha tintes més fosques en les democràcies parlamentàries europees, però, malgrat tot, és cert que els temps presents permeten de fonamentar un futur esperançador, sobretot en contrast amb bona part de la resta del món.

Per altra banda, és cert que aquesta esperançada Nova Europa no hauria de ser destruïda mai més «per les ambicions territorials, el renaixement dels nacionalismes agressius, la perpetuació de les zones d'influència, la intolerància o les ideologies totalitàries». Fendèmens, tanmateix, que preocupen pregonament tots

els europeistes convençuts, sobretot quan hom observa les destruccions i els enfrontaments cruels a l'ex-Iugoslàvia o quan hom constata la creixent corrupció dels partits polítics, les injustícies socials i els efectes del terrorisme polític o les venjances dels neonazis en algunes zones del vell continent.

Un aspecte positiu molt interessant, tant de la *Declaració de Viena*, com de l'opinió generalitzada en els delegats al simposi de Delfos, és la consciència que «la protecció de les minories nacionals és essencial per a l'estabilitat i la seguretat democràtica del continent». És sabut que, anys enrera, aquest punt era inconcebible en molts dels estats europeus tant de l'Est com de l'Oest. Una altra qüestió, tanmateix, és saber si alguns dels governants dels estats-nació actuals estan disposats a anar endavant per tolerar i protegir les minories nacionals. Hi ha encara molts imperalismes lingüístics, culturals i, en algunes zones, imperalismes racials. Però ja és un gran pas endavant que la *Declaració de Viena* i el Consell d'Europa hagin formulat aquest principi.

La història al servei de la veritat

Pel que fa a la segona finalitat del simposi que he apuntat més amunt, és a dir, sobre la necessitat de recuperar la veritat en l'ensenyament de la història, els delegats de molts dels països de l'Est s'han manifestat lliurement. Gairebé han fet una crida dramàtica a l'ajut. Cal tenir present que en els seus països la història era pervertida sistemàticament en funció de la propaganda del partit únic per adoctrinar

els nens i els joves en edat escolar en la línia de les directrius ideològiques marxistes. És a dir, la veritat era conculcada.

En una conversa privada, hom em referí, com a cas curiós per a l'àrea europea de l'antiga Unió Soviètica, que durant l'època staliniana els autors dels manuals d'història i els professors escolars d'història foren constrets a demostrar que el totalitarisme de Stalin era la panacea de tots els mals soferts pels pobles eslaus i russos. Ara, el més simptomàtic és que, més tard, en l'època de revisionisme del període estalinista, els mateixos autors i els mateixos professors foren obligats a blasmar les preteses beatituds estalinianes, però obligats, aleshores, a demostrar l'excelsitud del marxisme post-estalinista. Els delegats de Romania i d'Albània van contar coses terribles sobre la perversió de la veritat en els seus països, on les dictadures marxistes van arribar a extrems nazis de repressió per a qui expliqués la història tal com cal.

Posar l'ensenyament de la història al servei de la veritat hauria de convertir-se en un dels motors de la renovació europea. Aquest ideal sembla assolible si és que els governs dels diferents països promouen amb eficàcia, i no solament amb discursos emfàtics i grandiloqüents com solen fer, i duen a terme les recomanacions dels simposis com els de Delfos, que el Consell d'Europa abona.

La consciència de la Nova Europa

El recurs a les pròpies arrels com a fonament de la nova consciència d'europeïtat fou un tercer tret inspirador

del simposi de Delfos. Aquí he de dir que s'ha treballat molt seriosament. Ara, aquest aspecte, que pot semblar idealment clar, no és tan fàcil de dur-lo a uns termes reals de trets característics de la identitat d'Europa. Hi ha, en efecte, diverses concepcions de què són els valors comuns europeus. De fet, els delegats divergien en assenyalar què és el més característic de l'esperit europeu. És aquí on rau una de les dificultats que considero més greus, i gairebé insuperables, a l'hora de voler fixar unes fites nítides d'acció comuna. El desllorigador sempre és dir que hem de ser *uns* en allò fonamental, encara que siguem *diversos* en allò particular. Unitat en la diversitat. Però molts dels discursos fets en aquest sentit, em temo que són més una proclamació de bones intencions que no pas una fonamentació realista d'uns plans d'acció i de coopeació que toquin de peus a terra.

Malgrat tot, no hi ha dubte que s'han trobat uns punts comuns que poden cohesionar el sentit de pertànyer a un continent que no va a la deriva sinó que té unes fites prou perfilades sobre el seu ésser pròpi. És clar, per exemple, que queda ben clar que Europa és molt diferent de l'Àsia, de l'Àfrica i de l'Amèrica llatina.

Com a visió positiva de les arrels comunes hi ha un renovat respecte a la religió. No hi ha cap dubte que durant la seva història mil·lenària el cristianisme va cohesionar Europa. Però també és cert que la divisió religiosa a partir del segle XVI i les successives guerres de religió van dinamitar aquella *christianitas* de segles. Els ferments ideològics que

→ explotaren en la Revolució Francesa van liquidar la presència de la religió en bona part de les noves nacions-estats contemporànies. I les posteriors formes ideològiques del nostre segle, sigui el marxisme que el nazisme, fins i tot van instaurar règims del tot contraris a la religió cristiana, un dels quals el més extremat fou l'albanès. Potser per això és més significatiu que ara, quan es vol bastir una Nova Europa, sigui feta una especial referència a les arrels cristianes d'Europa. També ací, hi ha una dificultat de fons per establir fins a quin punt els valors cristians es troben o a la base de la consciència europea o han de ser recollits en perfilar les fites del futur europeu. Sigui el què sigui de l'operativitat dels valors religiosos en una civilització postmoderna i secular, cal dir que la tendència dels historiadors, ara, és de prendre en consideració la genuïna força civilitzadora del cristianisme. En aquesta línia de recuperació d'un interès renovat per les formes religioses he de dir que fou aplaudit per tots els delegats la presentació d'un CD-I (Compact Disc Interactiu) sobre els cistercencs.

Mantenint-nos en aquest capítol de la religió com a un element civilitzador de fet innegable a l'hora de precisar la identitat europea, cal tenir present la pressió de l'islam en el passat i l'actual creixement dels musulmans en una Europa que admet la seva immigració com una compensació del minvar demogràfic europeu i com un recurs a una mà d'obra barata. En aquest camp, és molt significatiu que un delegat de la Santa Seu departís amicalment amb el delegat

d'Albània, musulmà de cultura, de religió i de conviccions, i ambdós compartíssim molts dels punts de vista. Això era impensable sis anys abans.

Potser no és menystenible una reflexió addicional sobre el rol de la religió en un simposi del Consell d'Europa. Aquesta és, més tost, una constatació. L'Església catòlica pot participar de ple dret en els fòrums internacionals paneuropeus pel fet que té l'estatut internacional d'un estat. És l'estat de la ciutat del Vaticà. Això fa que tingui un reconeixement jurídic públic internacional que no tenen les altres forces religioses del món, com són ara, o bé les confessions cristianes no catòliques, siguin ortodoxes o protestants, o bé els musulmans. Sovint hom ha criticat el fet que l'Església catòlica sigui també un estat. Però, tanmateix, hom pot contraobjectar que gràcies al seu estatut la Santa Seu gaudeix dels mateixos drets que qualsevol altre estat. Això li permet de fer sentir la seva veu i de tenir vot actiu en aquelles conferències, reunions, convenis o simposis on es prenen decisions d'abast universal. En el cas concret del món de la cultura, la Santa Seu sempre és convocada, ja que en el seu moment va signar i ratificà l'Acta de la cooperació cultural europea.

Programar l'ensenyament de la història

El quart objectiu de la trobada de Delfos era molt més pragmàtic. Es tractava de tres coses: de programar l'ensenyament de la història a nivell escolar mitjà, de convenir a programar algunes activitats complementàries i, fi-

nalment, de presentar exemples concrets d'ús de les noves tecnologies àudio-visuals i informàtiques en l'ensenyament de la història.

Molts dels delegats varem participar activament en la confecció d'un programa comú, apte per ser seguit per a tots els estats-nació d'Europa. Una de les propostes ja elaborades fou la del delegat de Grècia, F.K. Voros, el qual va oferir un esquema prou complet d'estudi de la civilització europea. En la discussió d'aquest programa hi vaig intervenir a fons, essent acollides les meves esmenes pel que fa al capítol de la «reforma religiosa en els segles XV i XVI» i en el capítol relatiu a l'anomenada Pau de Westfàlia (1648), quan a Europa s'acabà el llarg període de la *christianitas*. Les meves observacions varen ser escoltades amb un grau molt elevat d'interès.

Pel que fa a les activitats complementàries al curs escolar hi hagué la ratificació del projecte, ja presentat en el simposi de Bruges, el 1991, anomenat «European cultural routes». Com digué un catedràtic de la Universitat de Lovaina això era turisme cultural, i no ho digué en pla irònic, sinó que ho va defensar com una activitat cultural, que cada vegada més prendrà un especial increment en el futur, suposat que estem en una època de gran mobilitat viatgera i de creixent curiositat envers les particularitats històriques de les diferents regions d'Europa. Aquestes rutes, ja ben programades, són: «Els camins dels pelegrins de la ruta de Santiago de Compostel·la», «les rutes cèltiques», «l'habitat rural», «les rutes de la seda», «les rutes del barroc», «les rutes dels monestirs», «les rutes dels llombards», «la

ruta bàltica», «la ruta dels vikings», «les rutes mozartianes». És evident que hom encara podria programar molts altres itineraris. Cal destacar que les rutes de Santiago, dels monestirs, i del barroc són una ocasió per presentar la vida religiosa del passat. De fet, el programa d'aquestes rutes tracta molt seriosament del cristianisme.

Sobre l'ús de les novetats informàtiques hi hagué una sessió general completa. De Boston vingué una executiva, tècnica en els programes Apple Macintosh dedicats a l'ensenyament, i féu una demostració pràctica de com fer-los servir; de Londres vingué un editor de Compact Discs que informà l'auditori de la forma més útil d'usar la informàtica; uns exemples de material preparat per la casa Philips foren presentats per un professor belga; en darrer lloc, el comitè grec va passar un vídeo sobre el passat clàssic i va informar sobre el programa «Perseus 1.0 Interactive Sources and Studies on Ancient Greece», de riquíssim contingut de documentació arqueològica.

Aquesta sessió resultà de gran interès i entreteniment i va palesar com a les escoles hi ha moltes possibilitats per tal que els alumnes descobreixin ells mateixos, mitjançant l'ordinador i el lector de CD-ROM o CD-I, l'arqueologia, l'arquitectura, les arts plàstiques, la música, els documents, els personatges, etc. del passat comú de la civilització europea. En conclusió, hom pot dir que el simposi de Delfos ha estat una trobada cultural europeïsta reeixida.

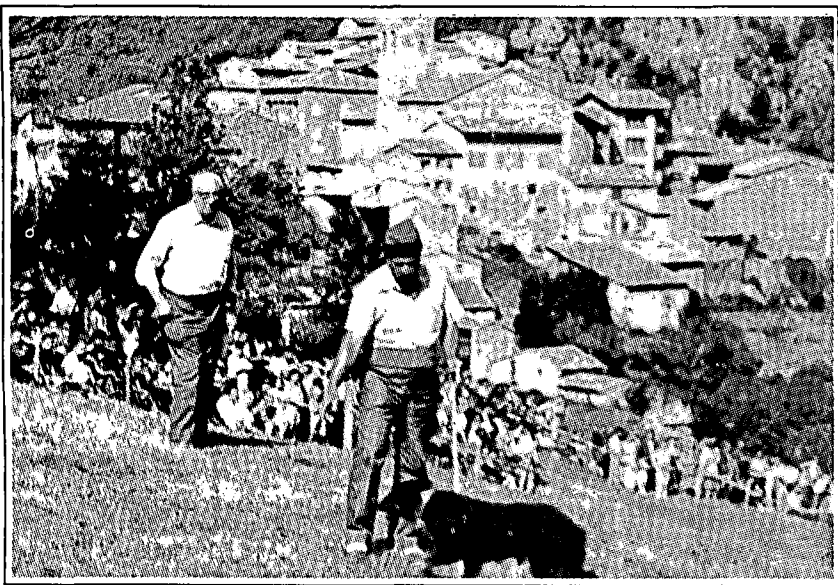
■ Josep M. Benítez i Riera, S.I.

Professor a la Universitat Gregoriana
Delegat de la Santa Seu al simposi

XCVI Viatge Cultural

3 de juliol de 1994

FI DE CURS

Castellar de N'Hug

BARCELONA
COLLADA DE TOSES
CASTELLAR DE N'HUG
LES FONTS DEL LLOBREGAT

MOLT IMPORTANT

— Tots portarem un petit regal sorpresa que sortejarem com a prova de germanor i record d'aquesta Diada. (Intercanvi de regals per sorteig)

DINAREM

Per determinar

Preu: 3.800 ptes., comprenent viatges, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truquen al tel.: 490 59 88 Sra. Roser. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balnes.

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical

AVÍS: La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

Encara que és menys divertida que les cadenes privades

Els europeus consideren que la TV pública és la més interessant

Els europeus consideren que la televisió pública és quelcom més interessant però sensiblement menys divertida que la televisió privada. Mentre un 47% es decanta per l'interès de la televisió pública enfront el 45 de la privada, però només un 28% opta per la diversió que ofereixen les públiques per un 65 per cent de les seves competidores privades.

Segons les conclusions d'un estudi realitzat per la xarxa de centrals de compres publicitàries Optimedia, cinc de cada deu europeus es decanten per sintonitzar canals privats, enfront a un 40 per cent que prefereix els públics, i un 10 que contempla preferentment canals de cable o satèl·lit.

La televisió pública resta especialment ben situada en el tractament que atorga a les retransmissions esportives. Així ho pensa un 45 per cent dels enquestats, per un 35 per cent que opten en aquest àmbit per la televisió privada i un 24 per cent per les cadenes via satèl·lit. Destaca aquest últim percentatge, induït per l'existència de canals com Eurosport.

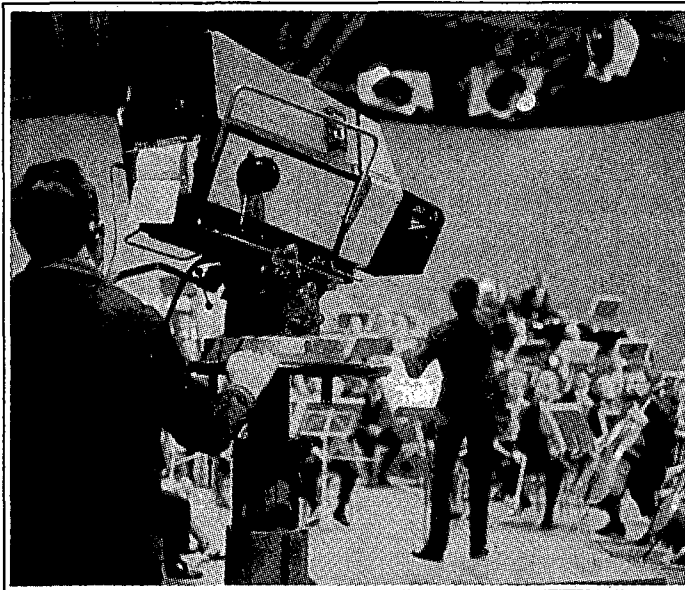
Set països

El treball de camp de l'estudi fou realitzat el mes de novembre passat sobre un miler d'entrevistes a set països europeus: França, Gran Bretanya, Bèlgica, Alemanya, Itàlia, Espanya i Holanda. La percepció d'un major interès per les cadenes públiques és rellevant a Itàlia, Holanda i Espanya. Sobre la diversió que susciten les privades, aquesta percepció és més accentuada entre italians, francesos i espanyols.

En el cas espanyol, La 2 apareix com la més interessant i la millor per l'esport; això últim, segons els responsables de l'estudi, com a producte d'una tradició esportiva de la cadena que no s'ajustaria exactament a la realitat actual. Mentretant, Antena 3 figura com la més divertida.

Futbol, informatius i debats

El futbol és el programa que uniformitza els gustos de les audiències de televisió europees. Ocupa el primer lloc

La TV pública bauria d'oferir una programació de millor qualitat, ja que no bauria d'actuar per motius exclusivament comercials

a nivell general a la Gran Bretanya, Alemanya, Espanya i Holanda.

Els espais informatius ocupen aquest lloc destacat a Itàlia, Bèlgica i Alemanya, on comparteixen lideratge amb el futbol. Finalment, a França són els programes de debat els que ocupen el lloc privilegiat en les preferències de l'audiència. En aquest sentit, els responsables de l'estudi matisen que l'any 1993 fou any electoral a França, cosa que s'ha pogut deixar notar en aquesta classificació.

A Espanya també fou any electoral, i els debats entre José Mª Aznar i Felipe González ocuparen els llocs més alts de l'escalafó d'audiència. Tanmateix, el futbol els derrotà i el programa més vist de l'any resultà ser el partit Espanya-Dinamarca.

L'estudi d'Optimedia considera que l'audiència de la televisió a Espanya repeteix l'esquema europeu, encara que amb unes característiques quelcom més marcades, referint-se al fet que les cadenes públiques són percebudes com a més interessants que en la mitjana europea —gairebé el 63 per cent dels espanyols defensa aquesta posició—, i les privades són vistes com a més divertides encara —el 68 per cent és d'aquesta opinió.

● E.P.

Amb l'obra «Ens casem!»

Mn. Narcís Tibau guanya

el Premi Albada d'assaig

El Jurat qualificador del Premi Albada d'assaig, format per Albert Manent, Francesc Torrella Niu-bó, Maria Matalonga, Domènec Malmierca, Carmen Amat, Francesc Verdera i Josep Figueras, ha decidit atorgar el guardó corresponent a la convocatòria d'enguany, al treball presentat sota el títol *Ens casem!*, del qual és autor Mn. Narcís Tibau, rector de la parròquia de Sant Pere i Sant Pau, de Canet de Mar.

De les cinc obres concurrents al Premi Albada, la més votada en segon lloc ha estat la que duu per títol *Matrimoni, llenguatge del cor*, del senyor Francesc Torralba.

L'editorial Albada, de Terrassa, va convocar aquest Premi d'assaig per tal de recompensar un treball en llengua catalana, que fes referència a la preparació dels joves per al matrimoni i la família, des d'un punt de vista cristià, amb motiu de celebrar-se l'Any Internacional de la Família.

● C.C.

Exposició de l'escultor japonès Noguchi, a la Pedrera

La Pedrera de Barcelona acollirà del 21 de setembre al 21 de novembre una exposició d'escultures d'Isamu Noguchi, amb la pretensió d'establir a través de les seves obres un diàleg entre Antoni Gaudí, arquitecte de l'emblemàtic edifici modernista, i l'artista japonès.

L'arquitecte Fernando Marzá, que muntarà l'exposició combinarà amb aquest objectiu les «pedres» base de les obres d'ambdós creadors.

L'exposició tanca l'exhibició europea de l'obra de Noguchi, mort a Nova York el 1988, segons informaren fonts de la Fundació Caixa de Catalunya, entitat propietària de l'edifici de la Pedrera.

La singular sala d'exposicions gaudiniana acollirà una selecció de 58 de les millors peces realitzades per Noguchi entre 1928 i 1987, a més de al voltant de 30 «escultures de llum» o llums Akari, que l'artista japonès començà a crear fa 40 anys i que es comercialitzen a les tendes de disseny espanyoles a alt preu, ja que no són fabricades en sèrie.

● N.C.

Un ciutadà anglès roba 42.000 llibres en 30 anys

Una passió irrefrenable per la filosofia i la teologia

Charles Le Wisley Jevons, un empleat d'una granja de paons a la localitat de Suffolk (Anglaterra), passarà quinze mesos a la presó acusat d'haver robat 42.000 llibres de teologia i filosofia de biblioteques públiques i universitàries (Cambridge, Durham i Londres), de museus com el Victòria i Albert, d'esglésies i catedrals o de convents de monges.

Jevons és un home acomplexat i solitari, de 49 anys, que va trobar en els llibres l'amor i la comprensió que li negaven els seus contemporanis. No fou un mal estudiant, encara que mai no va acabar els seus estudis superiors. Havia començat una obra anònima, de profunda arrel tomista que supera els 30 assajos.

Al jutge, una mica sever, no li va fer cap gràcia tan irrefrenable passió i l'ha tancat quinze mesos... perquè «no és un malalt mental i perquè millor que sostreure tants llibres religiosos, els hauria pogut llegir i després tornar».

● T.H.D.

Estrenaren una cantata inspirada en la guerra dels Balcans

XXV Aniversari de les Corals Juvenils de Catalunya

Uns 600 cantors de corals juvenils catalanes estrenaren a la sala annexa al Palau Sant Jordi de Barcelona la cantata *Fills del Segle*, inspirada en la guerra dels Balcans i composta amb motiu del XXV Aniversari de les Corals Juvenils de Catalunya (CJC).

La cantata *Fills del Segle*, amb música d'Albert Guinovart i lletra de Miquel Desclot, fou interpretada per uns 600 membres de les Corals Juvenils de Catalunya i l'Orquestra Ciutat de Barcelona, sota la direcció de Salvador Brotons.

La part solista va estar a càrrec de la soprano Marta Clariana, la contralt Cori Casanova, el tenor Joan Cabero i el

baríton Jordi Ricart.

Fills del Segle té com a teló de fons els horrors de la guerra i, en concret, la guerra dels Balcans, explicà el poeta, autor de la part literària, Miquel Desclot.

Amb l'objectiu «d'implicar la joventut», Desclot escollí aquest tema, conjuntament amb Albert Guinovart, en el màxim moment d'apogeu de la guerra dels Balcans i prenent com a punt de partida l'oratori clàssic de Michael Tippett *A Child of our time* —que explica la història d'un nen jueu durant l'ocupació nazi de París.

La cantata, que té una hora i quart de durada, es divideix en set «planys» cantats pels solistes, i en nou cors, «que són els

trossos més èpics i tràgics de l'oratori» explicà el compositor Albert Guinovart, autor de les músiques de *Mar i cel* o *Flor de Nit* de Dagoll Dagom.

Els planys expliquen històries de gent que pateix a la guerra com la noia violada, l'infant orfe, l'anciana bombardejada o el torturat, afegí Miquel Desclot.

La presidenta de les Corals Juvenils de Catalunya, Conxita García, féu balanç dels 25 anys d'existència de la federació i va destacar la millora en la qualitat musical dels joves membres de les corals en els últims deu anys i l'increment de la participació masculina.

● M.F.

Crònica televisiva

La programació de la petita pantalla es basa fonamentalment avui dia en cinc grans vessants: els espais informatius i culturals, els *reality show*, les pel·lícules, els programes d'entreteniment (esportius, musicals, infantils, concursos...) i les sèries de televisió, entre les quals n'ocupa un lloc preminent les telecomèdies. *Villa Rosaura*, *Hermanos de leche*, *Historias de la puta mili* i *Ay señor, señoren* són algunes que s'han estrenat recentment.

L'actor Andrés Pajares és el protagonista principal de la telecomèdia *Ay señor, señoren*, una producció pròpia de la cadena privada Antena 3 TV que s'emet tots els dilluns al vespre. El popular humorista dona vida al pare Luis, un

Un capellà força trempat

sacerdot força trempat amb unes idees i actituds d'allò més singulars per dur a terme la seva missió pastoral en una parròquia situada en una barriada obrera i humil, on es desenvolupa el nucli argumental de la sèrie. Les seves dues eines de treball són la justícia social i l'amor al proïsme.

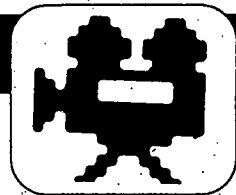
Aquest capellà fa costat tothora a persones —com drogaaddictes o prostitutes— que necessiten el respecte i la solidaritat de la gent però que es troben marginades per la societat. De vegades, fins i tot els acull a casa seva, la qual cosa esdevé com a conseqüència nombrosos episodis còmics però també corprenedors. Al rerafons de cada capítol, es pot afegir una subtil crítica social embolcallada amb pinzellades d'humor de tots els colors.

La sèrie, dirigida i realitzada per Rafael Moreno Marchent, posseeix l'encert de mostrar altres personatges que es contraposen de cap a peus amb la figura del protagonista. Per exemple, don Claudio és un sacerdot veterà i tradicional que no comprén gens ni mica la manera d'evangelitzar del pare Luis tot i que ho accepta amb resignació. Per tal d'aconseguir un major contacte amb els seus feligresos i integrar-se de debò en el veïnat, el personatge interpretat per Andrés Pajares es vesteix i es comporta com qualsevol d'ells. Aquest és el secret del seu triomf com a capellà. Un amic que sempre té les mans i el cor oberts per ajudar a qui truqui a la seva porta.

■ Miquel Àngel Codina Periodista

CINEMA

¿A quién ama Gilbert Grape?

Director: Lasse Hallström. Intèrprets: Johnny Depp, Leonardo DiCaprio, Juliette Lewis.

Endora és un poble de mala mort on mai no passa res. Allí viuen Gilbert (Johnny Depp), la seva mare i tres germans. Formen una família especial. El pare es va penjar fa temps. Amb tot això, la vida va deixar de tenir sentit per a la seva mare, que es va engeixar fins a pesar 230 kg. Hi ha dues filles, on breument es fa una semblança dels seus caràcters. I Arnie (Leonardo DiCaprio), retardat mental a punt de complir 18 anys, que pot morir en qualsevol moment. Les discussions són contínues i la

mare es pregunta sovint: «¿És que no podeu comportar-vos com una família?».

D'això tracta, sobretot, la pel·lícula. De cert procés de maduració que es donarà en els seus components, i que facilitarà la unitat familiar. Com a elements de cohesió juguen un paper important dos personatges: Arnie, un malalt entranable i imprevisible; i Becky (Juliette Lewis), una jove que viatja en una caravana amb la seva àvia, i a qui una pana les obliga a tancar-se a Endora.

Peter Hedges, basant-se en la seva novel·la, adopta al guió el punt de vista de Gilbert. Està fastiguejat del que veu a casa i de la seva feina en un hipermercat, i cerca succedanis de l'amor amb una client quan el seu marit no hi és. Becky el farà canviar en ensenyar-li la bellesa de les coses, motiu que produirà l'ininevitable enamorament.

El suec Lasse Hallström (*La vida com un gos*, *Querido intruso*) té un bon material i aconseguix una pel·lícula interessant. És una pena que a vegades tendeixi a l'excés: en el to histèric d'algunes baralles, en el cinisme amb què retrata certes actituds, en algun enamorament una mica explícit. Manca equilibri. Perquè en canvi hi ha moments commovedors, que deixen entreveure la sensibilitat del director. Hallström compta a més amb una delicada fotografia de Sten Nykvist, i una bonica banda sonora d'Alan Parker i Björn Isfält, que donen suport bé la narració. Tots els actors ho fan bé, però destaca el jove Leonardo DiCaprio, en la línia de papers de disminuïts que triomfen darrerament a Hollywood.

■ J.M. Aresté (Aceptensa)

Premi Montseny de Fotografia 1994

Tema: Qualsevol aspecte o motiu del Montseny.

Obres: Com a màxim tres per concursant i no premiades.

Format: Mida lliure, però cada fotografia anirà muntada amb un suport de cartolina (30x40 cms).

Tècnica: Totalment lliure.

Drets: Gratuïts.

Identificació: Al dors de cada fotografia es farà constar el nom, telèfon i adreça de l'autor, títol de l'obra i la seva localització.

Tramesa: Les fotografies s'enviaran, lliures de despeses, a la seu social d'Amics del Montseny: Mas Segalàs (17406) Viladrau o bé a Amics del Montseny: Bisbe Sivilla 44, pral. 1a, (08022) Barcelona; al sobre es farà constar «Per al VI Premi Montseny de Fotografia».

Totes les obres no premiades es tornaran al seu autor als tres mesos de finalitzar l'exposició.

Data d'admissió: Fins al 30 d'agost de 1994.

Veredict: El dia 1 de setembre. Serà inapel·lable i tindrà lloc a la Sala municipal d'exposicions de la Garriga.

Exposició: Del 2 al 18 de setembre a la mateixa Sala.

Lliurament de premis: Dissabte 3 de setembre a les 19 hores.

Premis:

1r. premi: trofeu Amics del Montseny i 50.000 ptes.

2n. premi: trofeu Amics del Montseny i 25.000 ptes.

3r. premi: trofeu Amics del Montseny.

4t. premi: trofeu Amics del Montseny.

5è premi: trofeu Amics del Montseny.

No es concedirà més d'un premi per concursant.

Jurats: Hi haurà un jurat de qualificació format per cinc membres, alguns de reconegut prestigi en el món de la fotografia i d'altres d'Amics del Montseny.

Publicació participants: Es publicaran el 1r. i 2n. premi i la relació de tots els participants en el llibre *Monografies del Montseny*.

S'inaugura el 7 de juliol

XIV Festival Internacional de Música de Torroella de Montgrí

Vint-i-sis concerts de destacats solistes, cors i orquestres integren el programa del XIV Festival Internacional de Música de Torroella de Montgrí, que començarà el proper dia 7 de juliol amb un recital de la Jove Orquestra Sinfònica de Catalunya, dirigida per Josep Pons.

El Festival s'inaugurarà oficialment el 9 de juliol amb un recital dels galardonats en el Primer Concurs de Cant Jaume Aragall d'òperes italianes i franceses, i en el qual actuarà el propi tenor, segons informaren fonts del festival.

Els 82 cantants inscrits enguany en el concurs són en la seva majoria de nacionalitat espanyola, encara que també hi ha cantants russos, coreans, polonesos, d'Amèrica llatina i Estats Units, entre d'altres.

El concurs compta amb premis dotats amb 1.300.000 ptas cada un per la Generalitat, Ministeri de Cultura i Fundació Caixa de Catalunya al millor cantant català, veu masculina i veu femenina.

Després del concurs s'impartiran els onzè cursos internacionals d'interpretació

musical amb classes del tenor català Jaume Aragall, acompanyat al piano per Amparo García.

El programa del festival inclou cinc concerts de música antiga, un dels quals a càrrec de la Capella Reial de Catalunya, dirigida per Jordi Savall, i un altre pel grup de Música Antiga Praha i set orquestres, amb l'orquestra de Novosibirsk amb un programa d'autors russos i la de Praga que interpretarà Beethoven, entre altres formacions musicals.

El festival també comptarà amb el Cor i Orquestra de la Capella de Sant Petersburg, el piano de Joaquín Achúcarro, el violí de Félix Ayo i quatre estrenes d'obres encarregades als compositors Israel David Martínez, Jordi Codina, Eduardo Rincón i Mario Ros.

Torroella de Montgrí clausurarà el seu XIV Festival Internacional de Música el 3 de setembre amb una actuació del violoncelista romanès Radu Aldulescu.

■ N.C.

Una vila carregada d'història i tradicions

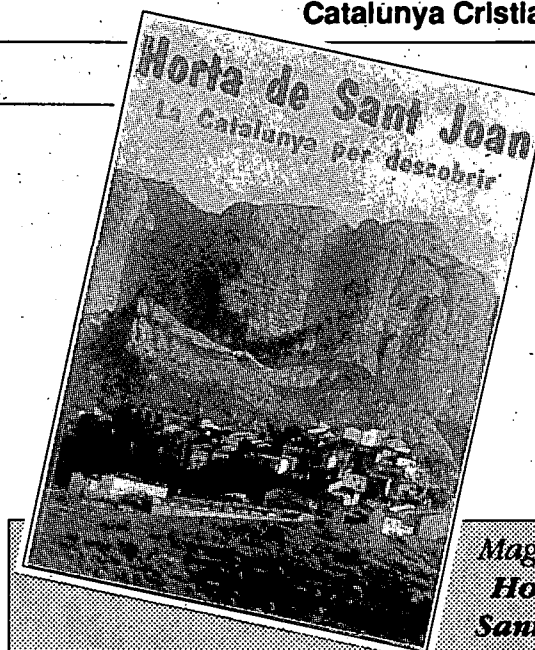
Heus ací un llibre perfectament editat, amb profusió de fotografies i amb la literatura justa per explicar la fesomia atractiva d'un poble de la Terra Alta, l'Horta de Sant Joan, una vila carregada d'història i de tradicions.

Històries antigues i històries recents fan que el lector es vegi sorprès a cada full que gira. I ens parla, tanmateix, d'una terra, la Terra Alta, que potser és de les terres menys conegudes del nostre país i que veritablement val la pena.

Això és el que verament vol aconseguir el llibre. I molt a prop deu estar d'aconseguir-ho, quan en molt poc temps va esgotar-se la primera edició i ja fem aquest comentari quan ha sortit la segona.

En elogi als autors, cal proclamar que només l'enamorament del seu poble i la seva comarca, pot oferir al lector un conjunt tant reeixit.

■ O.C.

Magi Suñe.
Horta de
Sant Joan

El gos, un col·laborador fidel

Aquest és un llibre útil per qui desitja ensinistrar un gos per a una activitat o treball específics, com poden ser la guarda o la defensa, però també serveix per ensenyar a un gos de qualsevol raça conviure civilitzadament i tranquil·lament amb l'home.

No es tracta, per tant, d'un llibre exclusiu per a professionals, sinó que també poden consulta-lo els cinòfils i els amos de gossos amb exigències concretes.

Per ensinistrar adequadament cal saber comunicar; és a dir, comprendre què «diu» un gos i fer-li entendre el que nosaltres volem dir-li. En aquest manual hi trobareu tots els secrets de l'imprinting, de la socialització, de l'enteniment recíproc que l'home intenta establir amb el seu gos, sigui de la raça que sigui. L'obra ofereix instruccions i programes precisos per a cada tipus d'ensinistrament: guarda, defensa, salvament, etc.

● C.C.

Valeria Rossi.
El adiestramiento del perro.
Ed. de Vecchi.

Prosa joanramoniana

Historias y cuentos, va ser un llibre projectat per Juan Ramón Jiménez i compost a la vegada de quatre llibres de prosa: *Edad de oro* (*Historias de niños*), *Hombre compasivo* (*Mano amiga*), *Cuentos largos* i *Crímenes naturales*. Escrits durant molts anys —segons el propi autor, entre 1900 i 1952, successives correccions incloses— se centren, respectivament, segons l'orde de les seves parts, en el món dels nens, en els éssers marginats de la societat, en el tema del dolor humà i en arguments i esbossos, a vegades de caire autobiogràfic, que ens apropen a un possible Juan Ramón novel·lista. En tots ells brilla l'art excel·lent de Juan Ramón Jiménez, que aquí té l'oportunitat d'apreciar el lector en el seu primitiu esplendor, ja que, donat els errors de les dues anteriors edicions, ens indica Arturo del Villar, que les va prologar i ha tingut cura d'aquesta, que «el preparador voldria que ambdues impressions fossin oblidades per sempre, i que la present sigui considerada la primera edició d'*Historias y cuentos*».

● C.C.

Juan Ramón Jiménez.
Historias y cuentos.
Ed. Seix Barral.

BIBLIOTECA DE BOLSILLO

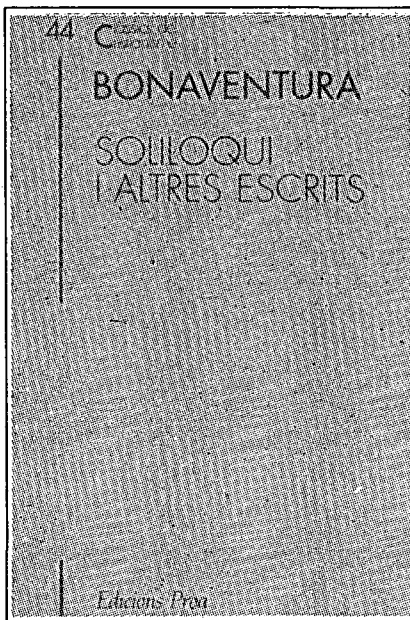
Vers la meditació i la pregària

De temps ençà, el franciscà, pare Agustí Boadas i Llavet, doctor en Filosofia, acostuma a fer les recensions a *Catalunya Cristiana* dels volums que van apareixen en la col·lecció «Clàssics del cristianisme». Ara és ell mateix qui presenta en aquesta col·lecció, la versió i la introducció general d'un volum sobre sant Bonaventura.

Valia la pena incloure aquest doctor de l'Església, que, a més d'haver estat general de l'orde dels framenors, bisbe i cardenal, és un dels pensadors més importants de l'Escolàstica. El mateix Agustí Boadas diu: «Al costat de la seva actuació pública, sant Bonaventura ha estat vist com el punt culminant de la història de l'espiritualitat cristiana i la seva millor síntesi». I afegeix: «El doctor Seràfic reuneix tres elements: la sòlida formació filosòfico-teològica, una profunda humanitat i una experiència de pregària mística».

Formen la tria del volum, els tractats, *Soliloqui sobre els quatre exercicis mentals*, *La triple via* o *l'incendi d'amor*, *L'arbre de la vida* i *El govern de l'ànima*.

En la introducció general, després de presentar unes pinzellades biogràfiques, Boadas estudia el rerefons moral, teològic, i religiós de Bonaventura de Bagnoregio, torsimany eximí de sant Francesc d'Assís, l'orde religiós al qual pertanyia.

En un tercer apartat, Boadas fa una brillant i profunda exposició del contingut filosòfico-teològic de les obres seleccionades. Respon a bastament tres preguntes que ell mateix fa: *¿Què vol dir sant Bonaventura?*; *¿Què ens diu a nosaltres?*; *¿Què cal entendre-hi?* Acaba l'obra amb un quadre cronològic i una acurada bibliografia, seguint el costum en tots els volums de «Clàssics del cristianisme».

Pel que fa a la traducció catalana, no és fàcil emprar un llenguatge planer i alhora fidel a l'original, i més difícil encara en obres d'aquest faisó. Creiem que el pare Agustí ha reeixit en els dues coses. És una sort per als lectors, i li cal un merescut reconeixement.

■ Francesc Gamissans

Bonaventura. Soliloqui i altres escrits.
Traducció d'Agustí Boadas.
«Clàssics del cristianisme». Edicions Proa.

El meu amic Dog

A casa tenim un gos. Estic segur que, a casa vostra, molts de vosaltres deveu tenir també un gos o un gat. A mi m'agraden més els gossos, em sembla. Potser ho fa que, a casa, no hem tingut mai cap gat.

El gos de casa es diu «dog» que vol dir «gos» en anglès. El nom no sé qui se'l va inventar. Em sembla que va ser el pare que sap una mica d'anglès.

El «dog» és alt i gros com un talòs i fan ben bé vida de gos. Vull dir que es passa el dia menjant, jugant, jaient i dormint. Quan arribo de l'escola se'm tira al damunt amb tanta empenya que si bado em tira per terra. Després, si faig deures o llegeixo, s'ajeu als meus peus, ben a prop meu, i em mira de reüll esperant que

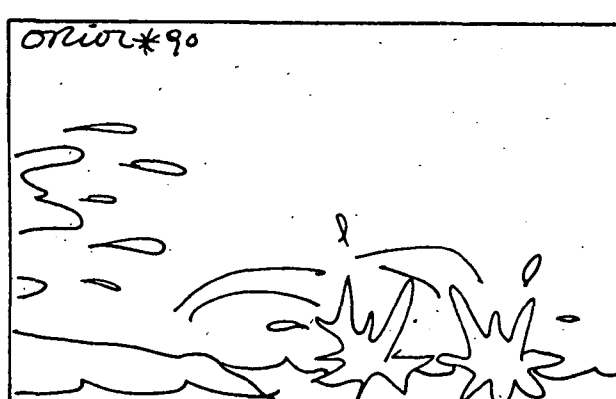
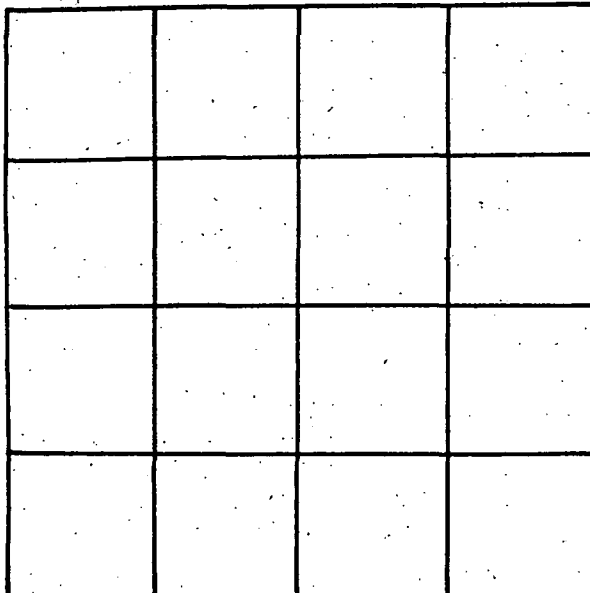
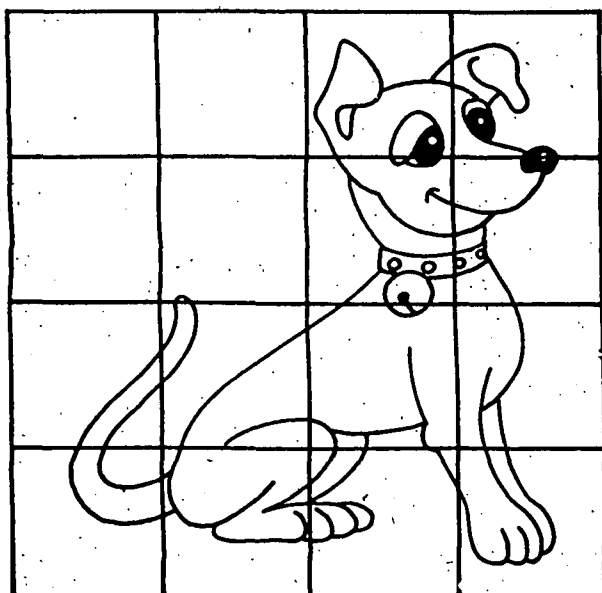
m'aixequi per anar a taula. Quan menjo em toca el braç amb el morro, com dient: «Ep, noi pensa amb mi»; i és clar, quin remei em toca, haig de donar-li un mos de pa, una mica d'això i una mica d'allò.

Tinc un llibre molt bonic de sant Francesc. Diu que a ell li agradaven molt les bestioles. Jo també l'estimo el «dog»; és un bon company i no fa mal a ningú.

Les Eixerides i els Eixerits, com sant Francesc, hem d'estimar les bestioles, i com ell, estimar tothom, ser bons companys i no fer mai mal a ningú.

L'Eixerit

Feu aquest dibuix.

Els follets del bosc i els gnoms de l'aigua

Vet aquí que una vegada, temps era temps, en un país llunyà, qui sap on para, vivia un petit follet de bosc que es deia Gil. El Gil havia viscut tota la seva vida entre els arbres del bosc, i era amic de tots els animalons; els esquiroles, els conills, els mussols, els cérvols, i fins i tot, els llops.

Els follets de bosc són juganers, alegres i despreocupats. Són amics de tothom i tothom els estima, sempre estan disposats a donar un cop de mà a qui els necessita. Només tenen uns enemics: els gnoms de l'aigua.

Els gnoms de l'aigua són molt entremaliats, es passen tot el dia fent malifetes. Viuen als rius, a les fonts, als llacs, a qualsevol lloc on hi hagi una mica d'aigua, fins i tot, als bassals. Necessiten la humitat per viure, i només surten dels seus caus per jugar males passades als seus enemics, principalment els «nyiclis» dels follets del bosc.

Heus aquí que un dia, mentre el Gil jugava tranquil·lament a la vora del Riu Gran, un grassonet gnom de l'aigua l'observava des d'un revolt. En Gil no s'imaginava el perill que tenia tan a prop. Seguia jugant despreocupat, acostant-se cada cop més perillosament al riu. El gnom d'aigua se'l mirava esmolant-se les dents. No el perdria de vista. Estava imaginant un munt de jugades i bromes pesades que podria fer-li a aquell escanyolit follet de bosc.

De sobte, el pobre Gil va relliscar i va caure a terra, a un pam de distància del revolt on era el gnom de l'aigua. Aquest, aprofitant la seva meravellosa oportunitat, va fer un bot i saltà sobre el follet de bosc, que, completament sorprès i sense saber reaccionar, no va poder fer res, i va veure's, en pocs segons, lligat de mans i peus.

—Ha, ha, ha;—reia el gnom de l'aigua, mirant el seu presoner, indefens i mort de por—. Ara ja ets meu. He de decidir què faré amb tu. Però abans et portaré a casa meua perquè et vegin els meus germans.

ANNA

(CONTINUARÀ)

EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

Diumenge 12.00 *La Missa*: amb la participació de la Coral Col·legi Canigó, de Barcelona (arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Carles Pongiluppi (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

13.00 *Pueblo de Dios*: Ciudad joven.

Dimarts 02.05 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 08.00 *Últimas preguntas*.

Diumenge 08.45 *Espacio interreligioso*.

CANAL 33

Divendres 17.15 *Signes dels temps*: Espai obert: «Una comunitat cristiana de laics a la Barceloneta»; Diàlegs: «Congrés de Vida Religiosa» amb la participació de Núria Casas, presidenta d'URC i Àngel Briñas, carmelita; Signes dels 90; Cal saber; 7 dies d'Església; Evangeli avui: a càrrec d'Armand Puig (director: Xavier Martín).

Dissabte 13.05 *Signes dels temps*: (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 17/06 22.45 *Creure, avui*: Tema d'avui: «Els joves i l'Església». Informatiu i Agenda (director: Ramon Safont-Tria).

Dl 20/06 15.00 *Creure avui*: (repetició).

Dv 24/06 22.45 *Creure, avui*: Espai cultural (director: Ramon Safont-Tria).

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge 09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge 10.00 *La música religiosa*: Missa, BWV 234, de Bach; *Les Benaurances*, (Vuitena benaurança), de Franck.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge 15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

Dimarts

15.00 *Frontera*: programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 Déu vos guard! Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home*: el cas de la setmana; l'entrevista amb Mn. Joan Escalés i Barbal, psicòleg i llicenciat en Teologia, delegat de la Pastoral Familiar d'Urgell, i rector d'Enviny; Sugeriments per viure millor la vida i la «carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

Diumenge

09.30 *Reflexió*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

COPE/RÀDIO SABADELL (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*.

21.00 *El Espejo*.

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

22.00 *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona).

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 *Noticiero*.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»).

L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÈ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona;
Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves* (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli* (amb Mn. Pere Carreras), *Església Viva* (presentat per Àngel Rodríguez).

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Stil de Cassà (FM 92.3-92.8) diumenge 10.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h.

Ràdio Grup Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.7) diumenge 9.30h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio Shalom de Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Maria Pont).

L'emeten:

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) dijous 20.30h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107) divendres 20.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.30h.

Ràdio Sarrià (FM 87.6) diumenge 8.30h.

Ràdio Les Planes (FM 107.7) dissabte 10.00h.

Ràdio La Vall (FM 107.6) dimarts 21.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) dimarts 14.30h.

Ona Jove Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.00h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera,

Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00h.

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

Ràdio Vinaròs Nueva (FM 92.8) dissabte 22.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÓ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

Petits anuncis

VARIS

CLASSES bridge per a principiants. Tel. 203 61 81.

LLOGO pis. Tel. 200 46 17.

INFANTS AMB PROBLEMES, per tenir-ne cura. Pilar 50 anys 1/2 jorn. Tel. 284 96 59.

TINCCURA persones 3a. edat onens i feina. Tel. 311 83 34.

LLOGO hab. senyora gran. Estarà com a casa. Tel. 203 61 81.

LLOGO pis. T. 430 72 66.

INFERMERA té cura ancians. Fixa, interina o a hores. Tel. 491 17 68.

NOIA ITALIANA llic. Filologia anglesa, castellà parlat i escrit, s'ofereix per treballar juliol a Barna: Idiomes, cangur, classes part, dependentia. Silvia. Tel. 212 08 32.

PIANOS Jorquera S.A. Lloguer, reparacions, venda, taller especialitzat, sales d'estudi, acadèmia. Molà 20. Tel. 414 02 90, 414 22 98. Fax 414 26 29.

SEGELLS Col·lecció valoro i compro. Pago al comptat, passo a domicili. T. 357 83 94.

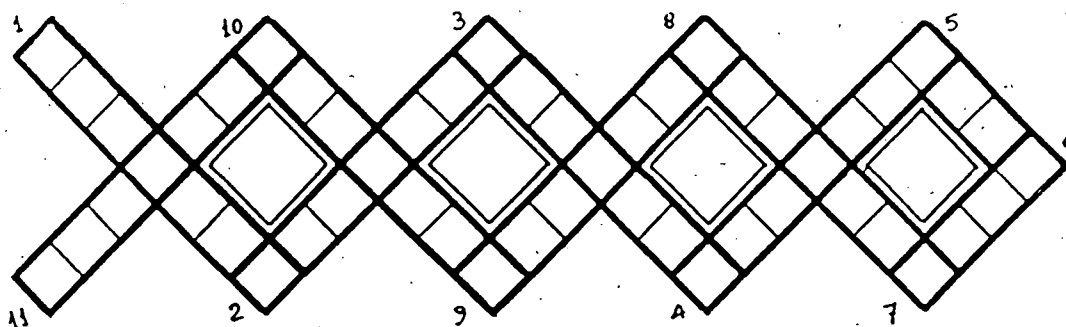
AUX. GERIÀTRICA titulada excel·lents referències s'ofereix suplències en residències o particulars juli-ago-set. Tel. 284 21 44 migdia.

VENC orgue llúrgic electrònic, nou. T. 426 67 23.

ENCREUATS

per Rosa Collell

LA TRENA

Es comença a dalt a l'esquerra, a la casella núm. 1, i es va seguint tram per tram fins a la casella 11, fent zigzag, i que les lletres dels angles i d'intersecció de les paraules coincideixin.

1. Que és motiu que se'n riguin, o es diu d'un preu molt petit.
2. Estrifar teixits orgànics.
3. Mosso, o persona que fa les feines pesades.
4. Punt craniomètric de la sutura digital.
5. Vara de Jessè.
6. Unitat de força.
7. Afectar algú d'una manera agradable.
8. Instrument de teclat amb làmines metàl·liques.
9. Anar per mar.
10. Alliberar mitjançant un pagament.

Solució:

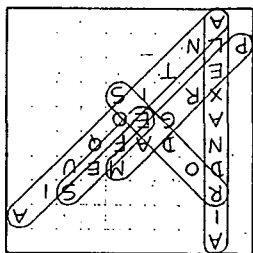
1. Ridícul. 2. Lacerar. 3. Ragaxxo. 4. Obelion. 5. Nard. 6. Dina. 7. Alalaga. 8. Adialon. 9. Navegar. 10. Redimir.

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

CINC CENTRES DE LA CULTURA I L'ART DE GRÈCIA, ELS PRINCIPALS, DURANT EL PERÍODE HEL·LENÍSTIC

C A S O R N A T I X
L I O I A S X O C A
A R I L L U I S I I
S D O P E M E U M L
O N E D A F Q T A L
P A V G E O A Z O E
I X R Q I S L I R O
O E A T U A I Z E R
P L N S V B F L S O
L A O E I O A I M I

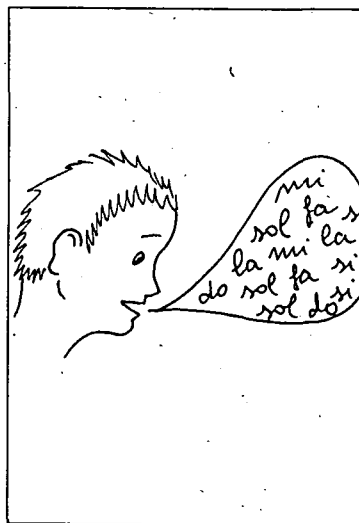

Rodes.
Alexandria, Antioquia, Pergam, Efes.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

¿PARLA LA TEVA NÉTA?

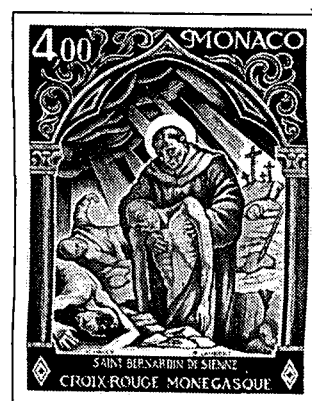

Solució al 768

és F; és TA
És festa.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

BERNADÍ DE SIENA, sant

Segell de Mònaco, del 1975, on se'l veu atenent els apestats. Havia nascut a Massa Maritima l'any 1380, de família noble; quedà orfe, i se'n ocupà una tia seva. Ingressà a la germandat mariana de la Scala i s'ocupà amb altres companys de les víctimes de l'epidèmia del 1400. Poc després, ingressà als framenors i fou ordenat sacerdot. Fou notable per les predicacions i per la tasca de propagació de la devoció al Nom de Jesús. Morí a Àquila l'any 1444.

ESCACS

per Jaume Mora

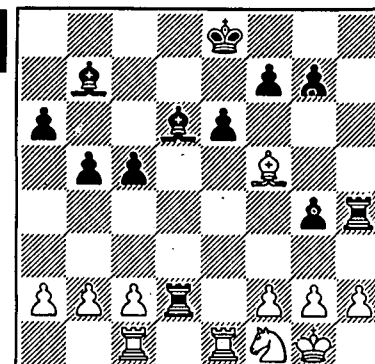
DIAGRAMA 538

Negres juguen i guanyen

En poques jugades, el negre gaudirà de tres peons passats.

Solució al diagrama 537

1 A4A DxA, 2 DxP+ 1-0
Si 1...T8C+, 2 TxT, TxT+, 3 TxT DxA, 4 T6R PxP, 5 D5T D4A+, 6 R2C

ORGANITZACIÓ INTERNACIONAL
DE COOPERACIÓ SANITÀRIA

MEDICUS MUNDI
amb
BURKINA FASO

OUAGADOUGOU

**CAMPANYA
DE LLUITA
CONTRA EL
DÈFICIT DE
IODE**

per a més informació:

MEDICUS MUNDI

c/ Elisa 14, baixos • 08023 Barcelona
tel. 418 47 62 • 418 48 66

Generalitat de Catalunya

**HI HA MOLTA GENT
QUE T'ESPERA:
FES-TE VOLUNTARI!**

**TRUCA AL
900 300 500**

INSTITUT CATALÀ DEL VOLUNTARIAT

T'INFORMAREM!

**ANIREM
ENDAVANT**

Benestar

Social

6 de juny de 1944

Les celebracions del cinquantenari del desembarcament a Normandia s'han anat succeint des del passat 6 de juny.

També les celebracions religioses. La fotografia mostra un aspecte de la celebració religiosa que tingué lloc a Portsmouth en record i homenatge als soldats del desembarcament, amb l'assistència d'unes 100.000 persones.

El Dr. Carey, primat de l'Església Anglicana, saludà «tots aquells que ho van arriscar tot per alliberar l'Europa ocupada, però també perquè la nació alemanya es pogués alliberar ella mateixa de la tirania.»

A la dreta es pot veure també, assegut, el cardenal Basil Hume, arquebisbe catòlic de Westminster.

LLINDAR

El diari *Avui* del 7 de juny publicava una carta d'un matrimoni amic en la qual es feia un encès elogi dels articles del senyor Jaume Lorés: «Els trobem sempre molt encertats: diu el que pensa sense defugir els riscos de parlar clar». La primera part de l'elogi em sembla desmesurat. El senyor Lorés, és veritat, a voltes escriu articles molt encertats. Però el «sempre» suggereix una palesa exageració. Perquè és una opinió força estesa que alguns dels seus articles són força desafortunats, ni que estiguin sempre escrits amb una graciosa i agíllsima ploma. Comparteixo, però, totalment la segona part de l'elogi. Diu el que pensa. I amb això ens assemblem. Però a vegades dona la impressió que es descontrola una mica. Reparteix elogis o anatemes amb una gran generositat. Acostuma també a fer judicis des d'una visceralitat força compulsiva. I quan li convé se serveix profusament dels tòpics.

L'article que va escriure, per exemple, el passat 31 de maig, és d'un d'aquests. Intitulat *Treballadors socials* arremet contra l'acció de clarificació emesa per

l'Arquebisbat de Barcelona dins l'Escola Universitària de Treball Social vinculada a l'Institut Catòlic d'Estudis Socials. I perquè la seva denúncia faci més impacte emocional sobre el lector s'inventa la contraposició entre una pre-

justa i adequada. Ningú no és perfecte. També és veritat que algunes situacions s'han deixat podrir per deixadesa o perquè les resistències internes ja s'havien enfortit tant que la intervenció no semblava oportuna o potser es veia impossible. Una teràpia de xoc sempre és desagradable, però pot ser molt convenient.

Dins d'algunes institucions eclesials hi ha hagut no creients, i també alguns creients, que no han actuat —des que el nou context polític postulava un exercici efectiu del respecte a la pluralitat d'identitats al si de la societat— amb la lleialtat exigible i han minat des de dins la identitat cristiana i eclesial dels centres on treballaven. El pluralisme d'institucions demana que cada una d'elles pugui desenvolupar sense obstacles la seva pròpia identitat. ¿Com jutjar el fet —tan contradictori— de l'absència d'una assignatura que introdueix els alumnes de Treball Social en el coneixement del pensament social cristià?

Es per tot això que resulta absolutament desconcertant l'afirmació del senyor Lorés que «aquesta obra, l'Escola Universitària de Treball Social, era un signe d'identitat de l'Església catalana». Paradoxalment, potser en un cert sentit cal donar-li la raó. Perquè alguns sectors eclesials, el signe d'identitat que els caracteritzà consistí precisament —i insisteixo en el que això té de paradoxa— endegar un procés que portava a la dissolució de la pròpia identitat. Però, deixant de banda ara aquesta hipòtesi, aquí el senyor Lorés, que sovint es mostra tan crític i mordaç amb la progressia cultural i política d'aquest país, demostra estar absolutament mancat no solament del sentit de la realitat sinó també de la veritat de les coses.

Quan es produeixen conflictes, com ara el de l'ICESB, els qui com el senyor Lorés no comparteixen les raons que addueix l'Església, en aquest cas l'Arquebisbat de Barcelona, per justificar una seva intervenció clarificadora, s'arrapen massa sospitosament a argumentacions més emotives que no pas racionals. Més acusatòries que no pas dialogants. Invoquen la por, la cacera de bruixes, el bunker de la nova ortodòxia, etc. Fan un judici d'intencions que no s'ajusta en cap moment a la realitat. És més, arriba fins a desfigurar-la i distorsionar-la fins a l'imaginable. ¿No hi havia una malícia i una perversitat, absolutament injustificables, en la fotografia de postguerra que mostrava alguns bisbes i capellans saludant a la manera feixista en sortir d'una catedral, reproduïda en el pamflet que alguns estudiants repartien davant el bisbat? ¿Qui els induí a una tal acció? Perquè una actuació d'aquesta mena no és precisament un exemple de voluntat de diàleg....

¿Què podem fer, senyor Lorés, perquè lluny de les mútues desqualificacions, les quals creen, sí, una atmosfera de por i d'intimidació, fem possible entre tots, en aquesta hora de la nostra Església, la creació d'una atmosfera de diàleg i de confiança recíproques?

■ Manuel Valls i Serra *director*

El senyor Lorés i l'Església

tesa «escola testimonial», l'estil de la qual hauria estat avalada pel cardenal Jubany, i una «escola que adoctrina en l'ortodòxia catòlica més estricta», la qual vindria propugnada, és clar, pel llop ferotge de l'ortodòxia que es diu Ricard Maria Carles. El seu braç executor seria el Dr. Salvador Pié, el qual hauria passat, segons Lorés, de ser «un dels introductors de la teologia de l'alliberament a Catalunya» (sic) a ser l'àngel exterminador de tota l'obra del Dr. Jubany. La fantasia i la imaginació del senyor Lorés no tenen límits.

A l'esmentat article, hom pot llegir judicis apocalíptics com aquest: «El catolicisme barceloní havia aconseguit unes fites de llibertat d'esperit basades en el diàleg i en el respecte als no creients amb un llistó molt alt. Ara tot se'n va per terra. Es prefereix pocs catòlics però formats en la nova ortodòxia oficial a l'obertura a la societat». Novament l'interès a crear polaritzacions irreconciliables! El Sr. Lorés sap molt bé que un dels problemes del catolicisme català, una vegada mort el franquisme i arribada la democràcia, el generà la necessitat de l'aprofundiment de la pròpia identitat davant unes situacions que, en el seu context anterior, tots jutjàvem com de «suplència» i que després han requerit una clarificació. En aquest procés no tothom, segurament, ha actuat de la forma més

ARA MATEIX

Entre el passat i el present

■ J. Carrera Planas

Ara fa cinquanta anys que les forces «aliades» avançaven imparablement per aquestes terres que avui anomenem la Unió Europea. Acabem de recordar i de celebrar, fa justament una setmana, el seu desembarcament a Normandia. Aleshores l'esperança de tots els demòcrates estava posada en la ingerència dels Estats Units d'Amèrica en els afers europeus. Ho estava també —il·lusament, com després es va veure— la dels demòcrates espanyols, els quals assaborien les amargues conseqüències de la puritana no ingerència dels estats democràtics europeus, uns anys abans, en els seus problemes... Ningú no hauria escrit a cap paret, el 1945, allò que després hem llegit a tantes: «Yankee go home». La primera lliçó d'aquesta història, ¿no és, doncs, que hi ha ingerències necessàries per al bé dels pobles? Però ni Bòsnia ni Rwanda no han conegut aquesta mercè, i el món contempla com van agonitzant, confortats amb el més escrupulós respecte dels estats als seus problemes interiors...

Aquest cinquantenari de la definitiva reculada del nazisme i del feixisme coincideix, tristament, amb la reaparició d'indiscrets inquietants. L'últim ha estat l'assassinat esborronador, a Madrid, d'un home, només perquè alguns dels seus trets físics —era calb i grassonet— responien al disseny d'un joc de rol. Que els autors del crim siguin uns desequilibrats no ens serveix de gaire consol. ¿No ho eren també els inventors dels camps d'extermini? Un altre indicatiu inquietant és la persistència del terrorisme d'ETA i la seva intensificació, precisament, amb motiu d'unes eleccions democràtiques. També podríem parlar d'alguns brots de racisme i dels joves barcelonins judicats, fa pocs dies, per haver agredit uns captaires. La lliçó és que hi ha mals que rebroten. I no poden ser combatuts només amb mitjans exteriors: les armes, les lleis, la retòrica...

La publicació recent del diari del cardenal Jacques Martin ens ha permès de conèixer que, el 8 d'octubre de 1941, Pius XII va dir a Giovanni Battista Montini: «la victòria de l'Eix significaria la fi del cristianisme a Europa». Com ha fet notar el pare jesuïta Robert A. Graham, aquesta és una anècdota sorprenent, atès que el Papa Pacelli mai no va fer en públic un judici tan contundent. Però hi ha un altre testimoni que confirma l'anterior,

Ningú no hauria escrit a cap paret, el 1945, allò que després hem llegit a tantes: «Yankee go home». La primera lliçó d'aquesta història, ¿no és, doncs, que hi ha ingerències necessàries per al bé dels pobles? Però ni Bòsnia ni Rwanda no han conegut aquesta mercè, i el món contempla com van agonitzant, confortats amb el més escrupulós respecte dels estats als seus problemes interiors...

explica el mateix pare Graham. El cardenal Gerlier va confiar al pastor protestant Marc Boegner que, en una audiència privada celebrada a finals de gener de 1941, el Papa li havia dit: «Si Alemanya guanyava la guerra, penso que seria la desgràcia més gran que colpiria l'Església de molts segles ençà». Són expressions pròpies d'un moment en què l'expansió de les ideologies totalitàries —no oblidem la marxista, a l'altre extrem— es plantejava en termes bèl·lics. Ara, en canvi, es torna a plantejar en termes d'una estranya suggestió sobre algunes mentalitats.

La qüestió a considerar és per què aquesta suggestió és possible. En els anys anteriors a la segona guerra mundial molts parlaven dels errors de les democràcies, de la seva incapacitat d'omplir de contingut les llibertats, de la decadència ètica... Alguns també es preguntaven si havia fet fallida el cristianisme. De fet si el «nou ordre» captivava tanta gent era a causa del buit deixat pel vell ordre. ¿No tornen a ser actualitat, *mutatis mutandis*, aquelles mateixes preguntes, mig segle després?

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

Si algú sembra la mala llavor de menyspreu al Poder, sense ni tan sols combatre'l, la subversió encara és més greu

altre dia em deia el meu amic: «Sóc massa orgullós per tenir ambicions de poder». De moment em va desconcertar. A poc a poc, em va semblar entendre'l. El meu amic és massa orgullós per caure en allò que ell considera vulgar: «triomfar» a la vida, arribar al capdamunt, ser de «primera fila», entrar en el joc de la competitivitat.

Potser sí que es massa orgullós el meu amic. No es pot anar per la vida amb aquests fums. Però, també estic segur que el meu amic, amb el seu «orgull», no perjudica ningú... és massa «orgullós» per fer-ho. Els altres, en canvi, es fan la vida impossible mútuament. Com que tots volen «triomfar», tots volen ser de «primera fila», tots compateixen contra tots i arriba un moment que es treuen els ulls.

A la «mili», quan el sargent de setmana bramava allò de «a formar c..., el último, imaginaria», tothom comes ajudeu-me per no arribar l'últim. Calia tenir molt d'orgull per no córrer i incórrer en l'absurda sanció. Doncs, l'orgull del meu amic, penso que és d'aquesta mena: l'orgull que estalvia el càstig als més endarrerits. L'orgull de ser l'últim, de ser d'última fila, de rebutjar la competència per vulgar.

Els altres imaginem que el meu amic actua per enveja, o per covardia, o per manca de «formació». Però s'equivoquen. L'excés de títols, l'excés de «masters», l'excés de paperassa de *curriculum*, no els deixa veure-hi clar. La intel·ligència del meu amic sobrepasa en molt la mitjana, i per això molts ja li han fet la traveta i l'han denunciat com a subjecte perillós. No hi ha cosa que iriti més el Poder que algú el rebutgi voluntàriament. El poderós frueix quan ha pogut ensorrar

L'orgull del meu amic

■ Jordi Bassas i Ribalta

el competidor; aleshores, fins i tot és capaç de sentir-se magnànim i ajudar la víctima, cobrant-li uns interessos raonables. Però el poderós odia a mort l'orgullós que gosa negar-li la competència. Per això el meu amic és persona tan buscada pels sicaris dels poderosos.

El meu amic és perillós, ho reconec. No pas perquè rebutgi la seva «promoció» professional —per ell farà!—. És perillós perquè estableix precedents, perquè dona «mal exemple». El Poder només es pot sostenir en, i per, la competència entre poderosos. Però, si algú sembra la mala llavor de menyspreu al Poder, sense ni tan sols combatre'l, la subversió encara és més greu. Tan greu, que alguns diran, fins i tot, que va contra els preceptes divins... com ho deien les autoritats religioses de l'Antiga Llei contra els apòstols.

El meu amic diu que «és massa orgullós per tenir ambicions de poder». No s'hi fica, però, amb els poderosos. Són aquests els qui amb devota irritació es fiquen amb ell. Per això, avui el meu amic es troba a l'atur.

Jordi Bassas i Ribalta és escriptor i teòleg

SABER ESCOLTAR

L'apostolat específic dels laics

El número 13 del document *L'apostolat dels laics*, del Concili Vaticà II, es refereix a la tasca apostòlica dels laics en el seu medi social. Totes les afirmacions donen un disseny de la figura del seglar i de les tasques que li són pròpies, tant que gairebé li pertanyen en exclusivitat. Això és important, perquè, a l'Església, cada fidel ha d'assumir la seva identitat. La confusió dels papers en dificultaria la missió i llavors ja no seria l'instrument apte —el sagrament— de la salvació universal per al món.

El text mencionat destaca l'esforç dels seglars per a «penetrar d'esperit cristià la mentalitat i els costums, la legislació i les estructures». I afirma que aquest tipus d'apostolat és «gairebé únicament

una tasca i una responsabilitat dels laics, que ningú, com ells, pot assumir com cal».

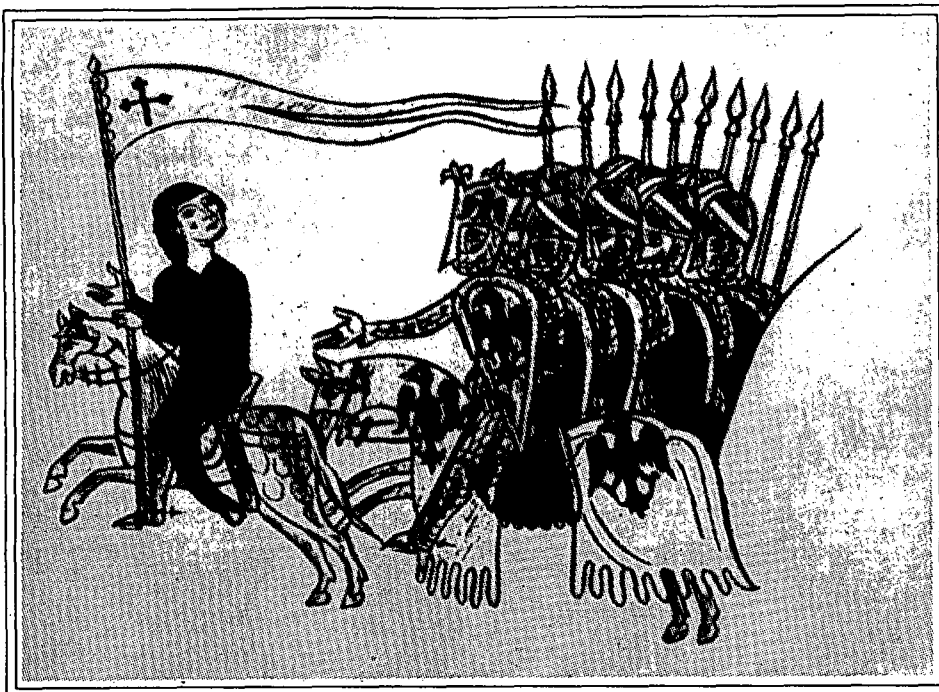
Aquí se'ls recorda com poden desenvolupar el seu apostolat de contacte personal, tan important en el camp de la transmissió de la fe. Se'ls fa avinent que el testimoniatge de la vida necessita el de les paraules, perquè fets i mots han de discórrer en paral·lel; són signe de credibilitat en la seva coherència. Finalment es concreten els camps d'actuació: treball, professió, estudis, barri, esbargiments, associacions. Indrets en els quals els laics «són els més qualificats per poder ajudar els seus germans».

■ Joan Guiteras

L'arrest de tots els Templers en territori francès va succeir sota l'ordre de Felip el Bell, en una nit: la del 13 d'octubre del 1307. Segons Régine Pernoud «fou la primera operació de policia política de la història, una batuda simultània, secretament preparada durant mesos; precedida per una campanya de propaganda difamatòria contra les víctimes, i seguida d'un procés-farsa on el caps Templers, absolutament innocents, foren obligats sota tortura a acusar-se de culpes imaginàries. Com en els processos estalinians dels anys 30».

Aquesta també és l'opinió de l'historiador i teòleg alemany Andreas Beck, autor d'un assaig, *La fi dels Templers*. Fa pocs dies s'ha sabut que el Papa vol preparar l'Església per al començament del tercer mil·lenni amb una confessió oberta dels seus «errors històrics». Beck es pregunta: ¿Per què no també l'error judicial comès contra els Templers? «El Papa hauria de retirar l'anatema llançat contra els Templers el 1314 i reconèixer d'haver avalat el més gran assassinat judicial de l'Edat Mitjana». El teòleg ha demanat una revisió d'un procés esdevingut fa més de sis segles, i fins i tot, ha parlat de «rehabilitar l'Orde».

«Veritablement el Papa mai no ha condemnat l'Orde dels Templers», precisa el medievalista Franco Cardini: «L'any 1313, en acabar un procés que va durar set anys, Climent V es va limitar a dissoldre l'orde, però —en clara polèmica contra Felip el Formós— sense cap condemna. Donada la situació el Papa no podia fer res més». Era, en efecte, el temps de la «captivitat»

Un cavaller templer guia un rei i uns soldats en una miniatura del segle XIII

Els Templers, primers «cascos blaus»

■ Maurizio Blondet

1314 sota acusacions infames: pràctiques satàniques, conjura, sodomia, sacrilegi. «Encara està en vigència la llegenda que els Templers allotjaren sentiments antipapals i filo-imperials, és a dir, guibelins», explica Cardini: «Però és una llegenda nascuda entre el segle XVI i el XVIII».

que un pelegrí que se n'anava de París dipositava de bona gana en els Templers parisencs uns diners a canvi dels quals rebia un xec a crèdit; sabent que podia canviar-lo en moneda local, sense enganys, prop de qualsevol altre monestir de l'Orde (precisament fou el desig d'apoderar-se de les presumptes riqueses dels templers el que va empenyer Felip el Formós, sempre escàs de fons, a perseguir-los). D'alguna manera, doncs, en l'Orde dels Temples s'entrellaçaven les prerrogatives de «l'autoritat espiritual» (eren religiosos) i les del «poder temporal» (eren guerrers i honestíssims banquers). La separació violenta de les dues esferes fou una tragèdia per a Europa; «Encara que —recorda Cardini— ja en el segle XI «l'entourage» del papa Gregori VII començà a deslegitimar el rol sagrat del poder laic. Les conseqüències fatals, es veuen ara: subjektivisme moral, laïcisme d'Estat, dificultats d'elaborar una ètica civil cristiana».

¿Són, llavors, «actuals» els Templers? ¿podria renèixer l'Orde? ¿podria l'Església

tornar a reclutar homes de fe de blanca capa croada i armar-los de l'equivalent contemporani de l'espasa de cavalleria, el Kalashnikov? La resposta de Régine Pernoud és sorprenent: «Fa vint anys, una idea d'aquest gènere hauria semblat ridícula. Però avui els Cascos Blaus han d'anar a Bòsnia o a Rwanda a guerres encara més bàrbares o força més incivils que les medievals, on es dispara sobre els hospitals i sobre els infants. Els Templers eren els Cascos Blaus de l'època. I avui ens caldrien Cascos Blaus que no fossin només mercenaris, sinó homes veritablement desinteressats, encoratjats per una fe veritable, ascetes capaços d'usar la força "només" en defensa dels més febles». Encara sobreviuen ordes cavalleresques com l'Orde de Malta o de sant Joan, recorda la historiadora francesa, que avui es dediquen a actuacions humanitàries.

Cardini és del mateix parer. «Un renaixement de l'Orde dels Templers com a societat de voluntariat dedicat a les ajudes caritatives a zones d'alt risc encara compliria la seva funció. Especialment quan el nostre segle XX ens fa assistir a una creixent incapacitat dels Estats, o de les organitzacions internacionals, a protegir els indefensos». El professor Massimo Marcocchi, historiador de la universitat catòlica de Milà, reconeix: «Actualment seria urgent rehumanitzar la guerra, que s'està convertint cada vegada més en un assassinat». Però dubta de la utilitat d'un retorn dels Templers: Segons la meua opinió, li cal preguntar-se què hi ha darrera de certes melangies per la tornada de certes formes de cristiandat. Hi ha els cavallers de Malta, a Sicília, acusats de coses no gaire boniques...».

Els Templers eren Benedictins. Fou Bernat de Claravall qui va escriure la seva regla. Segons l'opinió del pare Giorgio Picasso, benedictí, professor d'història de l'Església a la Catòlica de Milà, no és oportú «restaurar» l'Orde cavalleresc: «Certs ordes religiosos esgoten les exigències històriques que les va veure néixer», explica: «probablement, avui, els ordes mendicants o el dels mercedaris, nascut per alliberar els esclaus, no serien re-fundades "ex novo". Només els ordes contemplatius, per dir-ho així, mai no perden actualitat». Però fins i tot el culte benedictí salvaria alguna cosa dels Templers: «Aquella certa virilitat espiritual que fa viure la vida com a "militia Christi"».

Maurizio Blondet és col·laborador d'«Avvenire»

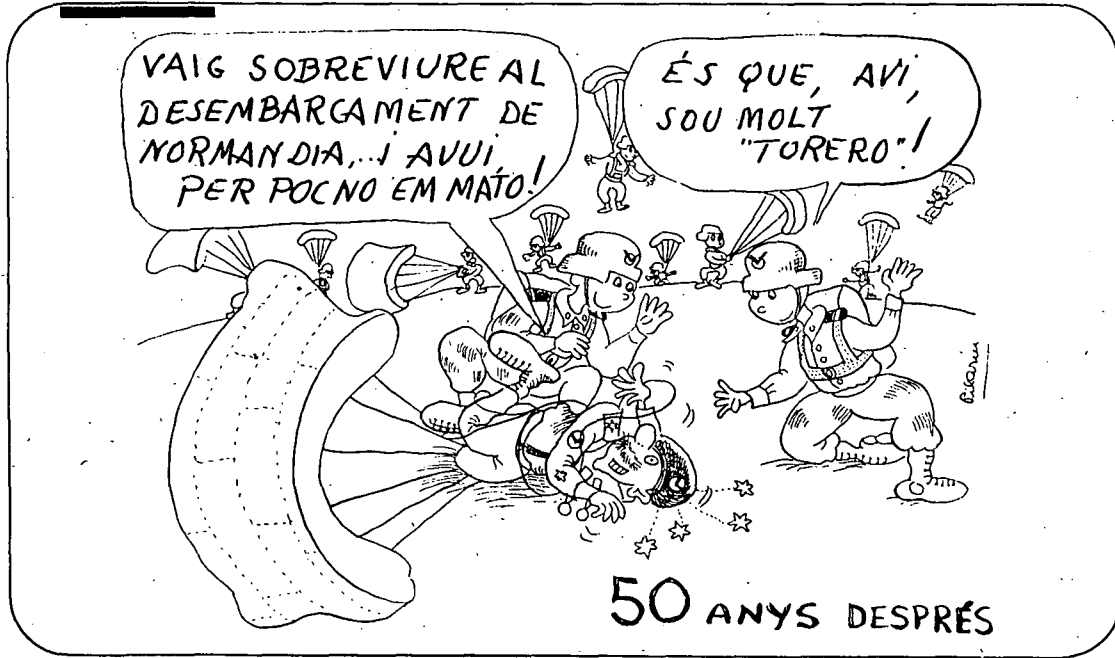
RESPIR

Quan les coses no van bé

És freqüent de sentir dir que les coses no van bé; encara que no ho sentíem dir, prou que ho veuríem, perquè tots tenim experiència que de fet les coses no van almenys tan bé com voldríem i com ens sembla que haurien d'anar. Fent un pas més, també se sol dir en ambients cristians que sembla mentida que Déu, que diuen que és bo, no s'hi posi seriosament, com ens hi posaríem nosaltres si en tinguéssim el poder. Sempre hi ha hagut gent que ha tingut la temptació de sortir en defensa de Déu, i han nascut discursos apologetics. Tanmateix, ¿de què l'hem de defensar, Déu? ¿Davant què l'hem de defensar? ¿És, Déu, defensable? Un dia vaig sentir algú que, sense cap pretensió de defensar Déu, deia el següent: «Si Déu pensés que deixant que el món vagi com va s'havia de perdre algun dels seus, faria els miracles que calgués per salvar-lo; però com que no té cap por de perdre'n cap!» Ara no m'explicaré, però veig en aquestes paraules un camí fecund.

■ Miquel Estradé

ACUDIT

50 ANYS DESPRÉS

Des dels anys setanta, alguns noms s'han associat a una teologia contestatària a l'ensenyament de l'Església. Als noranta, n'emergeix un de nou: Eugen Drewermann. Fins fa gairebé cinc anys, era un perfecte desconegut llevat d'alguns cercles teològics alemanys. Però avui el seu pensament es difon per Alemanya i comença a ser conegut en altres països, com França i Itàlia.

Drewermann pretén reinterpretar la fe amb l'ajuda de la psicoanàlisi, en una època que acull amb més reserves les teories freudianes

PER A DREWERMANN, EL CRISTIANISME ÉS UNA COL·LECCIÓ DE SIMBOLISMES PRESOS DE LES MITOLOGIES EGÍPCIES, JUEVES O HEL·LÈNIQUES

s'entossudeix a romandre a l'Església catòlica. És poc convincent la resposta que només pretén, «per la crítica, ajudar-la a evolucionar, a reformar-se, a tornar a la font».

Aquesta acurada imatge de David contra Goliat li ha proporcionat una aurèola que, sens dubte, ha contribuït a la difusió d'unes obres que reunien totes les característiques per no atreure un editor comercial. Els seus llibres són densos, pesats de llegir, voluminosos. L'obra que el féu famós fou *Psicologia del profund i exegesi*, de gairebé 1.500 pàgines; de la més difosa, *Clergues*, malgrat les seves 900 pàgines, se n'han venut més d'un quart de milió d'exemplars a Alemanya en dos anys.

vocació i la condició sacerdot pel sedàs de la psicoanàlisi. L'infant, al sentiment de «fús», reacciona amb el descompensador de donar-se i criticar-se a imatge de la mare, sacrificada al marit. I ha ací que l'Església es presenta com una mediació maternal: així per a Drewermann la vocació. Però resulta que aquesta mediació és autoritària, tirànica i possessiva; reprimeix no ja sols la sexualitat, sinó la personalitat, produint homes i dones reduïts a la condició de funcionaris eclesíastics dominats per l'angoixa. Una experiència personal de treball coterapèutic en aquest camp, amb unes dades estadístiques segles quals ni més ni menys que terços dels clergues cerquen la sexualitat una via de sortida a l'angoixa —dividits a parts iguals en homo i heterosexuals—, intenten avalar les seves afirmacions i aporten un morb sermó útil a l'hora de vendre exemplars.

¿Hem arribat a les conclusions finals, després dels principis posats en obres anteriors? Vegada, potser ens trobem aviat en els orígens. Drewermann és fill d'un protestant, capatà una mina, que mai no va poder refer-se d'un massiu accident costà la vida a molts dels seus companys, i mai no va veure a bons ulls la vocació del seu fill d'una mare catòlica, primmir i sofrent, exponent del més estricte rigorisme.

Fou el 1966 en ser nomenat capellà d'un hospital, quan trontollar la fe del sacerdot. havia cridat l'atenció per la rígida defensa de les seves conviccions. Fora de les asèptiques aules, es trobar amb un sofriment per al qual les seves respostes acadèmiques no aportaven l'alleujament esperat. Buscà aleshores solucions en la Medicina i estudià psiquiatria. Allí va descobrir el psicoanàlisi del profund i l'inconscient col·lectiu. En molts casos la psicoteràpia no cura la malaltia, però esmorteïx els seus efectes. Algunes coses eren, i semblava suficient perquè Drewermann canviés de creences. La resta va venir després, sistemàticament, pas a pas.

Mística de la naturalesa:

És més fàcil descriure mals que trobar remeis; destruir que construir. Drewermann es proposa desbastar el missatge i l'orga-

La teologia d'Eugen Drewermann

La fe, passada pel sedàs de la psicoanàlisi

Calien noms nous. El marxisme ha quedat desacreditat, i els qui volien aplicar-lo a l'Evangeli comencen a retirar-se o a buscar unes altres línies de pensament. Els representants més significatius del dissens sembla que han dit tot el que havien de dir. I, sobretot, comença a generalitzar-se la idea que tota una època del pensament ha caducat, i ha de ser substituïda per corrents més nous: el modernisme mor, neix el postmodernisme.

El Credo, col·lecció de simbolismes

A Alemanya, Drewermann és quelcom més que un escriptor dissident. Ja ha passat el temps de la prudència, en què només s'atacaven amb claredat algunes veritats de la fe —almenys, eren el centre de les polèmiques—, o es dissimulava la subversió de les creences en llibres amb doble lectura. Drewermann afirma

obertament la seva visió del cristianisme: una col·lecció de simbolismes, manllevats d'aquí i d'allà, de mitologies egípcies, jueves o hel·lèniques, aplicats a un hebreu anomenat Jesús; un sincretisme d'elements que no cobren el seu valor com a realitats, sinó com a símbols.

Des d'aquesta premissa, es pot suposar com sortiran els articles del Credo: Jesús com a Fill de Déu és una representació simbòlica de l'amor de Déu; els seus miracles —que «no han de ser presos com la manifestació de fenòmens sobrenaturals»— cal entendre'ls «en el context de la psicodinàmica de l'angoixa i la confiança»; la seva Passió «podria ser el símbol d'una ruptura total de la confiança entre Déu i l'home, però Jesús ho converteix en un símbol d'un Déu que conserva la seva confiança en l'home»; la Resurrecció és el missatge simbòlic —inspirat en la mitologia egípcia— que l'amor és més fort que la mort, l'esperança més vigorosa

que la tomba, i Déu més poderós que la desesperació; la virginitat de Maria «és una imatge mitològica represa pels primers cristians per explicar que Jesús no pot ser considerat només com a fill dels seus pares». I així podríem continuar indefinidament.

Imatge de perseguit

Aquest sacerdot i psicoterapeuta, que el juny farà 54 anys, s'ha construït un mirador al seu Paderborn natal, des del qual sembla immune a qualsevol censura. Si el seu bisbe li prohibeix l'ensenyament a la Facultat eclesialística (1991), Drewermann passa sense contratemps a fer classe a la civil. Si li prohibeix la predicació (1992), trasllada l'enrenou docent a l'exterior de l'Església. Si, en fi, el suspèn (1993), no sembla afectar-li molt ni en la seva persona ni en la seva vida.

L'única pregunta que el fa sentir-se veritablement incòmode és per què, amb les idees que té,

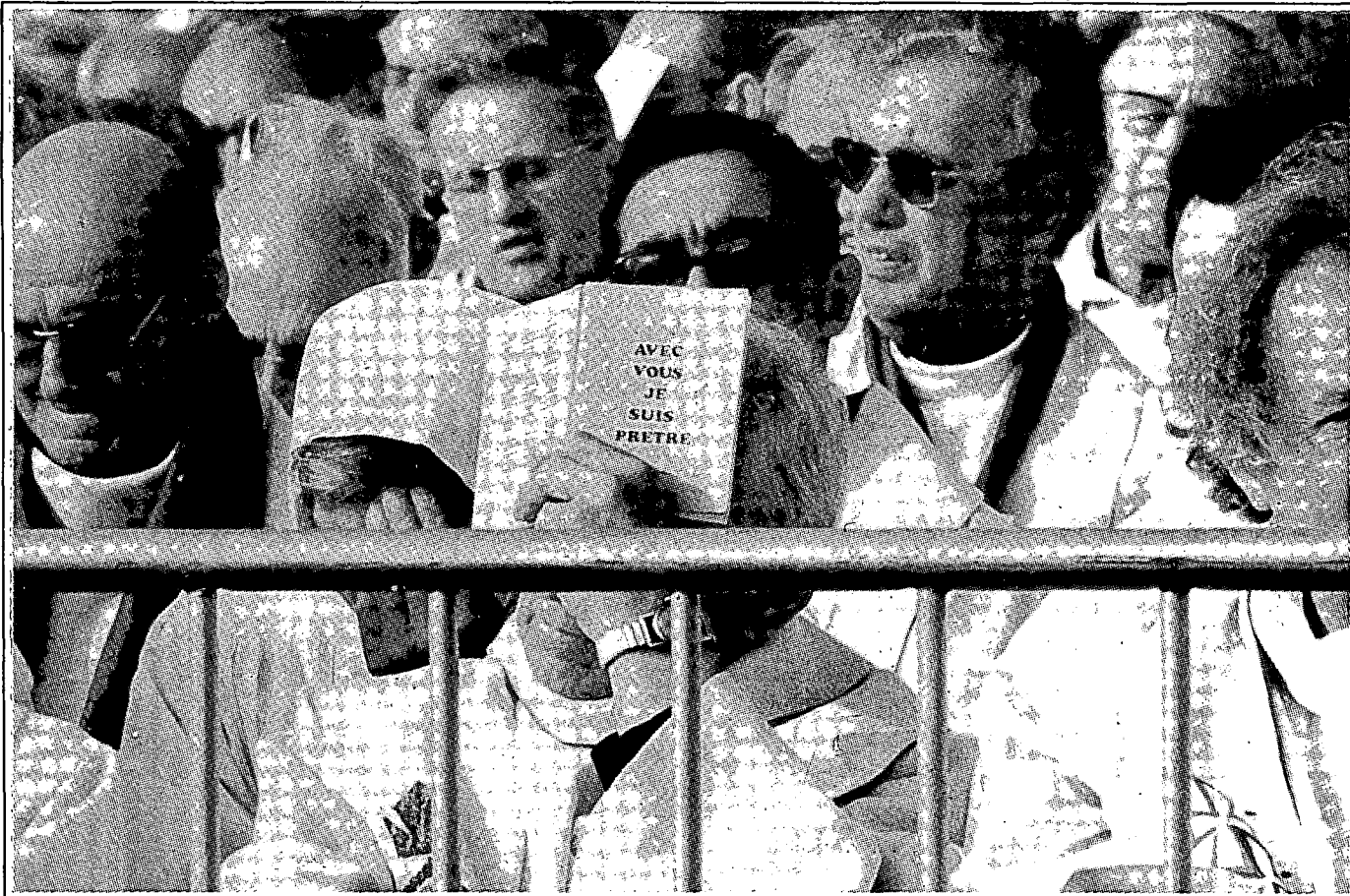
¿Inconscient col·lectiu o vocació?

Però ¿on rau l'originalitat de Drewermann? Perquè podria objectar-se que aquest enfocament de veure mitologies en la fe cristiana es va difondre ja el segle passat, amb un Reimarus o un Harnack, per dir algun nom; i en el nostre segle hi ha una teologia protestant en aquesta línia —Bultmann és aquí el més conegut—, que ha estat seguida més o menys obertament per algun pensador catòlic de les passades dècades.

Potser la resposta rau, d'una banda, en l'obert desafiament de Drewermann a la Jerarquia catòlica; i, per l'altra, en l'encadenament detallista que tenen les teories del capellà-psicoterapeuta de Paderborn amb les doctrines psicoanalítiques, particularment amb la de l'inconscient col·lectiu de Carl Jung.

El cas de *Clergues* (*Kleriker*) és significatiu. Es tracta de passar la

«Clergues»
és l'obra
més difosa
de
Drewermann.
A Alemanya
se n'han
venut més
de 250.000
exemplars
només en
dos anys

zació de l'Església. Però, sobre aquestes ruïnes, ¿què vol aixecar?

Si la crítica és palmària, les seves propostes i afirmacions disten de ser clares i precises. Drewermann parla d'una sola forma futura de religió amb vagues al·lusions a «aquesta mística de la natura que intenta promoure el moviment New Age», amb elements presos de l'hinduisme i taoisme, però sense arribar a ser panteista, i mantenint alguns trets cristians. Barreja difícil i ambigua que, malgrat que utilitzi un pensament debíl i afirmar que la fe «no és una qüestió de doctrina, sinó una qüestió existencial, una opció vital» —aquests són els trets que fan de Drewermann un postmodern—, necessita una justificació que no aporta.

Eugen Drewermann es basa en algunes experiències desafortunades, provocades sigui per una fe superficial, sigui per la tragèdia que en moltes vides ha suposat l'adhesió a una utopia modernista. Però no resol cap problema. La seva postura porta al més gèlid buit. Les respostes que il·luminen l'arrel dels mals, i poden extirpar-los, només naixeran d'una ferma adhesió a la fe revelada, de l'acceptació que Crist, el Fill de Déu, ha alliberat els homes de vells i nous mites.

■ Julio de la Vega-Hazas
(Aceprensa)

Drewermann creu que l'Església produeix uns homes i dones reduïts a la condició de funcionaris edesials i dominats per l'angoixa

Ideologia, no ciència

La traducció francesa del llibre «Clergues» va motivar unes reflexions de Mons. Georges Gilson, bisbe de Le Mans, de les quals prenem alguns paràgrafs (La Croix, 5-III-93)

L'Església no té bona premsa. Des de fa trenta anys, es degrada la imatge que es dona de l'Església catòlica. (...) En el seu llibre *Clergues* Eugen Drewermann ofereix una explicació que vol ser inequívoca: la culpa és dels «clergues». Però aquests no són més que les víctimes del «sistema catòlic». Els quals es troben en inferioritat de condicions.

La tesi no admet concessions, i s'alimenta d'una erudició desbordant i copiosa. Drewermann pretén demostrar científicament que tots nosaltres —ell, jo i tots aquells i aquelles que inclou en el concepte d'estat clerical— estem sotmesos a un jou ideològic que ens ha despersonalitzat. El clergue és el ministre d'una religió no per la seva persona, sinó essencialment per la seva funció, com un funcionari que administra el que és diví. (...) Així, el

sistema ens hauria fabricat de tal manera que seriem «funcionaris de Déu», dòcils i paralyzats. I en el llibre això s'aplica a totes les religions i a tots els religiosos, a tots els sacerdots i homes d'Església d'arreu del món. Això inclou centenars de milers de persones. Massa! Tot el que és excessiu no és científic. (...)

Aquesta globalització és fins i tot sorprenent venint d'un psicoanalista. Normalment, el psicoterapeuta no tracta més que casos personals. En efecte, l'autor diu que vol revelar l'ànima ferida del clergue «psicoanalíticament» (paraula que utilitza centenars de vegades).

L'apropament a la persona humana pot fer-se a diferents nivells. El metge mira d'una certa manera i amb la seva ciència particular. L'enamorat té una visió totalment diferent. El sociòleg estudia les relacions humanes amb uns altres instruments. L'home espiritual ho fa d'una altra manera... La psicoanàlisi és una via de coneixement racional. No és just reduir la persona humana a la mesura de l'instrument que s'utilitza. Tant més que, sense exposar els casos concrets, el doctor Drewermann decideix deliberadament passar per l'«scanner psicoanalític» personatges de novel·les, els tres consells evangèlics, els sants fundadors dels grans ordes d'Occident, l'estat clerical i, en fi, el «sistema catòlic». Hi ha un error de mètode.

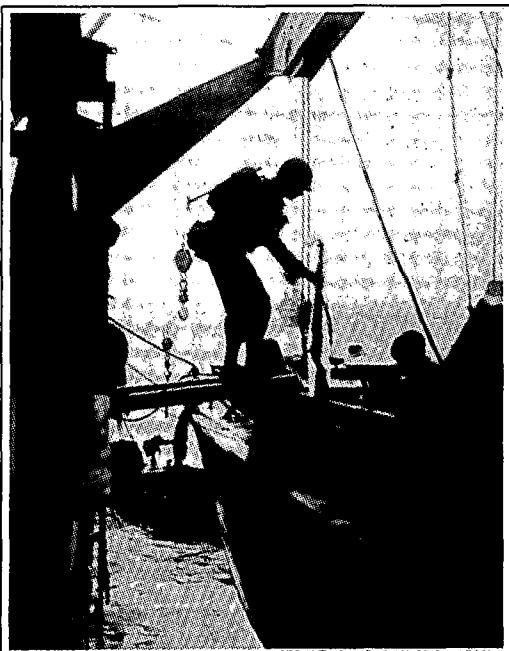
La psicoanàlisi és una pràctica mèdica. Això i res més. Si no, es converteix en una d'aquestes ideologies de la sospita que han dut al nostre segle a atzucacs. Només cal recordar la ideologia marxista. (...)

El judici expressat en aquest llibre no és el resultat d'un estudi científic, sinó la demostració d'una convicció inspirada. Per això cal anar més lluny i buscar l'interrogant fonamental en el lloc de l'acte de fe. És la fe en Jesucrist el que hi ha en joc. ¿No deixa entendre Drewermann que seria més just, més humà, buscar el que «diví» en les religions orientals que creure en el Crist Redemptor viscut i anunciat per l'Església catòlica?

Per al teòleg luterà Oscar Cullmann, l'exegesi psicològica de Drewermann és en la línia del racionalisme de Bultmann.

La ruptura entre les dues escoles és només aparent. L'arrel és la mateixa. Hi ha continuïtat. Drewermann du a les seves últimes conseqüències la premissa de Bultmann. En la seva lectura de la Bíblia no hi ha res històric, ni tan sols la creu, que Bultmann com a mínim no tocava. Si l'extra nos no té cap importàcia, ens queda sols la mesura subjectiva. De l'existencialisme es passa a l'anàlisi psicològica. Jung substitueix Heidegger. Però la posició de fons és sempre la mateixa. La història de la salvació ja no importa.

Els soldats aliats embarquen als ports anglesos per començar la gran aventura d'envair Europa i destruir Alemanya

Cinquanta anys després

Tota la premsa mundial ha dedicat grans espais a commemorar el cinquantè aniversari d'aquell «Dia D», d'aquella «Hora H», tan esperats, del desembarcament aliats a les costes de Normandia, fet determinant per l'acabament de la guerra a Europa, ja que a la resta del món ja arribaria posteriorment amb les primeres bombes atòmiques llançades sobre Hiroshima i Nagasaki...

Els comentaristes assenyalen que el desembarcament a la costa atlàntica francesa era el començament del fi de la guerra a Occident, ja que l'exèrcit alemany ja feia temps que es batia en retirada a l'Est, on els russos anaven eliminant pas a pas la dominació nazi. Els que visqueren aquells dies recorden molt bé l'ansietat amb que s'escoltaven i llegien les notícies dels avanços i retirades dels dos exèrcits enfrontats, seguint el ritme de la implacable destrucció que s'aplicava allí on l'enemic nazi posava resistència a l'avanç imparable de l'exèrcit aliats. Després vindria la rendició... i la pau armada amb totes les seves conseqüències.

És bo recordar aquells fets sempre que serveixi per rebutjar les violències, per pensar que la solució dels problemes ha de ser pel camí de la negociació, per greus que siguin. Sempre que serveixi per pensar que la violència col·lectiva només pot conduir a la destrucció de la humanitat que és la primera cosa que s'ha de defensar per damunt de tota altra. I tant de bo que quan arribi el centenari, les vinents generacions el celebrin també en pau.

També és digne de comentari el desplegament de forces de l'exèrcit i de la policia que s'ha dut a terme per aquesta commemoració a la qual hi ha assistit el bo i millor

de la classe governant dels països europeus que foren més afectats o beneficiats per l'acció aliada, i altres que hi han acudit com a simples convidats. Des de la reina d'Anglaterra al president Mitterrand passant per Clinton i els altres caps d'Estat i de govern, han retut homenatge als morts d'aquella acció bèl·lica, i han fet vots perquè mai més no torni a produir-se una ensulciada com la Segona Guerra mundial.

Corea del Nord

Representants dels Estats Units, Japó i Corea del Sud es reuniren a Washington per examinar la situació que planteja l'actitud de Corea del Nord sabotejant les inspeccions nuclears, i arribaren a l'acord de demanar al Consell de Seguretat de l'ONU per tal que intervingui en l'afer arribant, si cal, a decretar sancions econòmiques contra el règim de Pinongiang, que «amenaça la pau i la seguretat a tota la regió nord-est d'Àsia. Per la seva banda, els dirigents de Corea del Nord han respost dient que qualsevol acció de l'ONU contra el país serà considerada com «una declaració de guerra»... Aquest llenguatge nord-coreà recorda massa el de tots els règims totalitaris que no paren mai d'amenaçar i de provocar per assolir els seus fins.

El conflicte balcànic

Serbis, croats i musulmans reunits per enèsima vegada a Ginebra aquesta vegada

moderats pel japonès Akhasi, enviat especial de l'ONU, han firmat conjuntament el primer alto-el-foc des del començament de la guerra. Aquest alto-el-foc les parts firmants s'han compromès a respectar-lo durant un mes, a partir del divendres dia 10 de juny, i a «no emprendre cap ofensiva militar o altre tipus de provocació» durant aquest temps. Ja veurem si es veritat. Sembla que la intenció és presentar dintre d'aquest temps una nova proposta del mapa de Bosnia, sobre la base: «ho prens o ho deixes». També sembla que el ministre rus

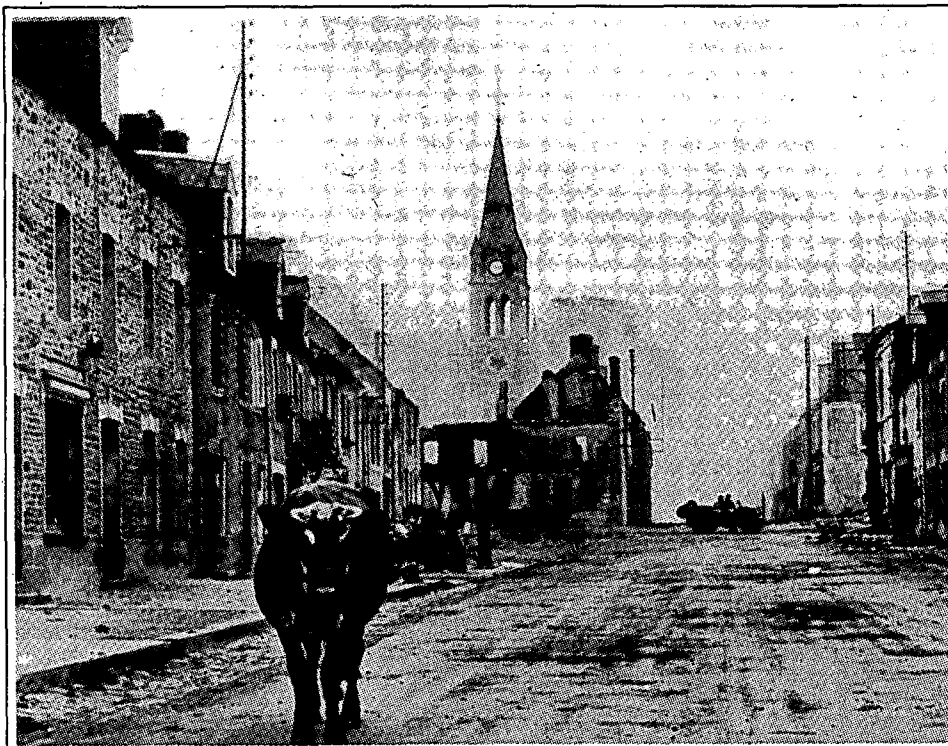
d'Afers Estrangers, Andrei Kózireu ha proposat una nova reunió de ministres d'Exteriors per discutir la situació a Bòsnia... Ja veurem com serà aprofitat el temps d'aquest alto-el-foc que, de moment, sembla que és seriós...

Rwanda

La tragèdia continua. Les víctimes es compten per centenars de milers, i tot sembla que només hi ha un objectiu: les ètnies volen exterminar-se sense remissió.

Un sacerdot assisteix en ple front de batalla un soldat ferit pels alemanys

Una vaca avança pel carrer desert d'un poble normand, després que han passat les forces aliades

Així localitats com Kabgayi s'ha convertit en el refugi de centenars de civils mal nodrits i malalts que han viscut les últimes setmanes a zones controlades pel govern de Rwanda, d'ètnia hutu. També n'hi ha d'altres que han resultat maltractats pels tutsi... Tots aquests crims foren severament condemnats, per segona vegada, pel president d'Uganda Yoweri Museveni, el qual fins ara semblava que donava suport als rebels tutsi. El fet és que nou religiosos i 63 civils foren assassinats pels hutu. I es confirma que l'arquebisbe de Kigali, monsenyor Thaddee Nsengiyumba, el president de la Conferència Episcopal de Rwanda, el bisbe de Byumba, monsenyor Joseph Ruzindana, vint sacerdots i seixanta-tres civils foren assassinats en mans dels tutsi...

Finalment el Consell de Seguretat de l'ONU ha decidit el desplegament 5.500 «cascos blaus» a Rwanda amb la missió de protegir els fugitius de les dues zones... sense intervenir en els combats dels contendents...

■ Oriol Camps

Els reis d'Espanya, Joan Carles i Sofia, i el president de Portugal, Mario Soares, van presidir conjuntament la setmana passada al monestir de Santa Clara de Tordesillas, a Valladolid, l'acte commemoratiu del V centenari de la firma del tractat de Tordesillas. Un dia abans tingué lloc la clausura del Congrés Internacional sobre el tractat de Tordesillas que va comptar amb la participació de més d'un centenar d'historiadors. Aquest pacte segellat fa cinc segles aconseguí que els dos grans imperis de l'època, Espanya i Portugal, acordessin, a través de l'enteniment mutu, un ampli repartiment colonial que va facilitar la convivència pacífica entre ambdues potències en els segles propvenents.

Un cop descobert el Nou Món, el papa Alexandre VI —el valencià Rodrigo Borja— va arbitrar, mitjançant la butlla «Inter Caetera» (1493), la disputa

Una lliçó de tolerància per a les relacions internacionals

entre espanyols i portuguesos sobre els límits dels descobriments a Amèrica. El Pontífex va traçar una línia de demarcació segons la qual, totes les terres situades a l'oest de les illes Azores i de Cabo Verde, pertanyerien a la corona castellana, mentre que les terres situades a l'altre costat de la línia divisòria correspondrien a l'esfera d'influència portuguesa. Davant les protestes de Portugal per aquesta divisió, s'iniciaren els contactes bilaterals entre les dues corones que van culminar en el tractat de Tordesillas,

signat el 7 de juny de 1494 pels Reis Catòlics, Isabel i Ferran, i pel rei Joan II de Portugal.

El president portuguès Mario Soares manifestà en el seu discurs de commemoració que «el tractat de Tordesillas representa un esdeveniment singular perquè els nostres dos estats van optar per la via del diàleg i la concertació per resoldre una situació delicada i potencialment generadora de conflictes». Fou la primera vegada a la història d'Europa que un llarg i complex contenciós va poder solucionar-se sense fer ús de la força armada, només per la via diplomàtica. La concòrdia va guanyar sortosament la partida. Una lliçó de tolerància per a les relacions internacionals d'avui dia.

■ Miquel Àngel Codina

Inculturació i litúrgia (2)

■ Pere Tena

¿Un «invent» o una realitat?

Quan es parla d'inculturació en relació amb els diversos aspectes de la fe cristiana —predicació, celebracions, legislació canònica, catequesi, teologia...— podria semblar, d'antuvi, que s'està parlant d'una cosa nova, d'una mena d'«invent» que ara s'ha fet... No és pas així. La inculturació és la constant de la revelació de Déu en la història dels homes. El seu origen és l'encarnació del Fill de Déu.

La instrucció sobre el tema, publicada per la Congregació del Culte diví i la disciplina dels sacraments (vegeu l'article anterior), explica molt bé aquest procés constant, ja en l'Antic Testament. Tot el capítol I està dedicat a explicar-ho. La Pasqua jueva és un fet d'inculturació, amb la força de la fe en la intervenció de Déu en la història. Els diversos llibres de l'Esclatura demostren també la diversitat cultural en la qual han estat inspirats per Déu, dins d'una profunda unitat de revelació. El Fill de Déu fet home, Jesús, «ha nascut d'una dona, ha nascut sota la Llei» (Ga 4,4), s'ha lligat a les condicions socials i culturals dels homes amb els quals ha viscut i ha pregat. En fer-se home, ha assumit un poble, un país, una època; tanmateix, en virtut de la comuna natura humana, s'ha unit d'alguna manera a cada home. (vegeu Instrucció, n. 10).

La història de l'Església entera és un testimoni d'inculturació. Pentecosta n'és una mostra brillant: totes les llengües proclamen un mateix misteri, el de Crist, culminació de les meravelles de Déu. L'Evangelí, amb totes les conseqüències de costums cristians, de pregària d'Església, de tradicions apostòliques, ha penetrat des del començament la vida dels pobles, assumint el seu llenguatge, la pròpia reflexió, el concepte de la vida, els propis ritus, i els ha «batejat», és a dir, els ha integrat a l'expressió de la fe; alhora que els assumia, els integrava al procés vital de cada cultura. Com més un poble ha estat evangelitzat, més intensament la cultura d'aquell poble respira l'aire cristià.

Les nostres cultures

Seria negar l'evidència dir que la nostra cultura —l'europea en general, i més concreta la del nostre país— no està profundament marcada per la fe cristiana. El ritme de la setmana, amb el diumenge com a dia festiu; l'ús de la Sagrada Esclatura; el llenguatge amb ressonàncies bíbliques i litúrgiques; els ritmes de la vida religiosa; les festes, i tants altres aspectes (sense parlar de l'art, de la literatura, de l'arquitectura...) són testimonis clars.

Per aquest motiu, la Instrucció precisa

que, en el cas d'inculturació de la litúrgia, «la situació en els països d'antiga tradició cristiana occidental, en els quals la cultura ha quedat des de fa segles imbuïda de la fe i de la litúrgia expressada segons el ritus romà», és distinta d'aquells altres «països de tradició no cristiana, en els quals l'evangelí ha estat anunciat en l'època moderna, per missioners que hi han portat al mateix temps el ritus romà». En els primers, en efecte, la impregnació cristiana de la cultura, «ha facilitat l'acolliment de la reforma litúrgica, i les possibilitats d'adaptació previstes en els llibres litúrgics haurien de ser suficients, en conjunt, per respondre adequadament a les legítimes diversitats locals».

Problemes específics

La Instrucció contempla dues qüestions de gran importància pastoral: el cas dels països on coexisteixen diverses cultures, i la realitat actual d'una cultura invasora ambientada en la indiferència.

La primera qüestió és extraordinàriament complexa. ¿Com ha de ser la litúrgia dels afro brasilians, o dels americans de color? ¿Com han de celebrar els vietnambes catòlics que viuen als països escandinaus? El simplisme no arregla res. La Instrucció dedica tot l'article 49 al tema, i no és aquí el moment de comentar-lo. La

qüestió implica també el tema de la diversitat de llengües en un país (n. 50).

La segona és més desafiant. «Cal estar atents a la instauració progressiva, tant en els països de tradició cristiana com en els altres, d'una cultura marcada per la indiferència o el desinterès per la religió. Enfront d'aquesta situació no s'hauria de parlar d'inculturació de la litúrgia, atès que en aquest cas no es tracta d'assumir, evangelitzant-los, valors religiosos preexistents (aquesta cultura els exclou per principi), sinó més aviat d'insistir en la formació litúrgica, per tal de trobar els mitjans més aptes per arribar a tocar l'esperit i els cors dels homes» (n. 8).

L'orientació és precisa, i molt clara. Es refereix a aquestes situacions que, massa vegades, són les que ens toca viure: una invasió progressiva d'una forma de viure, de veure les coses, de plantejar les grans qüestions, de parlar, d'escriure, d'expressar-se artísticament, que es mou en l'àmbit del «com si Déu no existís»; és el que s'ha expressat com la cultura de «la mort de Déu». ¿Com podríem parlar d'inculturació litúrgica enfront d'aquesta situació? Tanmateix, ¿com és possible un desarrelament absolut en relació amb el fons cultural vital dels segles?

Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diumenge XII durant l'any

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Atura la insolència de les teves ones

Lectura del llibre de Job

38: 'El Senyor, des de la tempesta, digué a Job: «¿Qui posà les portes que limiten la mar quan naixia plena d'insolència, i jo la vestia amb les boires i li donava, per bolquers, la nuvolada? 'Jo vaig retallar les seves vores i la vaig tancar amb portes i barrots, 'tot dient-li: Fins aquí et permeto de venir, no més enllà. Atura la insolència de les teves ones.»

Paraula de Déu.

Salm responsorial 106 (R. v. 1)

23 Uns comerciants que s'embarcaren i es feren mar endins
24 foren testimonis de les obres del Senyor, dels seus prodigis en alta mar.

R. Enaltiu el Senyor, perdura eternament el seu amor.

O bé:

R. Al·leluia.

25 A una ordre seva es girà un huracà, que aixecava grans onades:

26 es veien al cel, es veien al fons,

i, extenuats de mareig, 27 no es tenien drets, no hi valia res la seva perícia. R.

28 En les seves penes cridaren el Senyor, i els salvà d'aquell perill:

29 apaivagà el temporal i vingué la bonança, es calmaren les onades del mar. R.

30 I els va dur fins al port, plens de goig per la calma retrobada.

31 Que reconguin els favors del Senyor, els prodigis que ha fet en bé dels homes. R.

Lectura segona

Ha començat un món nou

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint

5: Germans, 14 l'amor que el Crist ens té ens obliga: hem de reconèixer que un ha mort per tots. I és que tots han mort, 15 però ell ha mort per tots, perquè els qui viuen no visquin ja per a ells mateixos, sinó per a aquell que ha mort per tots i ha ressuscitat. 16 Per això nosaltres des d'ara, ja no valorem ningú per la seva condició mortal, i si en altre temps haviem valorat així el Crist, ara ja no ho fem.

17 Aquells qui viuen en Crist són una creació nova; tot el que era antic ha passat, ha començat un món nou.

Paraula de Déu.

Al·leluia (Lc 7:16) o un altre

Ha aparegut entre nosaltres un gran profeta, Déu ha visitat el seu poble.

Evangelí

¿Qui deu ser aquest que fins el vent i l'aigua l'obeeixen?

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

4: 35 Un dia, cap al tard, Jesús diu als deixebles: «Passem a l'altra riba.» 36 Deixaren, doncs, la gent, i se l'endugueren en la mateixa barca on es trobava. Vora d'ells seguien també altres barques. 37 Mentrestant s'aixecà un temporal de vent tan fort que les onades queien sobre la barca i s'anava omplint. 38 Jesús era a popa, dormint amb el cap reclinat en un coixí. Ells el criden i li diuen: «Mestre, ¿no veieu que ens enfonsem?» 39 Jesús es desvetllà, renyà el vent i digué a l'aigua: «Calla i estigues quieta.» El vent amainà i seguí una gran bonança. 40 Després els digué: «¿Per què sou tan porucs? ¿Encara no teniu fe?» 41 Ells, plens de gran respecte, es preguntaven l'un a l'altre: «¿Qui deu ser aquest, que fins el vent i l'aigua l'obeeixen?»

Paraula del Senyor.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(cicle dominical: B; seriel: II)

SETMANA 12 DURANT L'ANY
(salteri: setmana 4a)

JUNY:

19. Diumenge 12 durant l'any: verd. Lectures: Jb 38:1.8-11 (Salm 106) / 2C 5:14-17 / Mc 4:35-41.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Romuald, abat (fundador dels Camaldulens: EC). Sants Gervasi (o Gervàs) i Protasi, màrtirs; santa Aurora, verge i màrtir; santa Juliana Falconieri, verge (servita). Festes majors: Meranges.

20. Dilluns. Del dia: verd. Lectures: 2R 17:5-8.13-15a.18 (Salm 59) / Mt 7:1-5.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Silveri, papa i màrtir; santa Florentina, verge (germana dels bisbes Leandre, Fulgenci i Isidor).

21. Dimarts. Memòria de sant Lluís Gonzaga, religiós (jesuïta): blanc. Lectures del dia: 2R 19:9b-11.14-21.31-35a.36 (Salm 47) / Mt 7:6.12-14.

Bisbat de Lleida: memòria de sant Ramon de Roda, bisbe (blanc).

ALTRES CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Adolf, bisbe; santa Demètria, verge i màrtir.

Festes majors: Camprodon.

22. Dimecres. Del dia: verd. Lectures: 2R 22:8-13, 23:1-3 (Salm 118) / Mt 7:15-20.

MEMÒRIA LLIURE: Sants Joan Fischer, bisbe (de Rochester, cardenal), i Tomàs More (pare de família i canceller d'estat), màrtirs (a Anglaterra) (vermell).

Arquebisbat de Barcelona: memòria de sant Paulí de Nola, bisbe (nat a Bordeus) (blanc). - Bisbat de Lleida: memòria de sant Lluís Gonzaga (d'ahir) (blanc).

ALTRES CELEBRACIONS: Beat Innocenci V, papa.

Festes majors: Bonastre.

23. Dijous. Del dia: verd. Lectures: 2R 24:8-17 (Salm 78) / Mt 7:21-29. Vespres de demà.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Zenó, màrtir; sant Josep Cafasso, prevere (salesià); santa Agripina, verge i màrtir.

24. Divendres. Solemnitat del naixement de sant Joan Baptista. Missa vespertina de la vigília: blanc. Lectures: Jr 1:4-10 (Salm 70) / 1Pe 1:8-12 / Lc 1:5-17. - Missa del dia: blanc. Lectures: Is 49:1-6 (Salm 138) / Ac 13:22-26 / Lc 1:57-66.80. Tot propi.

Festes majors: Alins, Arbocet, Arties, Boí, Campdevànol, Castellar de N'Hug, Foixà, l'Hospitalet de Llobregat, Lés, Montgat, Olesa de Montserrat, Palamós, Pineda de Mar, la Pobla de Mafumet, Prats de Lluçanès, Riu, Sant Hilari Sacalm, Sant Joan les Fonts, Sant Joan de Vilatorrada, Sarrià de Ter, la Torre de Claramunt, Vallclara, Valls, Vilada i Vilassar de Mar.

25. Dissabte. Del dia: verd. Lectures: Lm 2:2.10-14.18-19 (Salm 73) / Mt 8:5-17.

ALTRES CELEBRACIONS: Sant Pròsper d'Aquitània, bisbe; sant Guillem, abat; santa Oròsta, verge i màrtir.

LA BÍBLIA A L'ABAST

(Jb 38:1.8-11)

Déu, creador i senyor de l'univers

■ Josep M. Aragonès

Déu parla

Per segona vegada el leccionari de la missa dominical ens fa llegir una perícopa del llibre de Job. La primera vegada que ho feia, era justament també en aquest cicle B de lectures, concretament el diumenge cinquè del temps de durant l'any. Llavors i ara, la tria d'aquestes perícopes es fa en funció de la lectura de l'evangelí del dia.

La nostra perícopa es troba al començament de la quarta i última part del llibre (38:1-42:6). Acabat el diàleg entre Job i els amics que el van a visitar per consolar-lo en la seva aflicció, acabat el discurs d'Elihu —l'amic que fins llavors havia romàs en silenci a l'ombra—, Déu en persona pren la paraula: *El Senyor, des de la tempesta, digué a Job* (v. 1). El discurs diví és emmarcat en un context còsmic de teofania, de manifestació de la seva presència i del seu poder. És a través de la naturalesa que parla el Senyor de l'univers i es revela. D'entrada se les heu amb Job amb un cert to d'ironia: *¿Qui és aquest que enfosqueix els meus plans amb paraules d'ignorant? Vinga! Prepara't com un home, que jo et preguntaré i tu m'Instruiràs* (vv. 2-3). Déu afirma amb força davant Job el seu caràcter únic de creador i canta les meravelles de l'univers sortit de les seves mans (vv. 4-38). És d'aquest bellíssim poema còsmic, que és treta la nostra perícopa.

¿Qui limita i domina el mar?

Per als homes de tots els temps, una de les grans meravelles de la creació és el mar. El mar immens, sempre en moviment, sempre canviant i moltes vegades enfurit, disposat a engolir-ho tot. Les mitologies antigues presentaven el mar com un monstre terrible, o com el lloc on els esperits malignes regnaven al seu albir. Ningú no és capaç de dominar-lo. I són molts els qui ho han perdut tot, fins i tot la vida, lluitant contra el

mar. Únicament Déu, el seu creador, pot governar-lo. En el nostre text, aquest monstre terrible, és vist en la seva etapa de «nadó»: *¿Qui posà les portes que limiten la mar quan naixia plena d'insolència?* (v. 8). Sorgit de la mà del Creador, el mar era embolcada com una criatura acabada de néixer: *Jo la vestia amb les boires i li donava, per bolquers, la nuvolada* (v. 9). Criatura de Déu, ell la coneix en tots els seus replecs, i és l'únic capaç de fer-li fer bondat: *Jo vaig retallar les seves vores i la vaig tancar amb portes i barrots, tot dient-li: Fins aquí et permeto de venir, no més enllà: Atura la insolència de les teves ones* (vv. 11-12). La poesia al servei de la revelació de Déu: Ell és l'únic Senyor de l'univers, que ho ha posat tot al servei de l'home, també criatura seva. A la lectura del fragment de Job, segueix el salm responsorial (106) que, insistint en la mateixa veritat, desvetlla en els fidels la confiança en el Déu que salva: *Que reconguin els favors del Senyor, els prodigis que hafet en bé dels homes* (v. 31).

«¿Qui deu ser aquest...?»

La lectura de l'Antic Testament ens remet ara a la contemplació del text evangèlic. Jesús és Déu. Aquell home capaç de dormir en pau a popa de l'embarcació que el mar, jugant-hi endimoniadament, semblava que havia d'engolir, i que un cop desvetllat pels crits de terror dels deixebles, s'atreveix a enfrontar-se als elements i fins és capaç de renyar el vent, o és un il·lús, un boig, o és Déu. L'evangelista ens diu que Jesús és Déu. Amainat el vent i entrada una gran bonança, no sols en els elements de la naturalesa sinó que també en els cors angoixats dels deixebles, Jesús els retreurà —ens retreurà— la manca de fe: *¿Per què sou tan porucs? ¿Encara no teniu fe?* (Mc 4:40). Jesús, el Senyor, fa néixer la pau en el mar esvalotat, tant de la natura com del cor dels homes. Ell és el Déu que salva.

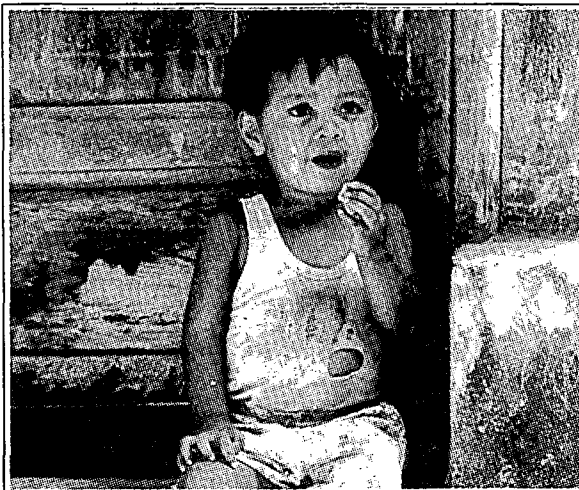
Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Un amor respectuós i delicat

Estimeu sobretot els pobres, els petits, els pecadors, els que són menyspreats tot i l'encarnació més viva de Crist i les ovelles més estimades del ramat. Estimeu-los com són, sota l'aparença de misèries i pecats. Aquest és el títol més gran per al vostre amor. El Salvador no va venir per a justos sinó per als pecadors.

«Fer-se un d'ells» és enriquir-se amb el seu contacte, despullant-se de la il·lusió d'aportar-les sempre alguna cosa. Això demana una ànima sempre oberta i totalment disponible.

L'amor, el vertader amor és molt exigent: estimar com estima Jesucrist; estar disposat a donar la vida com la va donar Jesús pel més petit i miserable dels nostres germans. Així i només així us reconeixeran com a deixebles i amics seus.

Estimeu cada dia més els pobres més infeliços, a qui el món refusa, a aquells que només han trobat per refugiar-se els arcs dels aqüeductes o els forats de les runes romanes... Aneu a la recerca del desgraciat, del condemnat, del culpable que s'amaga vergonyós i es pregunta si algú podrà encara estimar-lo. Aquesta és la raó de visitar les preses en l'aïllament angoixós que pateixen.

(...) Cal que el vostre amor creixi, s'arrelli i es matitzi de delicadesa. Fàcilment pot trobar-se un amor generós; és molt més estrany l'amor delicat i respectuós de cada criatura. I no obstant a cada una hi ha el rostre del Senyor.

■ Magdalena de Jesús